

LAPPAJÄRVI

Lappajärven kunta

Tilinpäätös 2025

Kunnanhallitus 30.03.2026

tähän versioon korjattu tilintarkastajien huomiot 27.04.2026

Kunnanvaltuusto 15.06.2026

Sisällys

1 Johdanto.....	5
1.1. Tilinpäätössäännökset.....	5
1.2. Tilinpäätösasiakirjat	5
2 Toimintakertomus.....	6
2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	6
2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2025.....	6
2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	8
2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	17
2.1.5 Kunnan henkilöstö	26
2.1.6 Ympäristöasiat.....	26
2.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	28
2.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	28
2.1.9 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	30
2.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	35
2.2.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistapa ja havainnot	35
2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	38
2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	38
2.3.2 Toiminnan rahoitus	39
2.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	40
2.5. Kokonaistulot ja –menot.....	41
2.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	42
2.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	42
2.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	42
2.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	43
2.6.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	45
2.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	46
2.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	47
2.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	51
2.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely.....	51
2.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	51
3 Talousarvion toteutuminen	52
3.1 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	52
3.2 Käyttötalouden toteutuminen	53
3.2.1 Yleishallinto	53
3.2.2 Sosiaali- ja terveystoimi	57

3.2.3	Sivistystoimi	58
3.2.4	Muut palvelut	71
3.2.5	Tekninen toimi	75
3.2.6	Elinvoimapalvelut	82
3.3	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	86
3.4	Investointien toteutuminen	88
3.5	Rahoitusosan toteutuminen	91
3.6	Yhteenveto talousarvion toteutumisesta	92
4	Tilinpäätöslaskelmat	96
4.1	Tuloslaskelma	96
4.2	Rahoituslaskelma	97
4.3	Tase	98
4.4	Konsernitilinpäätös	100
4.4.1	Konsernituloslaskelma	100
4.4.2	Konsernin rahoituslaskelma	101
4.4.3	Konsernitase	102
5	Liitetiedot	104
5.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	104
5.1.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	104
5.1.2	Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	104
5.1.3	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	105
5.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	107
5.3	Tasetta koskevat liitetiedot	110
5.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	110
5.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	113
5.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	116
5.5	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	117
6	Vesihuoltolaitos	119
6.1	Liiketoiminnan tuloslaskelma	125
6.2	Vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuus	126
7	Henkilöstökertomus	127
7.1	Yleistä	127
7.2	Henkilöstövoimavarat	128
7.2.1	Koko henkilöstön määrä vuosina 2023– 2025	128
7.2.2	Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa oleva henkilöstö toimialueittain	129
7.2.3	Määräaikainen henkilöstö	130
7.2.4	Henkilöstön määrä työehtosopimuksittain	132
7.3	Henkilöstön ikärakenne ja sitoutuminen	132

7.3.1 Vakituksen henkilöstön ikärakenne	132
7.3.2 Määräaikaisten ikärakenne	133
7.3.3 Henkilöstön sitoutuminen työyhteisöön	134
7.3.4 Eläköityminen	137
7.3.5 Poissaolot vuonna 2025	139
7.4 Henkilöstön osaaminen, kehittäminen ja koulutus	140
7.5 Panostukset henkilöstöön	141
7.6 Työsuojelu	142
7.6.1 Työsuojelutoimikunta	142
7.6.2 Ohjeistus	144
7.6.3 Työterveyshuolto	144
8 Allekirjoitukset ja merkinnät	146
9 Tilinpäätösmerkintä	147
10 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	148
11 Tunnuslukujen selvitteet	149
11.1 Tuloslaskelman tunnusluvut	149
11.2 Rahoituslaskelman tunnusluvut	150
11.3 Taseen tunnusluvut	151

1 Johdanto

1.1. Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpito-laissa. Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Lisäksi kuntalain 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Tilintarkastajien on kuntalain 123 §:n tarkastettava tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

1.2. Tilinpäätösasiakirjat

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina.

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (julkisuuslain 6 §:n 2. kohta). Julkisia ovat tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös muut tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja (julkisuuslain 24 §).

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut seuraavat ohjeet:

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (2020)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2023)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (2024)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta (2023)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista (2025)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (2021)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (2024)

Yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä (2018)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (2016).

2 Toimintakertomus

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2025

Arvoisat kuntalaiset,

Kunnan tilinpäätöksessä tarkastelemme menneen vuoden taloudellista ja toiminnallista kehitystä. Kunta on toiminut vastuullisesti ja pitkäjänteisesti varmistaen palvelujen saatavuuden ja talouden kestävyys.

Kuntien toimintaympäristö on muutoksessa sekä maailmanlaajuisten että valtakunnallisten tapahtumien vuoksi. Kansalliset lakiuudistukset vaikuttavat peruspalveluiden järjestämiseen sekä kuntatalouteen. Kuntakentällä toimivat toteavat lähes joka puolella, että tulevaisuuden näkymät eivät ole olleet näin sumuiset aikoihin. Heikko ennakoitavuus haastaa päätöksentekoa ja oikea-aikaisten ratkaisujen tekoa. Muutoksista huolimatta Lappajärven kunta on toiminnallaan pyrkinyt takaamaan laadukkaat ja saavutettavat peruspalvelut kuntalaisille.

Talouden kehitys

Vuoden 2025 tilinpäätös on pitkästä ajasta alijäämäinen. Vuoteen lähdettiin talousarviolle, joka osoitti -308.570 euroa alijäämästä tulosta. Vuoden aikana toimintamenot kasvoivat hieman, mihin vaikutti muun muassa henkilöstömenojen kasvu kunta-alan työehtosopimuksen mukaisten palkankorotusten myötä. Kokonaiskuvassa eri hallinnonaloilla onnistuttiin melko hyvin menokurissa. Tulojen kehitys jäi talousarvion odotuksista, ja etenkin verotulojen heikko kehitys loppuvuodesta heikensi tulosta. Valtionosuudet kehittyivät hieman budjetoitua paremmin, mikä auttoi kunnan kokonaistulokertymää. Yleinen taloustilanne ja kustannuskehitys ovat vaikuttavat kuntatalouteen, ja talouden piristymisen antaa yhä odottaa itseään. Työttömyyden ja lomautettujen määrän nousu näkyy myös kunnan talousluvuissa, vaikka Lappajärvellä työllisyystilanteen heikkeneminen on ollut naapurikuntia maltillisempaa.

Tilinpäätös osoittaa -231.478,64 euron alijäämää poistojen, varausten ja rahastojen muutosten jälkeen. Vuonna 2025 Kiinteistöosakeyhtiö Liikemaneesi ajautui konkurssiin, mikä aiheutti kunnan käyttötalouteen -247.892,24 euron osakkeiden alaskirjauksen. On syytä huomioida, että ilman yllättävää alaskirjausta kunnan tulos olisi ollut positiivinen. Alkuperäisen talousarvion mukaan vuosikatteen odotettiin jäävän 782.860 euroon, mutta tilinpäätöksessä vuosikate onnistuttiin saamaan 1.141.705,69 euroon. Vaikka vuoden 2025 tulos oli alijäämäinen, oli tulos lopulta kuitenkin 77.091,36 euroa alkuperäistä arviota parempi, ja kunnan taloudellinen tilanne on edelleen vaka. Verotuloja Lappajärven kunnalle kertyi 5.790.482,10 euroa ja valtionosuuksia 3.350.224,00 euroa.

Lappajärven kunnalla ei ole taseessa katettavia alijäämiä aikaisemmilta vuosilta, eikä kriisikuntakriteeristön täytäviä talouden tunnuslukuja. Tämä osoittaa kunnan aiempien vuosien vastuullista taloudenhoitoa ja hyvää taloudellista suunnittelua. Lappajärven kunta toteutti syksyllä 2025 talouden painelaskelman, joka osoitti, että kunnan peruspalvelut tuotetaan kustannustehokkaasti suhteessa verokkikuntiin. Tarkastelun tulokset osoittivat, että muun muassa kouluverkon laajuuteen tehdyt päätökset ovat olleet tehokkaita ja oikea-aikaisia. Tarkastelun tulos osoitti myös sen, että isoimmat karsinnat on nyt tehty ja jatkossa kustannussäästöjen etsiminen vaikeutuu. Tilinpäätöksen talouskatsaus kertoo, että Lappajärven kunnan taloudellinen perusta on rakenteeltaan kunnossa. Kestävän kuntatalouden merkitys tulee korostumaan tulevien vuosien suunnittelussa ja seurannassa.

Investoinnit ja kehitystoimenpiteet

Lappajärven kunnan investointeja toteutettiin maltillisesti toimintavuonna. Osa investointien toteutumisesta nousi ulkopuolisen julkisen tuen rahoituksen varaan, ja julkisen tuen jäätyä puuttumaan investointeja ei lähdetty toteuttamaan. Investointien nettototeuma oli -543064,96. Matala investointitaso mahdollisti budjetoitua matal-

lammat korkomenot, luoden säästöjä ja mahdollistaen myös lainakannan pienentämisen. Hotelli Kivitipun siirtyminen kunnan omistukseen on myös osaltaan vaikuttanut investointien kokonaisuuteen, minkä vuoksi joitain suunniteltuja investointeja on siirretty eteenpäin. Investointien vaikutuksia ja investointitasoa seurataan tarkasti, jotta talous pysyy kestävällä tasolla myös jatkossa.

Keväällä 2025 käytiin kunta- ja aluevaalit ja uusi valtuusto aloitti toimintansa 01.06.2025. Lappajärven kunta käynnisti syksyllä 2025 uuden kuntastrategian laadinnan valtuustoseminaarilla. Lakimuutosten ja toimintaympäristön muutosten myötä tulevaisuudessa kunnan perustehtävissä painottuvat sivistyspalveluiden järjestäminen, elinvoiman edistäminen ja infrastruktuurista huolehtiminen. Lisäksi alueemme väestökehitys vaatii meitä tarkastelemaan entistä tarkemmin kuntatalouden kestävyttä. Uutta kuntastrategiaa lähdetään luomaan perustehtävien ja kestävä kuntatalouden pohjalta siten, että Lappajärven kunta on myös tulevaisuudessa hyvä paikka olla, elää ja yrittää.

Yhteistyökumppanuuksia matkailun ja yritystoiminnan edistämiseksi UNESCO Global Geoparkin, Visit Arctic Coastin, Kvarken Rådetin, Visit Seinäjoki Regionin ja Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n kanssa jatketaan. Lappajärvi Invest Oy:n roolia kunnan elinkeinotyössä vahvistettiin kunnanhallituksen päätöksillä vuonna 2025, ja tulevaisuudessa kunnan tavoitteena on tiivistää sekä kunnan kehitysyhtiön että alueellisen elinkeinoyhtiön JPYP:n kanssa tehtävää yhteistyötä elinkeinon ja elinvoimaisuuden edistämiseksi.

Tulevaisuuden näkymät

Kuntatalouden tiukentuminen tulee vaikuttamaan kunnan toiminnan kehittämiseen, ja se kirittää meitä sekä päätöksenteossa että uusien mahdollisuuksien etsimisessä. Tulevina vuosina taloussuunnitelmassa painottuu vastuullinen taloudenhoito, kriittisten investointien varmistaminen sekä palveluiden kehittäminen kuntalaisten tarpeiden mukaisesti. Digitalisaation mukaan tuomia mahdollisuuksia otetaan käyttöön tarpeen mukaan tehostamaan palvelutuotantoa, osallisuutta ja monipaikkaisuuden edistämistä. Nykälänniemen matkailualueen kehittämistä jatketaan pitkäjänteisesti. Puhtaan teollisuuden mahdollisuuksia tulee tarkastella ja etsiä Lappajärvellä soveltuvia investointi- ja sijoittumiskohteita.

Haluan kiittää kaikkia kunnan työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja kuntalaisia hyvästä yhteistyöstä Lappajärven kunnan menestymisen edistämiseksi.

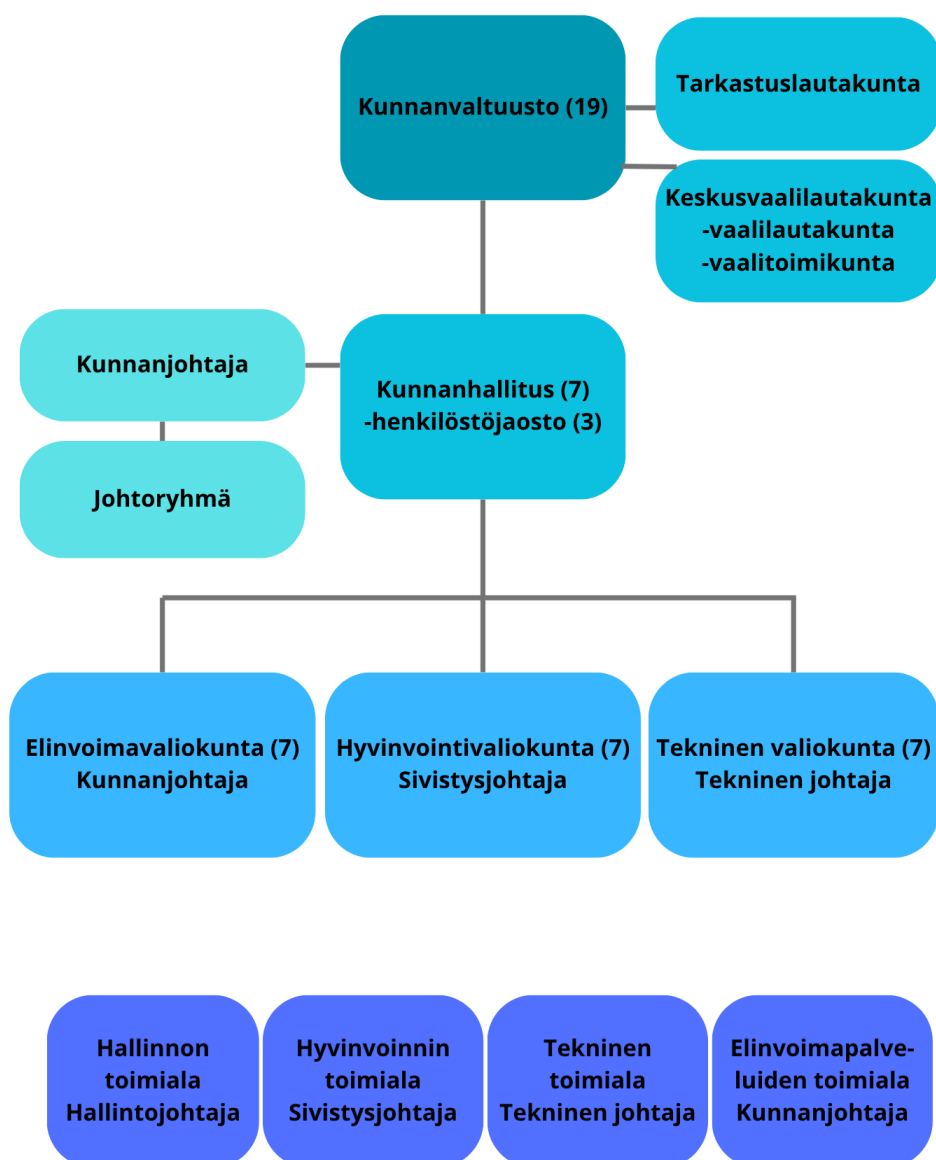
Maria Ahvenniemi
Vt. kunnanjohtaja

2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuntalain 16 §:n mukaan valtuutettujen lukumäärästä päättää valtuusto. Lappajärven kunnanvaltuusto päätti 14.12.2020 § 72, että vuonna 2021 valittavan valtuuston jäsenmäärä on 19. Samassa kokouksessa kunnanvaltuusto päätti, että kunnan hallinnossa siirrytään ns. hiljaiseen valiokuntamalliin.

Hallintosäännön mukaan kunnassa on kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan lisäksi elinvoimavaliokunta, hyvinvointivaliokunta ja tekninen valiokunta. Lisäksi on henkilöstöjaosto.

Kunnan organisaatiokaavio:

Kunnanvaltuusto

Vuonna 2025 toimitetuissa kunnallisvaaleissa Lappajärven kunnanvaltuustoon valittiin 19 valtuutettua:

Puolue	Äänimäärä	%-osuus	Paikat
Suomen Keskusta	766	60,5	13
Kansallinen Kokoomus	69	5,5	1
Perussuomalaiset	223	17,6	3
Suomen Kristillisdemokraatit	81	6,4	1
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	96	7,6	1

Kunnanvaltuuston jäsenet 2025

PuheenjohtajaAla-aho Ville

Keskusta 1.6.2025 alkaen

Varapuheenjohtajat

I vpj Ahola Maarit

Keskusta

II vpj Juttuniemi Aku-Matti

PS

Jäsenet

Angervisto Marko

PS

Angervisto Raimo

Kokoomus

Dinga Bo

Keskusta

Heikkilä Alpo

Keskusta

Hernesniemi Jari

Keskusta

Hernesniemi Mari

Keskusta

Honkaniemi Heikki

Keskusta

Kraatari Vuokko

Keskusta

Kuoppala Petri

PS

Laasanen Juhani

Keskusta

Lamminen Johanna

Keskusta

Niemelä Sanna

Keskusta

Ollila Jari

Keskusta

Viinamäki Tuija

Keskusta

Viita-aho-Tohni Maria

KD

Viitala Maarit

SDP

Kunnanhallitus

Laasanen Juhani, pj.

Lamminen Johanna, vpj

Angervisto Marko

Hernesniemi Mari

Honkaniemi Heikki

Ollila Jari

Viitala Maarit

Tarkastuslautakunta

Niemelä Sanna, pj

Viita-aho-Tohni Maria, vpj

Hernesniemi Pekka

Kangastie Arvi

Nyyssölä Riitta

Elinvoimavaliokunta

Kraatari Vuokko, pj
Niemelä Sanna, vpj
Heikkilä Alpo
Hernesniemi Mari
Juttuniemi Aku-Matti
Kuoppala Petri
Övermark Miika

Hyvinvointivaliokunta

Heikkilä Alpo pj
Viinamäki Tuija, vpj
Ahola Tuija
Angervisto Marko
Dinga Bo
Viitala Maarit
Väkeväinen Ville

Tekninen valiokunta

Ahola Maarit, pj
Hernesniemi Jari, vpj
Honkaniemi Heikki
Karlström Sari
Kraatari Vuokko
Kuoppala Petri
Ollilla Jari

Keskusvaalilautakunta

Luoma Heli, pj
Kautiainen Ahti, vpj
Mustikkamaa Erkki
Perälä Jouko
Virtanen Maija-Sisko

Toimielinten esittelijät

Kunnanhallitus	kunnanjohtaja
Elinvoimavaliokunta	kunnanjohtaja
Hyvinvointivaliokunta	sivistysjohtaja tai vapaa-aikasihteeri
Tekninen valiokunta	tekninen johtaja, yhdyskuntainsinööri, ympäristösihteeri tai rakennustarkastaja
Henkilöstöjaosto	hallintojohtaja

Tilivelvolliset viranhaltijat**Osasto**

Luottamushenkilöhallinto
Yleiset toimistopalvelut
Muu yleishallinto
Työllistäminen
Sivistystoimen hallinto

Tilivelvollinen viranhaltija

kunnanjohtaja
hallintojohtaja
”
”
sivistysjohtaja

Perusopetus	”
Peruskoulujen yhteinen toiminta	”
Lukiokoulutus	”
Ammatillinen ja muu koulutus	”
Kirjastotoimi	”
Varhaiskasvatus	”
Vapaa-aikatoimi	vapaa-aikasihteeri
Oikeudenhoito ja turvallisuus	yleinen edunvalvoja
Yhdyskuntasuunnittelu	tekninen johtaja
Yhdyskuntapalvelut	”
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	”
Vesihuolto	”
Jätehuolto	”
Maa- ja metsätilat	”
Muu liikeluonteinen toiminta	”
Muu toiminta	”
Rakennusvalvonta	rakennustarkastaja
Ympäristön huolto	ympäristösihteeri
Elinvoimapaalvelut	kunnanjohtaja
Elinkeinoelämän edistäminen	kunnanjohtaja

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Maailmantalous

Valtiovarainministeriön katsauksen mukaan Suomen talouden ongelmat eivät tule ensisijaisesti ulkoisesta kysynnästä. Maailmantalouden riskit ovat edelleen merkittäviä. Kauppa- ja geopolitiikka kytkeytyvät tiiviisti toisiinsa ja kummassakin on nähty merkittäviä muutoksia, jotka varjostavat maailmantalouden kasvunäkymiä. Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin, vaikka epävarmuustekijöitä on paljon. Euroalueen talous on toipumassa, joskin maiden väliset erot kasvussa ja näkymissä ovat varsin suuria. Yhdysvalloissa talouskasvun odotetaan hidastuvan, kun taas nousevissa talouksissa kasvu jatkuu ripeänä. Epävarmuudesta huolimatta maailmankaupan näkymiä pidetään kokonaisuutena melko myönteisinä. Tavaravienti on kasvanut vuonna 2025, vaikka Yhdysvaltojen tullit varjostavatkin näkymiä. Myös euroalueen kysynnän toipuminen on vahvistanut vientiä. Vielä vuonna 2025 nettoviennin vaikutus kasvuun on positiivinen, mutta tulevana vuosina puolustushankinnat ja muut investoinnit nostavat tuontia enemmän kuin mitä viennin odotetaan kasvavan.

Katsauksen mukaan maailmantalous kasvaa pysyttelee 2025 3,1 prosentissa, ja kasvu hidastuu kolmeen prosenttiin vuonna 2026. Euroalueella kasvu on hidastunut kuluvan vuoden ensimmäisen neljänneksen jälkeen. Alueen sisällä on kuitenkin isoja eroja. Saksassa talous polkee paikallaan, ja teollisuuden tilanne on vaikea. Kuluttajien luottamus elpyy vähitellen. Euroalueen kasvu kiihtyy 1,4 prosenttiin 2025 ja pysyttelee sillä tasolla 2026. Kasvu hidastuu 1,3 prosenttiin 2027. Kiinan talousnäkymät jatkuvat haastavina kotitalouksien elvytystoimien loputtua. Kauppapoliittisten jännitteiden vallitessa USA:n kanssa vienti suuntautuu yhä vahvemmin Kaakois-Aasiaan ja Eurooppaan. Talouskasvu hidastuu 4,5 prosenttiin 2025, ja kasvu hidastuu 4,2 prosenttiin v. 2026.

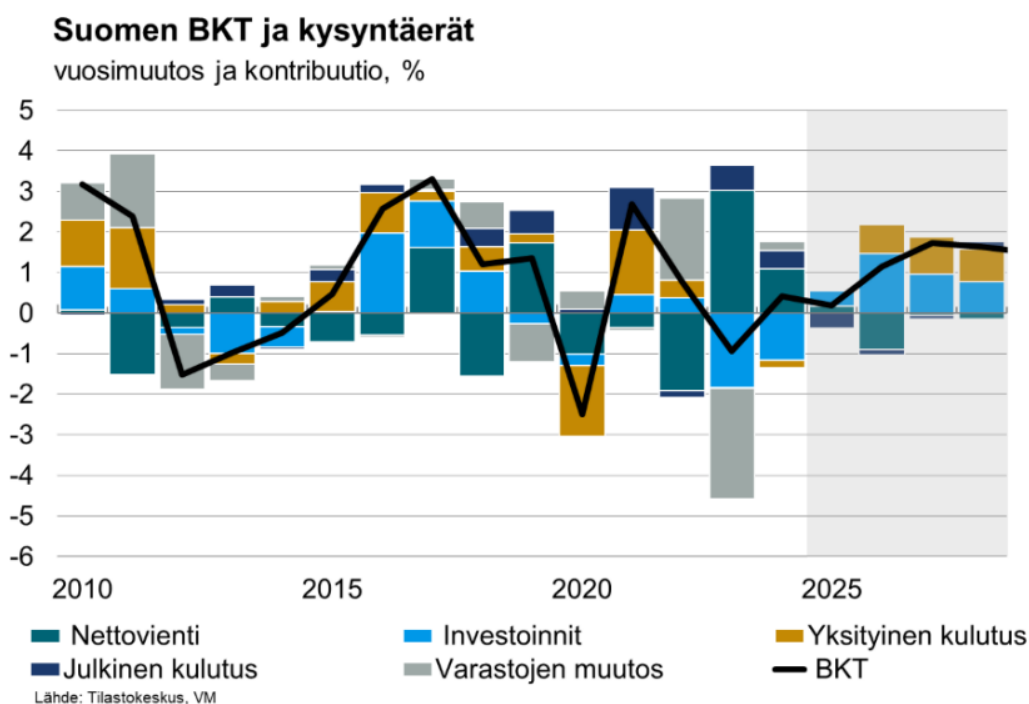
Valtionhallinto

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa tänä vuonna vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu ensi vuonna. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028.

Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028. Heikosta suhdanteesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä supistuu tänä vuonna 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun sopeutustoimet alkavat vaikuttaa. Suhdanteen kohenemisesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä syvenee ensi vuonna 4,5 prosenttiin, kun tälle vuodelle odotetut hävittäjähankinnat kirjataan vasta vuoden 2026 alijäämään. Pitkällä aikavälillä alijäämä pysyy syvänä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030. Velkasuhde nousee tänä vuonna yli 89 prosentin ja lähes 92 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen

Valtion alijäämä on syvä: tänä vuonna 4,0 prosenttia ja ensi vuonna peräti 4,9 prosenttia suhteessa BKT:hen. Valtion menoja kasvattavat erityisesti puolustushankinnat sekä korkomenojen nousu. Pitkittynyt taantuma ja veronkevennykset puolestaan hidastavat verotulojen kasvua siitä, mitä se parhaimmillaan voisi olla. Valtion alijäämä asettuu 4,3 prosenttiin ennustejakson lopulla.

Lähde: Taloudellinen katsaus, Talvi 2025 Valtiovarainministeriön kansantalousosasto, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2025:61

Kuntahallinto

Kuntahallinnon alijäämä heikkenee tänä vuonna. Taloudellisen katsauksen mukaan alijäämän arvioidaan kasvavan vuoden 2024 0,3 prosentista noin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Heikko suhdannetilanne jarruttaa kuntien verotulojen kehitystä, jotka kasvavat vuonna 2025 vain 0,1 prosenttia. Lisäksi valtion tulonsiirtoja kunnille vähentää aiemmin päätetyt valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset. Kuntahallinnon arvioidaan pysyvän

0,5 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla melko voimakkaasti, mikä aiheutuu pääosin hintojen noususta. Keväällä sovitut palkkaratkaisut kasvattavat henkilöstövaltaisen kuntasektorin työvoimakustannuksia. Lisäksi kunta-alan ansiokehityksen ennakoitaan ylittävän yleisen ansiokehityksen vuosina 2027–2028 palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. TE-palvelu-uudistus kasvattaa kuntahallinnon kulutuksen volyymia väliaikaisesti vuonna 2025. Uudistuksen myötä kunnista tulee suhdanneherkempiä ja työllisyyden kehitys vaikuttaa kuntatalouteen aiempaa voimakkaammin. Erityisesti korkean rakenteellisen työttömyyden alueilla työttömyyden kustannukset voivat nousta merkittävästi. Uudistus on ajoittunut myös heikkoon suhdannetilanteeseen, mikä on lisännyt kuntien työttömyysturvan rahoituskustannuksia aiemmin ennakoitua enemmän. Kuntien peruspalveluiden painopiste säilyy kuitenkin edelleen koulutus- ja sivistyspalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Palvelutarpeen laskua on kuitenkin loivennettu painelaskelmassa, sillä palvelutarpeen väheneminen ei johda kustannusten laskuun samassa suhteessa. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina.

Tulonsiirrot valtiolta kunnille kasvavat kuluvana vuonna TE-palvelu-uudistuksen laajentaessa kuntien tehtäviä ja rahoitusvastuuta. Valtionosuuksia vähentää kuitenkin samanaikaisesti peruspalveluiden valtionosuuksiin aiemmin kohdennetut vähennykset. Kuntien alijäämä supistuu hieman vuoden 2027 jälkeen, kun valtionosuuksien määräaikaiset leikkaukset päättyvät. Tulorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan menopaineita ja kuntahallinto pysyy noin 0,3 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen.

Verotulot ovat kuntien merkittävin tulonlähde. Tulojen ja menojen epätasapainosta huolimatta vain hieman yli kymmenys kunnista nosti kunnallisveroprosenttiaan ensi vuodelle. Syntyvyyden lasku ja maan sisäinen muuttoliike lisäävät kuntien välisiä eroja. Muuttotappiokunnissa tulopohja heikkenee ja työikäinen väestö vähenee, mikä haastaa kuntataloutta sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Hyvinvointialuehallinto

Hyvinvointialueiden menojen kasvu on hidastunut selvästi vuonna 2025, ja valtion rahoituksen merkittävä lisäys on parantanut alueiden rahoitusasemaa. Aiemmilla vuosilla kertyneet suuret alijäämät kuitenkin pitävät sopeutustarpeet edelleen huomattavina. Hyvinvointialueiden rahoitusasema oli vuonna 2024 1,6 miljardia euroa alijäämäinen eli -0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Menojen kasvu normalisoitui kuitenkin vuoden 2023 erittäin nopean kasvun jälkeen. Vuonna 2025 alueiden rahoitusasema saavuttaakin tasapainon menojen mallillisen kasvun ja valtion rahoituksen nopean kasvun ansiosta. Menojen kasvua hidastavat sopeutustoimet ja valtion rahoitusta kasvattaa hyvinvointialueiden vuoden 2023 tulokseen perustuva vuonna 2025 maksettu 1,4 mrd. euron suuruinen jälkikäteistarkistus. Vuosina 2026–2027 alueiden rahoitusasema pysyy lähellä tasapainoa, ja menojen kasvu on keskimäärin 3,6 prosenttia vuodessa. Menojen kasvu ennustekaudella aiheutuu pääasiassa hintojen nopeasta noususta. Henkilöstömenot kasvavat sovittujen palkankorotusten ja palkkaohjelmien vuoksi yleistä ansiotasoa nopeammin. Menojen kasvua hillitsevät pääministeri Orpon hallituksen päätökset sekä alueiden omien sopeutustoimien jatkuminen. Alueiden alustavien talousarvioiden perusteella investointimenot kuitenkin kasvavat ensi vuonna kuluvasta vuodesta.

Alueiden kirjanpidollisen tuloksen arvioidaan olevan hieman ylijäämäinen vuosina 2025–2027. Alueet ovat valmistelleet talousarvioihinsa merkittäviä sopeutustoimia, joista ennusteeseen on tässä vaiheessa huomioitu n. 0,25 mrd. euroa vuodelle 2025 ja 0,3 mrd. euroa vuodelle 2026. Sopeutuspaineet pysyvät mittavina hyvinvointialueiden aloitusvuosina kertyneiden merkittävien alijäämien vuoksi, vaikka valmisteilla oleva lakimuutos hyvinvointialueiden alijäämien kattamisen lisäajasta voi keventää vuodelle 2026 kohdistettua sopeutustarvetta ja lykätä sitä myöhemmille vuosille. Alueiden menot voivat toteutua arvioitua pienempinä, mikäli säästötoimet ja

toiminnan tehostaminen onnistuvat odotettua paremmin. Toisaalta sopeutustoimien epäonnistuminen tai uudet menolisäykset voivat heikentää alueiden taloudellista tilannetta.

Lähde: Taloudellinen katsaus, Talvi 2025 Valtiovarainministeriön kansantalousosasto, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2025:61

Etelä-Pohjanmaa

Epävarmuus luonnehtii edelleen maakunnan suhdanneodotuksia. Usko suhdannetilanteen kirkastumiseen on jonkin verran vahvistunut, vaikka erityisesti globaali toimintaympäristö on edelleen turbulentti. Myös kotimaisen kysynnän vaimeus ja kotitalouden normaalia korkeampi säästämisaste heijastuu odotusarvoihin. Kokonaisuutena tarkasteltuna maakunnan sietokyky erityyppisiä kriisejä vastaan on ollut kohtuullisen hyvä, ja yritysten tahtotila pitää kiinni työvoimastaan on ollut verrattain korkea. Epävarmuudesta huolimatta yrityskentässä näkyy kuitenkin kiinnostusta kasvuun, kansainvälistymiseen ja vihreän siirtymän investointeihin. Rahoituksen riittävyys ja yksityisen pääoman saatavuus nousevat jatkossa yhä kriittisemmiksi tekijöiksi, jotta alueen kehityspotentiaali voidaan ulosmitata mahdollisimman tehokkaasti. Rakennusalan heikko tilanne heijastuu edelleen laajasti yrityskenttään.

Etelä-Pohjanmaan erityishaasteita ovat epäsuotuisa demografinen kehitys, työvoiman saatavuus, heikko kansainvälistymisaste ja korkea-asteen koulutuspaikkojen vähäisyys. Veto- ja pitovoimatekijöiden parantaminen on tulevaisuushaaste, johon vastaaminen edellyttää panostuksia, sekä uusia yhteistyöavauksia eri sektoreilla toimivien yritysten, organisaatioiden ja järjestöjen kumppanuuksien vahvistamiseen. Strategista kehittämisloikkaa tarvitaan myös elinkeinorakenteen ja koulutustarjonnan uudistamisessa ja monipuolistamisessa, jotta maakunnan asema alueiden välisessä kilpailussa vahvistuisi. Energiamurros etenee ja sen mukanaan tuomien mahdollisuuksien (kuten esimerkiksi kytkennät datatalouteen) ja muiden heijastusvaikutusten tunnistaminen on erittäin tärkeää. Muuttuneen turvallisuusympäristön takia puolustusteollisuus ja yhteiskuntien kriittisen infrastruktuurin suojaaminen ovat nousseet merkittäviksi trendeiksi. Erityisesti siviili- ja puolustuskäyttöön soivia ratkaisuja tarjoavien kaksikäyttöyritysten markkinanäkymät ovat myönteiset, mikä nähdään mahdollisuutena myös Etelä-Pohjanmaalla, vaikkakin uusiin toimijaverkostoihin kiinnittyminen voi olla pk-yrityksille haasteellista.

Etelä-Pohjanmaa on merkittävä tuulisähkön tuotantoalue. Uusia tuulivoimapuistoja ja muita energiamurrokseen kytkeytyviä hankkeita on suunnittelupöydillä edelleen kohtuullisen runsaasti. Hankkeiden kustannusarviot ovat huomattavan suuria. Tuulivoiman rinnalle ja sitä täydentämään ovat tulleet teollisen mittakaavan aurinkovoimapuistot, joita on toteutumassa esimerkiksi tuotannosta poistuville turvetuotantoalueille. Myös hybridimuotoiset hankkeet ja tuotantoalueisiin kytkeytyvät akkuvarastohankkeet ovat yleistyneet, ja niihin pyritään varautumaan myös kaavoituksen edistämisen ja kehittämisen kautta. Hankkeiden toteutumista varjostaa sähkön alhainen markkinahinta ja kohonneet investointikustannukset.

Saavutettavuuteen ja tieverkon kuntoon liittyvät kysymykset herättävät maakunnassa huolta. Asutus- ja elinkeinotoiminta on Etelä-Pohjanmaalla varsin hajasijoittunutta ja korkean profiilin teollisuuskeskittymiä on myös seutukeskuksissa ja reuna-alueilla. Etelä-Pohjanmaan liikenneverkkoa koskevia kärkihankkeita ovat valtatie 19 ja kantatien 67 palvelutason kehittäminen, valtatie 3 ja Seinäjoki–Tampere-ratayhteyden kehittäminen, sekä Seinäjoki–Vaasa–Jyväskylä-yhteyksien kehittäminen sisältäen sekä valtatie 18 että ratayhteyden.

Tilastokeskuksen mukaan Etelä-Pohjanmaalla asui viime vuoden lopussa 189 929 henkilöä. Maakunnan väkiluvun vähenemisvauhdiksi voidaan määritellä noin 600 henkilöä per vuosi. Ennakkotietojen mukaan kuluvan vuoden alkupuolen kehitys sisältää myös positiivisia yllätyksiä, mutta kokonaistilannetta voidaan arvioida vasta vuositilastojen pohjalta. Väestökehityksen osalta juopa keskuseudun (Seinäjoki-Ilmajoki-Lapua) ja muun maakunnan välillä on ollut kasvava.

Vaikka maahanmuuton määrä on, Ukrainan sodan takia, kasvanut viime vuosina huomattavasti, se ei kuitenkaan ole riittänyt nostamaan maakunnan väkilukua kasvuun. Suurimmat ulkomaan kansalaisten ryhmittymät vuonna 2024 olivat ukrainalaiset (28,3 %), virolaiset (9,2 %), venäläiset (8,6 %), unkarilaiset (3,9 %) ja thaimaalaiset (3,7 %). Viime vuosina maahanmuuttajien juurissa ovat alkaneet näkymään merkittävästi myös Itä- ja Kaakkois-Aasia sekä Intian niemimaa. Maahanmuuttoon kytkeytyy vahvasti myös perhepolitiikka, mikä on tuonut kunnille uusia palvelutarpeita. Asumiseen, päivähoitoon, koulutukseen, kotoutumiseen ja työmarkkinoille kiinnittymiseen on kyettävä panostamaan.

Maakunnan työllisyysaste on työvoimatutkimuksen mukaan maan keskimääräistä korkeampi, mutta työllisten määrä on ollut laskusuunnassa vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna. Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli elokuussa 7,9 prosenttia, joka oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,5 prosenttia. Maakunnan työnhakijapoolin rakenne on haastava. Sekä nuorisotyöttömyys että pitkäaikaistyöttömyys ovat lisääntyneet huomattavasti vuoden takaisesta.

Etelä-Pohjanmaa tunnetaan yrittäjyydestä, vahvasta elintarvikesektorista sekä monipuolisesta kulttuuri-tarjonasta. Vahvimpia toimialoja ovat teknologiateollisuus (pääpaino kone- ja metalliteollisuudessa), elintarviketuotanto, sekä rakennustuote- ja huonekaluteollisuus. Nopeasti kasvanut tuuli- ja aurinkovoiman tuotanto on uudempi piirre, joka näkyy myös maisemassa. Maakunnan pk-yritysten suhdanneodotukset ovat olleet jo pitkään maan keskimääräistä heikompia. Lisäksi yritykset ovat kohdanneet haasteita investointien ja kehittämishankkeiden kokonaisrahoituksen varmistamisessa. Rahoitusehdot ovat kiristyneet, ja vakuusvaatimukset voivat olla pienille ja keskisuurille yrityksille haasteellisia. Lopettaneiden yritysten lukumäärä on kasvanut parin viime vuoden aikana selvästi ja kuluvan vuoden alun estimaatti lopettavien määrästä on huolestuttavan korkea. Myös konkurssiin haettujen yritysten määrä on kuluvan vuoden tilastotietojen mukaan kasvussa verrattuna vuodentakaiseen tilanteeseen. Eniten konkurssiin haettuja yrityksiä on ollut palveluissa, kaupassa ja teollisuudessa.

Elintarviketuotannon osalta lähivuosien kriisit ovat olleet merkittävä haaste. Ruokamarkkinat ovat vakautumassa uuteen tasapainoon, mutta tilanteessa on edelleen kysymysmerkkejä, koska kustannukset ja hinnat ovat jääneet korkealle tasolle. Kuluttajien ostoskäyttäytymisen ennakointi on edelleen haastavaa, eikä tärkeimpien kohdemaiden kysynnässä odoteta tapahtuvan nopeaa piristymistä. Myönteisiä signaalejakin on, sillä elintarvikepuolen investoinneissa on tekemisen meininki. Maataloudessa on edelleen uskoa tulevaan, vaikka jatkuva toimintaympäristön haasteiden kanssa painiminen on arkipäiväistynyt. Tilanpidon ja erityisesti karjatalouden lopettamisista tulee tasaiseen tahtiin.

Teknologiateollisuudessa, josta kone- ja metallituoteteollisuus muodostaa leijonanosan, yleinen tilanne on ollut jokseenkin staattinen, mutta viitteitä paremmasta on aistittavissa. Haasteelliseen tilanteeseen nähden yritysten tilauskannat ovat olleet vähintään tyydyttävällä tasolla, mutta erot toimialan sisällä ovat huomattavia. Lyhyen ennustehorisontin takia muuttuviin tilanteisiin on varauduttu erityyppisillä sopeuttamistoimilla tai esimerkiksi vuokratyövoiman puskurikäytöllä. Rakennustuoteteollisuudessa ja sahateollisuudessa tilanne on haastava ja epävarmuus jatkuu, koska rakentaminen on jälkisyklistä ja kotimaan rakentamisen näkymät sisältävät edelleen runsaasti epävarmuustekijöitä. Kaupan ja palveluiden näkymissä on epävarmuutta ja rekrytoinneissa on varovaisuutta, johon vaikuttaa kuluttajien häilyvä luottamus ja varovainen ostoskäyttäytyminen. Ensi vuotta koskevat odotusarvot ovat maltillisen neutraaleja, eli merkittävää kasvua ei odoteta tapahtuvan. Huolta aiheuttaa myös pienten palveluyritysten taloudellinen kestävyys tilanteessa, jossa kuluttaminen painottuu lähinnä välttämättömiin menoihin.

Matkailun osalta aluetason näkymä on moniulotteinen. Suurimpana kysymysmerkkinä on Ähtärin eläinpuiston

ja sen ympärille rakentuneen matkailualueen tulevaisuus. Mennyt tapahtumakesä oli jälleen kerran vilkas ja eri tapahtumat keräsivät varsin huomattavat kävijämäärät. Kesätapahtumien haasteena ovat yllätysmomenttia tarjoavat sääolosuhteet, korkealle jääneet järjestämiskustannukset ja ulkomaisten huippuesiintyjien saaminen Suomeen. Tapahtumiin liittyvän matkailun ohella huvipuisto-, virkistys- ja luontomatkailu ovat teemoja, jotka tarjoavat konkreettisia kehittämismahdollisuuksia erityisesti maakunnan reuna-alueilla. Esimerkiksi Kauhavan Alahärmässä sijaitsevan PowerParkin kehittämissuunnitelmat ovat edenneet ja suunnitelmissa on muun muassa majoituskapasiteetin merkittävä kasvattaminen. Luontomatkailussa maakunnan Geoparkit (Lauhavuori-Hämeenkan gas ja Kraatterijärvi) muodostavat potentiaalisia kehittämiskokonaisuuksia.

Kehityssuuntia koskevat arviot Taulukoiden arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (–) heikompi, (––) paljon heikompi’

Taulukko Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Pohjanmaa	Tilanne nyt verrattuna vuoden takaiseen	Tilanne 6 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	Tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	0	0	+
Työttömyyden määrä	–	0	+
Työvoiman saatavuus	+	0	–

Järviseu tu	Tilanne nyt verrattuna vuoden takaiseen	Tilanne 6 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	Tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	0	0	+
Työttömyyden määrä	– –	0	+
Työvoiman saatavuus	+	0	–

Järviseu tuun kuuluvat: Alajärvi, Evijärvi, Lappajärvi, Soini, Vimpeli

Lähde: Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2025, Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2025:34

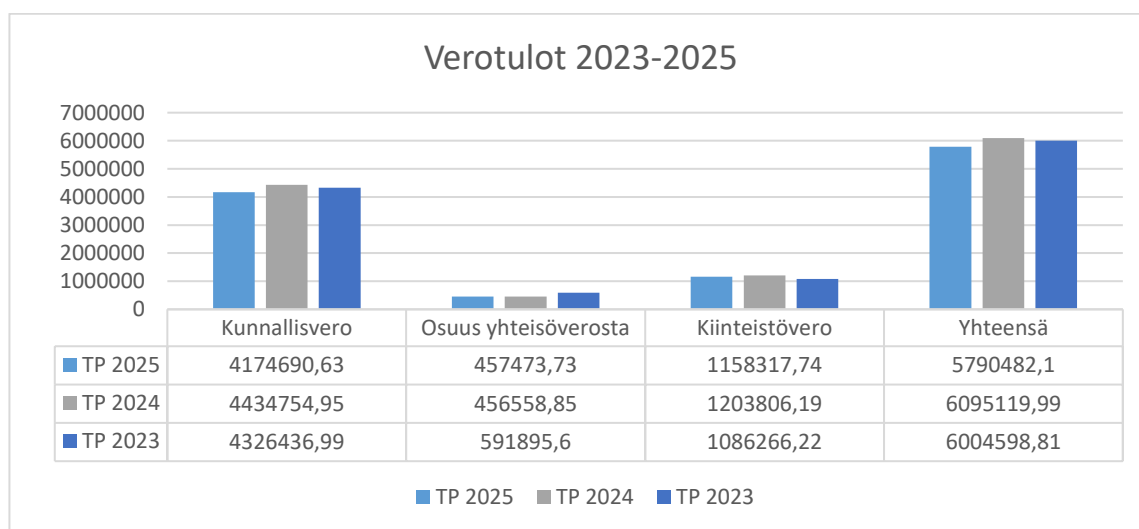
2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Yleistietoa Lappajärven kunnasta

Pinta-ala	523,23 neliökilometriä
Asukkaita 31.12.2025	2701
Veroprosentti	9,40 %
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,05 %
Vakituisten asuntojen veroprosentti	0,60 %
Muut asuinrakennukset	1,20 %
Voimalaitokset	3,10 %
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %

Verotulot vuosina 2023 - 2025

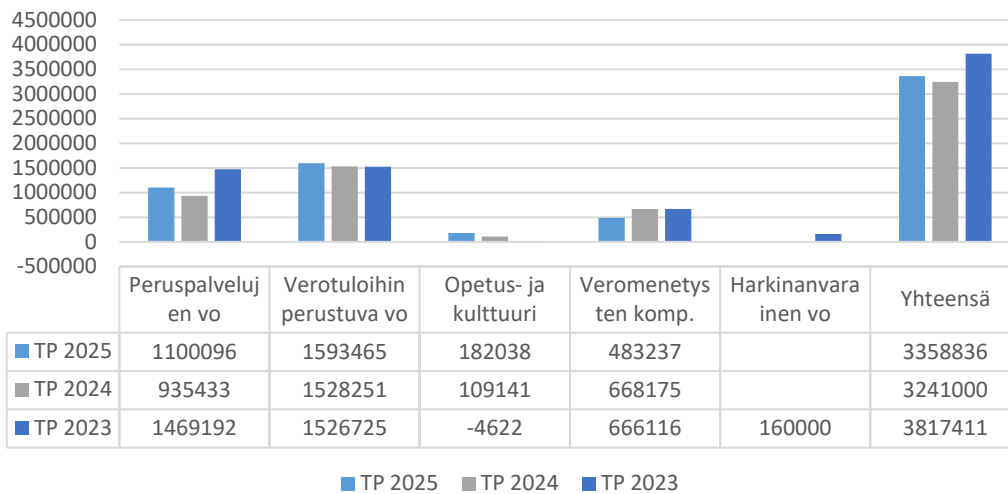
	TP 2025	TP 2024	TP 2023
Kunnallisvero	4.174.690,63	4.434.754,95	4.326.436,99
Osuus yhteisöverosta	457.473,73	456.558,85	591.895,60
Kiinteistövero	1.158.317,74	1.203.806,19	1.086.266,22
Yhteensä	5.790.482,10	6.095.119,99	6.004.598,81

Valtionosuudet vuosina 2023 – 2025

	TP 2025	TP 2024	TP 2023
Peruspalvelujen vo	1.100.096,00	935433	1469192
Verotuloihin perustuva vo	1.593.465,00	1528251	1526725
Opetus- ja kulttuuri	182.038,00	109141	-4622
Veromenetysten komp.	483.237,00	668175	666116
Harkinanvarainen vo			160000
Yhteensä	3.350.224,00	3241000	3817411

Valtionosuudet 2023-2025

Lappajärven kunnan väestön ja eräiden keskeisten palvelujen käyttäjien määrälliset muutokset (Lähde: Tilastokeskus)

Lappajärvi	0 - 14 v	15 - 64 v	65 -	Yhteensä
2020	406	1472	1047	2925
2021	400	1419	1047	2866
2022	382	1380	1058	2820
2023	374	1351	1064	2789
2024	355	1313	1075	2743
2025	348	1280	1066	2694

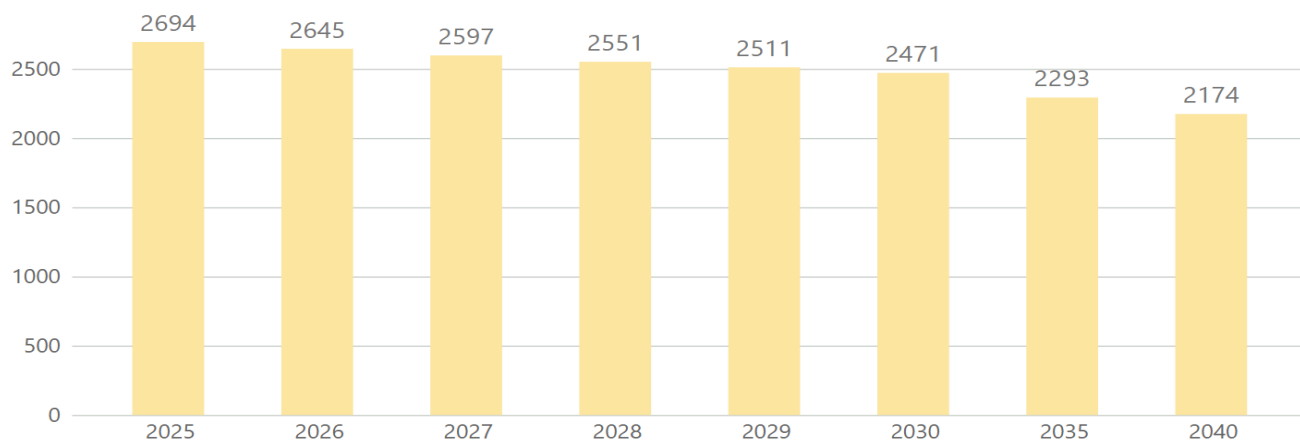
Keskeiset väestöä kuvaavat tunnusluvut (Lähde: Tilastokeskus)

Nimi	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Väkiluku	2 925,0	2 866,0	2 820,0	2 789,0	2 758,0	
Väkiluvun kokonaismuutos, henkilöä	-71,0	-59,0	-46,0	-31,0	-31,0	-44,0
Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %	-2,4	-2,0	-1,6	-1,1	-1,1	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä, %	13,9	14,0	13,5	13,4	13,3	
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä, %	50,3	49,5	48,9	48,4	47,6	
Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä, %	35,8	36,5	37,5	38,1	39,1	
Väestöllinen huoltosuhde	98,7	102,0	104,3	106,4	109,9	
Taloudellinen huoltosuhde	196,1	195,2	189,8	198,6	204,1	
Keski-ikä, molemmat sukupuolet	50,6	50,9	51,4	51,4	51,4	

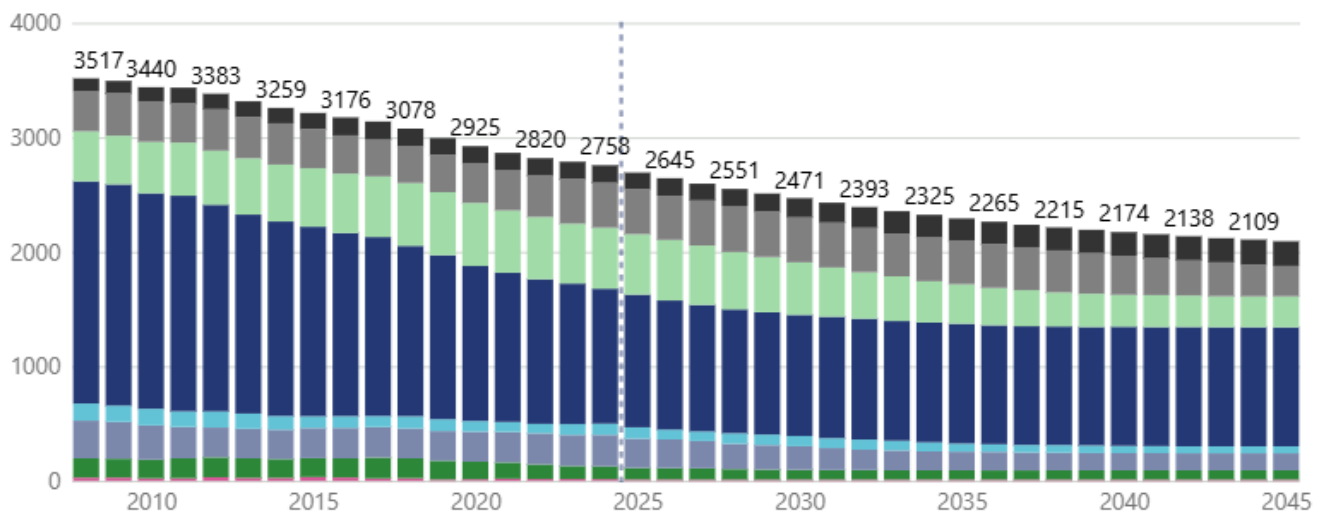
Väkiluvun muutos vuosittain

Vuosi	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Netto-maahanmuutto	Kokonaismuutos	Väkiluku
2018	24	55	-31	-71	40	-62	3 078
2019	12	68	-56	-56	30	-82	2 996
2020	15	39	-24	-68	20	-71	2 925
2021	20	55	-35	-46	23	-59	2 866
2022	17	57	-40	-38	32	-46	2 820
2023	16	44	-28	-49	47	-31	2 789
2024	18	51	-33	-39	40	-31	2 758
2025	10	49	-39	-54	36	-57	2 701

Väestöennuste 2025 - 2040 (Lähde: Tilastokeskus)

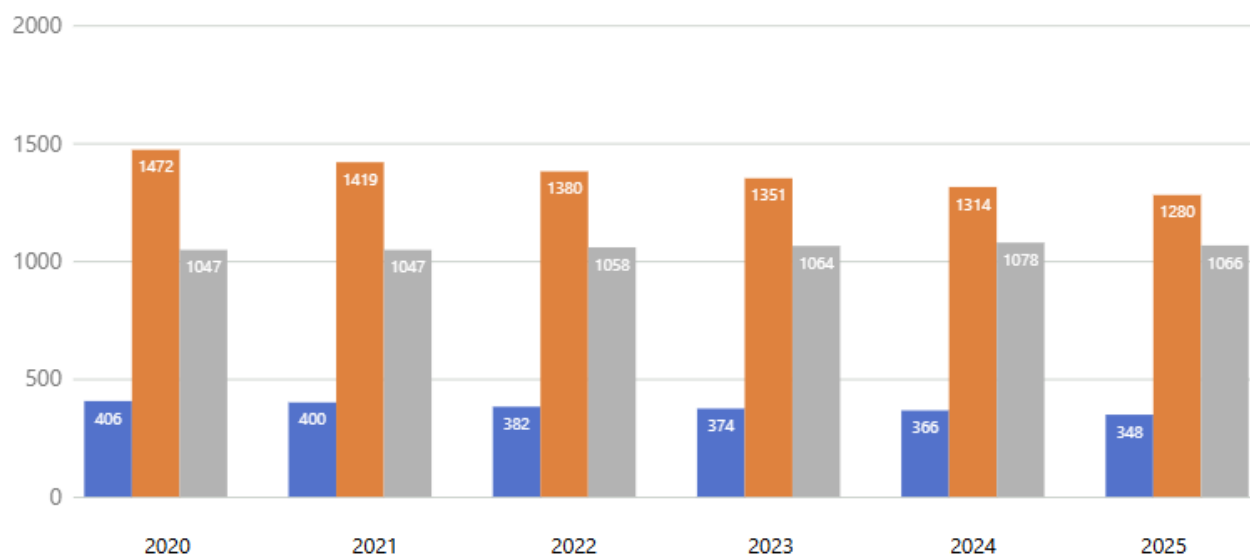
Väestö 2008-2024, väestöennuste 2025-2045 (Tilastokeskus 2024)

- Syntyneet, alle 1-vuotiaat
- Varhaiskasvatus, 1-6-vuotiaat
- Peruskoulu
- Toisen asteen koulutus, 16-18-vuotiaat
- Työikäiset, 19-64-vuotiaat
- Eläkkeelle jäävät, 65-74-vuotiaat
- Hoito- ja hoivapalvelut, 75-84-vuotiaat
- Hoito- ja hoivapalvelut, 85+-vuotiaat

Ikäjakauma (Lähde: Tilastokeskus)

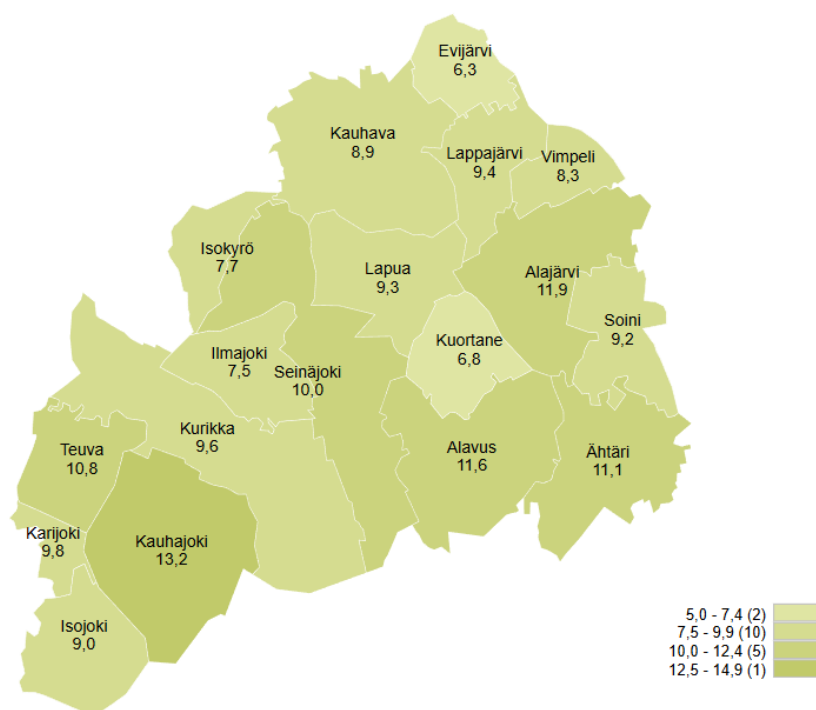
● 0 - 14 v ● 15 - 64 v ● 65 -

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0 - 14 v	406	400	382	374	366	348
15 - 64 v	1472	1419	1380	1351	1314	1280
65 -	1047	1047	1058	1064	1078	1066

Työllisyyskatsaus, Muutokset työllisyydessä

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Etelä-Pohjanmaan alueella oli joulukuun 2025 lopussa 8481 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta vertailuajankohdasta määrä nousi 821 työnhakijalla (10,7 %). Koko maassa työttömien työnhakijoiden määrä nousi samalla ajanjaksolla 9,3 prosentilla. Työttömien työnhakijoiden määrä Etelä-Pohjanmaan alueella nousi edellisestä kuukaudesta 1096 henkilöllä. (Lähde: Keha-keskus, Työnvälitystilasto 27.1.2026)

Lomautettujen lukumäärä joulukuun lopussa oli 1108, jossa laskua viime vuoden vertailuajankohtaan oli 282 henkilöä eli -20,3 %. Viime kuukaudesta lomautettujen lukumäärä nousi 479 henkilöllä. Pitkäaikaistyöttömiä oli kuukauden lopussa 2448 henkilöä, mikä oli 610 henkilöä (33,2 %) enemmän kuin vuosi sitten.

Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 9,9 prosenttia, joka oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,0 prosenttia.

Kympin työllisyysalue on pysynyt keskeisillä työllisyyden mittareilla mitattuna valtavasta muutosvuodesta huolimatta parhaiden työllisyysalueiden joukossa Suomessa. Kuntien kustannuksista merkittävä osa, yli 80 % syntyy pitkäaikaistyöttömyydestä. KEHA-keskuksen tuottaman tilastokatsauksen mukaan pitkäaikaistyöttömien osuus työnhakijoista oli Kymppi-alueella Suomen alhaisin kaikkiiin työllisyysalueisiin verrattuna vuonna 2025. Myös virrat työttömyyteen pysyivät kohtuullisina, mm. pitkäaikaistyöttömyyden syntymistä kuvaava virta yli 12kk työttömyyteen oli vuonna 2025 Kympin työllisyysalueella 9,4 %, joka oli toiseksi alhaisin luku Tunturi-Lapin työllisyysalueen jälkeen

Vuosi 2025 oli Kuntayhtymä Kympin osalta toiminnan rakentamisen, vakiinnuttamisen, uuden organisatiokulttuurin luomisen ja asiakaslupausten lunastamisen vuosi. Vaikka yleinen taloustilanne säilyi haastavana ja korkotaso sekä rakennusalan alakulo heijastuivat myös Järvisseudun alueen työllisyyteen, Kympin työllisyysalue onnistui säilyttämään asemansa työllisyyden hoidon kärkijoukossa.

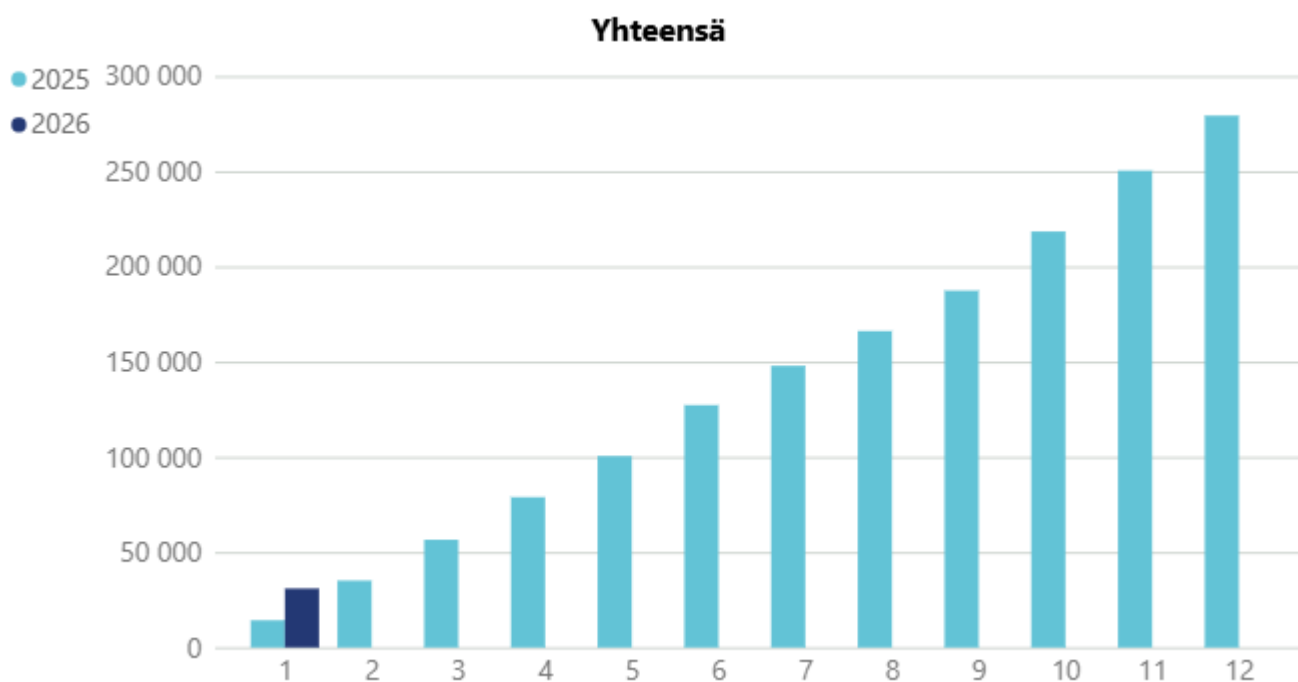
Lappajärvi, työttömät työnhakijat:

	Työttömät työnhakijat kuukauden lopussa	Työvoima	Työttömien osuus työvoimasta
31.12.2020	110	1190	9,2 %
31.12.2021	83	1160	7,2 %
31.12.2022	80	1103	7,3 %
31.12.2023	75	1055	7,1 %
31.12.2024	80	1058	7,6 %
31.12.2025	95	1006	9,4 %

Lappajärvi	Joulukuu 2025	Joulukuu 2024	Joulukuu 2023
Kunnan työvoima	1006	1058	1055
Työttömät (ml lom.)	95	80	75
Työttömät miehet (ml lom)	58	46	44
Työttömät naiset (ml lom)	37	34	31
Työttömät alle 20-vuotiaat	6	-	0
Työttömät alle 25-vuotiaat	13	5	8
Työttömät yli 50-vuotiaat	45	36	36
Pitkäaikaistyöttömät	26	-	12
Vamm. ja pitkäaik.sairaat	16	16	12
Avoimet työpaikat	-	-	8

Työttömyysturva uudistui vuoden 2025 alusta. Työmarkkinatuen lisäksi kunta rahoittaa ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa. Näistä tilastot alkavat vuodesta 2025. 1/2025 tiedoista puuttuu osa etuuksien saajista tilastomuutosten vuoksi.

Kunnan osarahoittama työttömyysturva

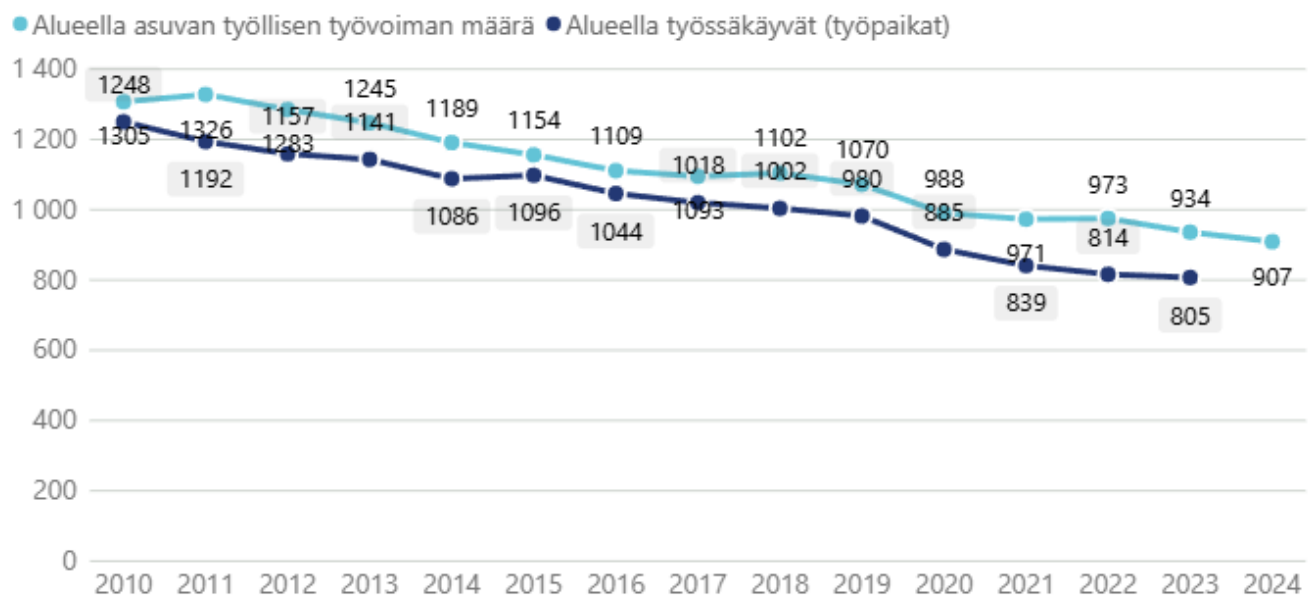

Väestö pääasiallisen toiminnan mukaan (Tilastokeskus)

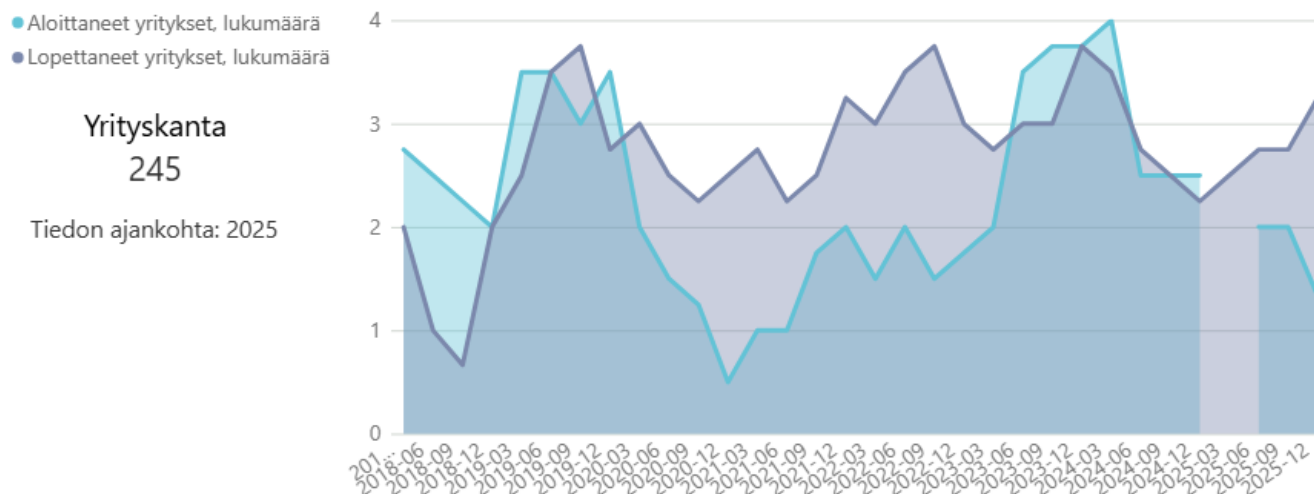
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0- 14 -vuotiaat	426	413	406	400	382	374	366
Eläkeläiset	1 189	1 183	1 179	1 177	1 162	1 172	1 157
Muut työvoiman ulkopuolella olevat	81	66	59	63	62	76	62
Opiskelijat, koululaiset	189	171	173	167	154	160	183
Työlliset	1 102	1 070	988	971	973	934	907
Työttömät	88	90	115	84	85	72	79
Työvoima	1 190	1 160	1 103	1 055	1 058	1 006	986
Työvoiman ulkopuolella olevat	1 888	1 836	1 822	1 811	1 762	1 783	1 772
Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet	3	3	5	4	2	1	4

Lähde: Tilastokeskus. Uudempaa tilastoa ei ole julkaistu 7.3.2026 mennessä

Työpaikkojen lukumäärä

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset, liukuva keskiarvo (Tilastokeskus)

Verotettava tulo

0,00 2 347 144,91

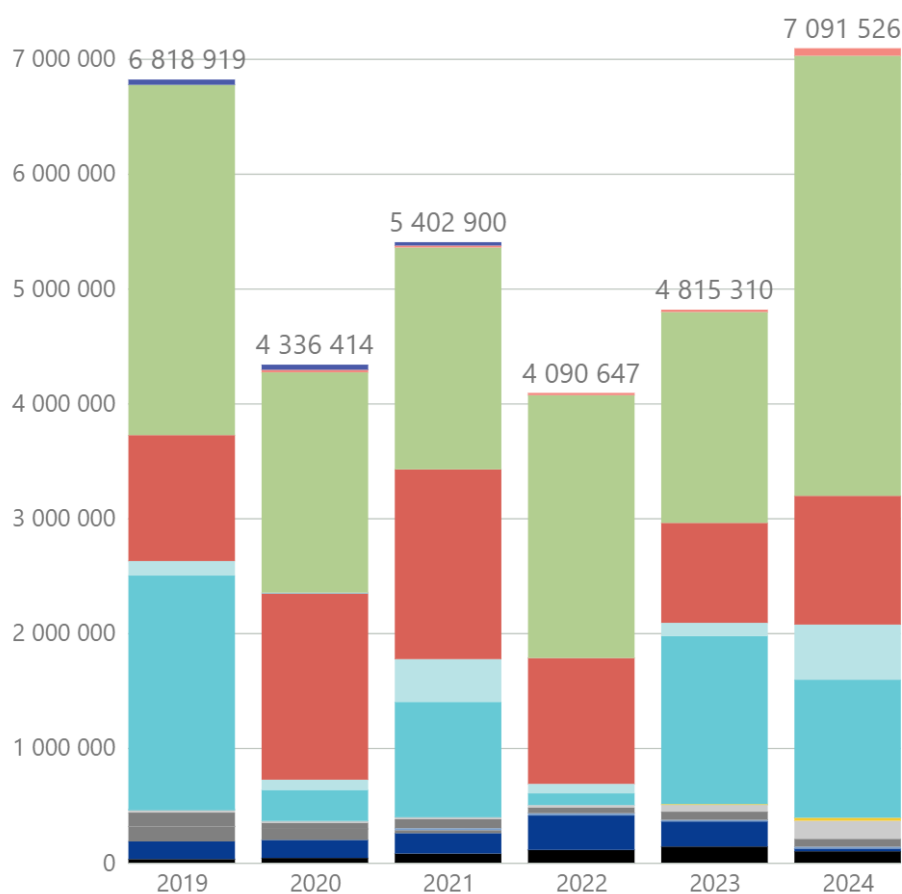
Toimiala

Kaikki

Verotettava tulo toimialoittain (Verohallinto)

- Ammatillinen, tieteellinen ja tek...
- Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- Informaatio ja viestintä
- Kiinteistöalan toiminta
- Kuljetus ja varastointi
- Maatalous, metsätalous ja kalat...
- Majoitus- ja ravitsemistoiminta
- Muu palvelutoiminta
- Rahoitus- ja vakuutustoiminta
- Rakentaminen
- Taiteet, viihde ja virkistys
- Teollisuus
- Terveys- ja sosiaalipalvelut
- Toimiala ei tiedossa
- Tukku- ja vähittäiskauppa; moo...
- Vesihuolto, viemäri- ja jätevesih...

2.1.5 Kunnan henkilöstö

Henkilöstöä koskevia tietoja esitetään tarkemmin henkilöstöraportissa.

Lappajärven kunnan palveluksessa oleva henkilöstö toimialoittain 31.12.2025:

Osasto	2025	2024	2023	2022
Yleishallinto	5	3	3	4
Sivistystoimi	56	59	57	56
Muut palvelut	4	6	3	3
Tekninen toimi	21	23	25	29
Elinvoimapalvelut	3	1	2	1
Yhteensä	89	92	90	93

Koko henkilöstön määrään sisältyvät kunnan palveluksessa olleet koko- ja osa-aikaiset henkilöt 31.12.2025.

Osa-aikaisia ei ole laskennallisesti muutettu kokoaikaisiksi. Lukuun sisältyvät vakituisten lisäksi määräaikaiset, sijaiset ja työllistetyt. Luvuissa näkyvät myös henkilöt, jotka ovat palkattomalla virka-/työvapaalla.

Palkkojen ja palkkioiden sekä sivukulujen kokonaissumma:

	2025	2024	2023	2022
Palkat ja palkkiot	-3.937.164,22	-3.829.849,54	-3.841.431,49	-3.686.085,09
Eläkekulut	- 805.671,48	-821.988,31	-813.947,76	-803.278,38
Muut henkilösivukulut	- 107.583,74	-83.470,62	-106.479,01	-98.475,62
Henk.menojen korjaukset	36.219,51	38.888,86	28.675,51	50.892,43
Yhteensä	-4.814.199,93	-4.696.419,61	-4.733.182,75	-4.536.946,66

Henkilökunnan tapaturma- ja ammattitautivakuutus on tällä hetkellä Fenniassa. Ryhmähenkivakuutus on OP Pohjolassa. Kunnassa on työsuojelutoimikunta, jossa on 1 työnantajan edustaja sekä 3 toimihenkilöiden ja työntekijöiden edustajaa. Erikseen on yhteistoimintaelin, jossa niin ikään on sekä työnantajan että työntekijöiden edustajia. Lisäksi toimii sisäilmatyöryhmä. Henkilökunnalle on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä työturvallisuuteen liittyviä ohjeistuksia. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Työterveyshuolto-palvelut ostetaan TT Botnia Oy:ltä.

2.1.6 Ympäristöasiat

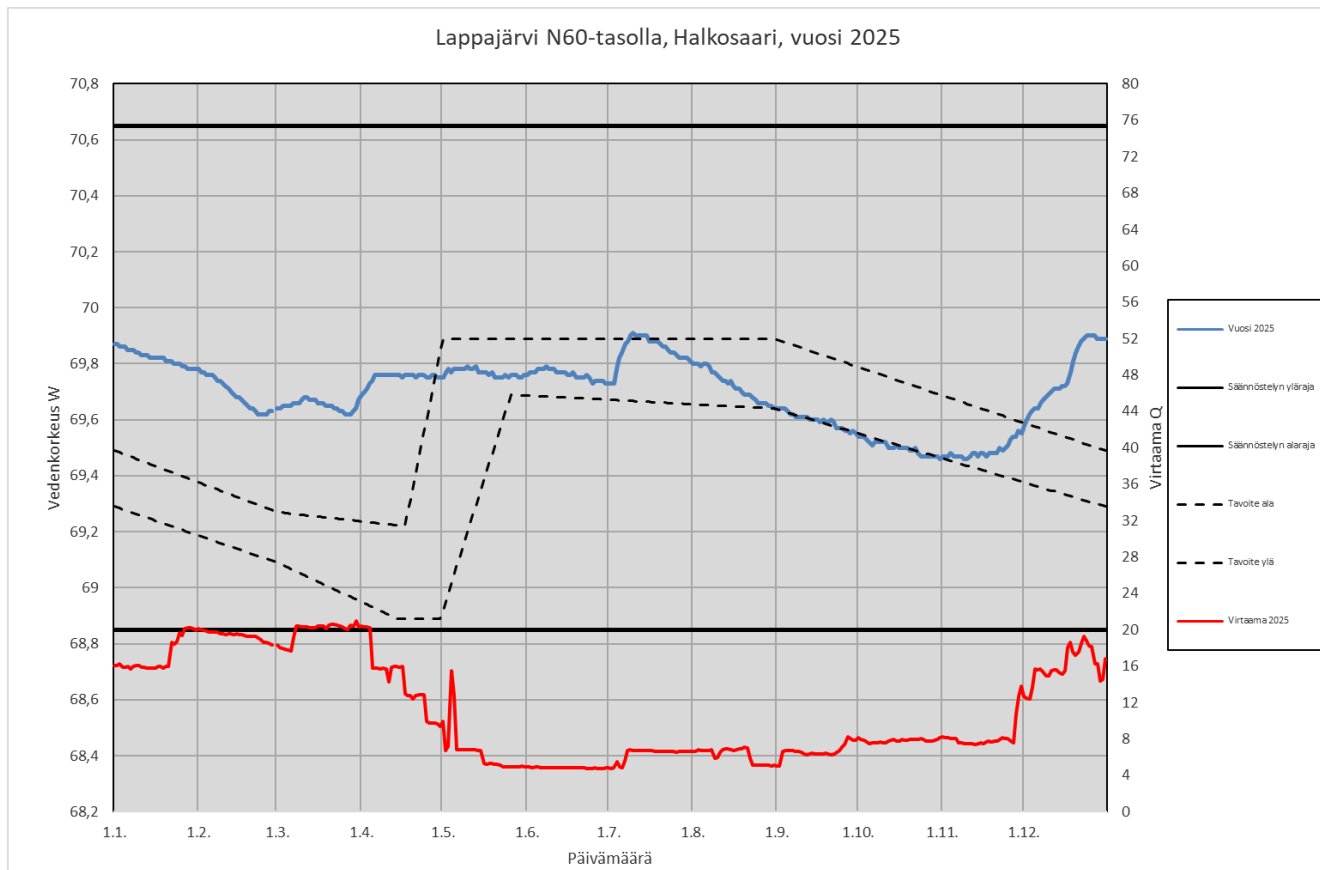
Ympäristökatsaus 2025

Lappajärven kunta käynnisti ilmastosuunnitelman laatimistyön vuonna 2025. Kunta kilpailutti palveluntuottajat ja valituksi tuli Evate Oy. Kunnan ilmastosuunnitelman laadintaan osallistettiin kunnan viranhaltijoita. Ilmastosuunnitelman tavoitteena on saada tietoa kunnan kasvihuonekaasupäästöjen tasosta sekä suurimmista päästölähteistä. Ilmastosuunnitelma viedään vuonna 2026 kunnanhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi.

Vesitilannekatsaus 2025

Lappajärven säännöstely ja vedenkorkeus

Etelä-Pohjanmaan ELY- keskus valvoo Lappajärven säännöstelyä. Säännöstelyyn liittyviä tietoja saa osoitteesta Vesitilanne | Vesi.fi . Ähtävänjoen säännöstelytyöryhmä kokoontuu vuosittain keskustelemaan säännöstelystä ja juoksutuksista. Lappajärven kunnalla on edustaja säännöstelytyöryhmässä.

Kuva: Lappajärven vedenkorkeus ja virtaama 2025, Lähde: Elinvoimakeskus (2026)

Lappajärven vedenkorkeus oli vuoden 2025 alkupuolella noin 30 cm korkeammalla verrattuna pitkäaikaiseen keskiarvoon. Talvella 2025-2026 oli lunta keskimääräistä vähemmän ja kevät saapui aikaisin. Toukokuulle tultaessa Lappajärvi jäi säännösteltynä järvenä tavanomaista matalammalle tasolle. Koska toukokuu oli varsin vähästeinen, jäi pintavalunta melko vähäiseksi ja jokien virtaamat alle toukokuun keskimääräisten arvojen. Tämä näkyi myös vedenlaadussa. Vedenpinta pysytteli matalalla koko kesän aina lokakuulle saakka, jolloin Ähtävänjoen vesistöissä Lappajärvi oli n. 20 cm keskimääräistä matalammalla. Järvivedet viilentyivät syksyllä nopeasti. Lappajärvellä veden lämpötila laski kuun alun 11 asteesta marraskuun loppuun mennessä lähelle 0 astetta.

Vuonna 2025 jäät lähtivät Lappajärvestä huhtikuun puolivälissä 12.4.2025 (4.5.2024). Loppuvuonna järvi jäätyni marras-joulukuun vaihteen tienoilla. Järven jäätyminen oli poikkeuksellinen kovien tuulien vuoksi, jotka rikkoiivat jääpeitteen Lappajärven isolla selällä.

Levätilanne

Lappajärven Kivitipun ranta ja Vimpelin kuuluvat valtakunnalliseen leväseurantaan, jota tehdään vuosittain viikoittain kesäkuusta syyskuulle. Leväseuranta on aloitettu vuonna 1998. Vuonna 2025 sinilevähavainnointia

tehtiin vain Vimpelin havaintopaikalla. Levätilannetta pystytään kuitenkin seuraamaan nykyään varsin kattavasti satelliittikuvien avulla (<https://tarkka.syke.fi/eo-tarkka/?ver=0&lang=fi>). Leväkukintojen erottaminen siitepölyesiintymistä tai muista samentumista voi toisinaan kuitenkin olla hankalaa.

Levätilanne Lappajärven kesällä 2025 jäi hyvin maltilliseksi keskimääräistä korkeammista järviveden lämpötiloista huolimatta. Levää havaittiin vain hetkellisesti ja massaesiintymiä ei havaittu lainkaan. Leväkukintojen esiintymiseen vaikuttavat sääolosuhteiden ja käytettävissä olevien ravinteiden lisäksi mm. järven sisäiset ekologiset tekijät mm. kalasto ja eläinplanktonin esiintyminen. Leväesiintymät hajoavat nopeasti tuulisilla säillä. Järven vesi oli hieman tummempaa kuin parina aikaisempana vuotena, muuten vedenlaatu ei poikennut järvelle tyypillisistä arvoista.

Ympäristöhankkeet

Vuonna 2025 Lappajärven kunnan toimesta ei niitetty vesikasveja, koska hankkeelle ei saatu myönteistä rahoituspäätöstä.

Vuonna 2025 suoritettiin 6 kpl ympäristön luvanvaraista tarkastusta

2.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kuntalain 84 §:n mukaisesti luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden tulee tehdä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksistaan, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Sidonnaisuusrekisteriin tehdään tarkistuksia tilanteiden muuttuessa. Sidonnaisuusrekisteri on kunnan kotisivuilla.

Kunnanhallitus hyväksyi 1.4.2019 Tietosuoja-, tietoturva- ja salassapitosopimuksen, jonka jokaisen henkilöstöön kuuluvan tulee allekirjoittaa. Sopimus koskee soveltuvin osin myös luottamushenkilöitä. Henkilökunnalle järjestettiin aiheesta koulutusta vuonna 2019.

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka päivitettiin vuonna 2023. Suunnitelma on voimassa 2023 – 2025, ja se päivitetään seuraavan kerran vuonna 2026.

2.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Lappajärven kunnan asukasluku on vähentynyt vuosittain. Vuonna 2025 asukasluku oli jo reilusti alle 3000. Väestö rakenne on huolestuttava, koska työikäisen väestön määrä vähenee ja vanhusväestön määrä ja osuus kasvavat. Kouluikäisten määrän arvioidaan hieman pienenevän.

Väestökehitys vaikuttaa niin valtionosuuksiin kuin myös verotuloihin sekä palveluverkkoon ja -tarpeeseen.

Lappajärvellä työllisyystilanne on ollut pitkään varsin hyvä, mutta työttömyys kääntyi kasvuun sekä seutukunnassa että maakunnassa. Vuonna 2025 työttömien työnhakijoiden määrä oli 9,4 %, joten tilanne edelliseen vuoteen verrattuna on selkeästi heikentynyt (7,6 % vuonna 2024) Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 9,9 % ja edellisenä vuonna 8,9 %. Etelä-Pohjanmaan työttömyysprosentti oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,0 %, ja edellisenä vuonna 12,0 %.

Lappajärven kunnalla on kiinteistöstrategia, jota toteutetaan tavoitteellisesti. Kiinteistöistä, joissa ei ole enää aktiivista toimintaa, pyritään pääsemään eroon. Länsirannan ja Rantakankaan kouluilla opetustoiminta on

päättynyt. Kunnanhallituksen päätöksellä Rantakankaan koulun yhteydessä oleva liikuntahalli myytiin loppuvuodesta 2025 Itäkylän Maa- ja kotitalousseura ry:lle. Osa koulusta jää vielä kunnan omistukseen. Länsirannan koululla järjestetty ryhmäperhepäivähoito lakkautettiin 01.08.2025. Kunnanhallitus päätti 24.11.2025 asettaa Länsirannankoulu kuntastrategian mukaisesti myyntiin. Koululla järjestettiin irtaimiston myyjäiset joulukuussa 2025 ennen myyntiin asettamista. Sivukouluilla sen sijaan on edelleen vähäisissä määrin harrastustoimintaa.

Viimeisin merkittävä rakennushanke on liikuntahalli, joka valmistui elokuussa 2022. Liikuntahalli on aktiivisessa käytössä ja käyttövuoroja on varattu runsaasti. Kyrösaaren esteetön luontoreitti on saatu valmiiksi, kuten myös vierasvenesatama. Välijoen Kanavapuiston esteettömälle luontoreitille on saatu jatkohanke, jonka rakentaminen aloitetaan keväällä 2026. Alueelle rakennettiin yksityisten toimesta frisbeegolf-rata ja myös sen edelleen kehittäminen jatkuu.

Studio Puisto Arkkitehdit Oy on laatinut kehittämissuunnitelman Nykälänniemen alueelle. Halkosaaren on mahdollistettu kaavamutoksella rakentamista. Kyrösaareen suunniteltiin sillat, jolloin Nykälänniemestä tulisi olemaan suora yhteys Halkosaareen. Siltojen rakentamiseen haettiin ulkopuolista rahoitusta, mutta hakemukseen ei saatu myönteistä päätöstä. Lappajärven kunta osti Kivitippu Spa Oy:n konkurssipesästä hotellirakennuksen sekä Rantakirpun ja lämpölaitoksen tontteineen. Kunta teki sopimukset alueelle tulevien toimijoiden kanssa ja toiminta käynnistyi keväällä 2025. Vuokraustoiminta Kivitippu-kiinteistöstä siirrettiin Lappajärvi Invest Oy:lle loppuvuodesta 2025, osana kaupallisten toimintojen keskittämistä yhtiölle. Hotelliliiketoiminnan menestyminen ja Kivitippu-kiinteistön täyttöaste vaikuttavat sekä tytäryhteisön että kuntaorganisaation talouteen.

Mikäli merkittäviä investointeja tehdään, lisäävät ne kunnan lainakantaa, jolloin myös korkomenot ja poistot tulevat kasvamaan.

Kuntastrategian päivittäminen aloitettiin vuonna 2022 ja sitä käsiteltiin valtuuston iltakouluissa, seminaarissa, valiokunnissa ja valtuusto hyväksyi sen 13.3.2023. Kuntastrategia ohjaa talousarvion tavoitteiden asettelua ja määrärahoja mahdollisuuksien puitteissa. Kuntastrategian päivittäminen käynnistettiin syksyllä 2025. Kuntastrategiaa käsiteltiin asukkaille suunnatusta kyläillassa syyskuussa. Kuntastrategiaan työstämistä jatkettiin uuden valtuuston edustajien kanssa valtuustoseminaarissa 28.-29.11.2025, joka suuntautui Laukaaseen. Valtuustoseminaarissa todettiin, että kunnan rooli elinvoiman ja sivistyksen edistämisessä on korostunut sotien siirryttyä hyvinvointialueiden vastuulle. Kevyt kuntastrategian päivitys ei näin riitä vastaamaan kunnan muuttuneeseen rooliin ja toimintaympäristön muutoksiin, vaan kuntastrategia tulee laatia uudelleen. Tavoitteena on, että uusi kuntastrategia valmistuu kevään 2026 aikana.

Lappajärvi jatkaa Kraatterijärvi UNESCO Global Geoparkin kohteiden kehittämistä. Vuoden 2025 aikana valmisteltiin yhteistyössä geopark-kuntien Alajärvi, Lappajärvi, Evijärvi, Vimpeli kanssa kuntakohtaiset samansisältöiset investointihankkeet geopark-opastuksen lisäämiseksi. Lappajärvi sai myönteisen rahoituspäätöksen hankkeelle joulukuussa 2025. Hankkeen toimenpiteet toteutetaan vuosina 2026-2027.

Lappajärven kunta jatkoi kansainvälisen matkailun kehittämistä vuonna 2025 yhteistyössä Visit Arctic Coastin kanssa. Vuonna 2024 aloitettu brändiyhteistyö ja matkailuyritysten sparraus on luonut pohjan tulevalle kehitystyölle, jossa keskeistä on alueen matkailupalveluiden tuotteistaminen kansainvälisille markkinoille. Pilottivaiheen myötä yrityksillä on havaittu olevan potentiaalia laajentaa tarjontaansa, mutta kansainvälistymisen edellytyksiä on vahvistettava myös alueellisesti lisäämällä tietoa ja osaamista.

Visit Arctic Coast -yhteistyön pohjalta Lappajärvi Invest Oy on hakenut ja saanut rahoituksen Järviseudun matkailun järjestäytymishankkeelle, jonka tavoitteena on vahvistaa kansainvälistymistä koko Järviseudun alueella. ELY:n maaseuturahaston rahoittama 280.224 euron hanke alkoi 1.3.2025 ja keskittyy erityisesti tiedon lisäämi-

seen, matkailutoimijoiden tukemiseen sekä alueellisen yhteistyön vahvistamiseen. Tavoitteena on luoda pitkäjänteinen kehitysstrategia, joka tukee matkailuyritysten kasvua ja Arctic Crater Lake Lappajärvi Geoparkin vetovoimaisuutta kansainvälisillä markkinoilla.

Vuonna 2025 järjestettiin kunnallisvaalit. Vanhan valtuuston toimikausi 1.8.2022-31.7.2025 ja uusi valtuusto aloitti kautensa 1.8.2025. Valtuustossa on 19 jäsentä. Uuden hallintosäännön myötä on siirrytty valiokuntamalliin, mikä näkyy lähinnä siinä, että esim. kunnanhallitukseen on valittu vain valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Myös valiokunnan jäsenet ovat joko valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Sote-uudistustyö saatiin päätöksen ja uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Lappajärven kunta ei omista sote-kiinteistöjä, mutta oli osana niiden vuokrausketjussa terveysaseman osalta. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue irtisanoi Voima-panolain 616/2021 22 §:n mukaisesti ja rajoituslain 548/2016 3 §:n sote-irtisanomisehdon sisältävän terveysaseman vuokrasopimuksen päättymään 28.2.2026. Terveysasema on Attendo Oy:n omistuksessa ja hva:n irtisanottua sopimuksensa myös Lappajärven kunta irtisanoi vuokrasopimuksen Attendo Oy:n kanssa maaliskuussa 2025. Paloasema on ainut kunnan omistuksessa oleva kiinteistö, jota sote-uudistus koski. Yhteiskoululla olevista koulukuraattorin ja kouluterveydenhoitajan käytössä olevista tiloista tehtiin vuokrasopimus hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointialueen kanssa käytiin keskusteluja kiinteistöjen siirtymäkauden jälkeisistä vuokrasopimuksista vuonna 2025. Lappajärven terveysaseman kohtalosta päättää Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto alkuvuodesta 2026 osana tarveperusteista palveluverkkoa. Lappajärven kunta pyrkii aktiivisella edunvalvonnalla turvaamaan lain mukaiset peruspalvelut kunnan asukkaille.

TE-palvelut 2024 -uudistuksen mukainen järjestämisvastuu siirtyi ja toiminta käynnistyi 1.1.2025 Kuntayhtymä Kympin alla. Etelä-Pohjanmaan itäisen alueen kymmenen kuntaa muodostavat kuntayhtymän tuottamaan TE-palveluja. Mukana ovat seuraavat kunnat: Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Kauhava, Kuortane, Lappajärvi, Lapua, Soini, Vimpeli ja Ähtäri. Kuntayhtymälle on hyväksytty hallintomalli sekä jäsenet hallitukseen ja yhtiökokousedustajat. TE-palvelujen kunnille siirtämisen tavoitteena on tuoda palvelut lähemmäksi asiakkaita, nopeuttaa työllistymisen tavoitetta sekä lisätä työllisyysastetta. Vuonna 2025 työllisyys heikkeni myös Lappajärven kunnassa haastaen sekä kuntataloutta että Kuntayhtymä Kympin toimenpiteitä. Työllisyyden työkaluna käytetty palkkatuki poistui vähentäen kuntien mahdollisuutta katkaista erityisesti pitkittynyttä työttömyyttä.

Lappajärvellä tarjotaan lähipalvelua kunnantalolta vuokratussa toimistotilassa. Henkilö on paikalla sovittaessa.

[2.1.9 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista](#)

Lappajärven kunnalla on riskien hallinnan perusteet ja ohje. Myös hallintosäännössä on säännökset riskien hallinnasta ja vastuista.

Riskien kartoituksesta on laadittu erillinen asiakirja, ”Riskien kartoitus”, jossa on kuvattu ja arvioitu kunnan riskin tunnistaminen ja kuvaaminen, riskin toteutumisen vaikutusarviointi ja toteutumisen todennäköisyyden arviointi, kehittämisehdotus riskin ennakoidmiseksi ja hallitsemiseksi sekä vastuutaho. Mukana on myös riskien hallinnan toimenpiteiden seuranta ja raportointi.

Riskien arviointi osoittaa, että kunnan toimintaan vaikuttavia riskejä on useita. Riskien toteutumisen todennäköisyyttä pystytään omalla toiminnalla pienentämään sääntöjen, ohjeiden ja menettelytapojen noudattamisella, koulutuksella ja tiedottamisella lisäämällä. Merkittävin osa tämänhetkistä riskeistä liittyy ulkopuolisiin tekijöihin, joihin ei omin toimin voi vaikuttaa muuta kuin varautumisen vahvistamisella.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Panostuksista huolimatta tehdyt toimenpiteet eivät aina tuota toivottua tulosta, ainakaan lyhyellä aikavälillä.

Kunnan asukasmäärän väheneminen on riskitekijä. Kunnassa tulisi olla houkuttelevia työpaikkoja ja monipuolisia asumismahdollisuuksia. Yhtenä tekijänä voi vaikuttaa myös kunnan määräämät veroproosit. Lisäksi erilaiset turvallisuus- ja viihtyvyystekijät sekä palvelut lisäävät kunnan vetovoimaa ja pitovoimaa. Peruspalveluiden, kuten esim. sosiaali- ja terveystalveluiden katoaminen kunnasta tai niiden on harvempi saatavuus lähipalveluna heikentää kunnan elin- ja pitovoimaa.

Lappajärven kuntastrategian pääpainoksi on valittu matkailun kehittäminen. Vuonna 2025 neuvottelujen jälkeen kunta teki määräaikaist sopimukset kolmen yrittäjän kanssa liiketoiminnan järjestämisestä Nykälänniemien alueella, jotta kesän 2025 toiminta voitiin turvata. Kunta toteutti lisäksi projektin, jossa haettiin operaatoreita ja kiinteistösijoittajia. Loppuvuodesta 2025 Lappajärven kunta ja Lappajärvi Invest Oy julkaisivat yhteistyössä Forenom Oy:n kanssa yhteistyön, jossa Forenom Oy vastaa hotellin majoitusliiketoiminnan jatkosta. Kivitipulla on iso merkitys kunnalle ja koko järviseludulle, sillä alueelta ei löydy toista vastaavankokoista majoitustoimintaa tarjoavaa yritystä. Matkailuliiketoiminta on harvojen aktiivisten yritysten varassa, ja matkailun toimialan kehittämisen kannalta on oleellista kannustaa yrityksiä kehittämään liiketoimintaansa muutosjoustavasti.

Epävarmuutta luovat myös monet ulkopuoliset tekijät, joihin yksittäiset kunnat eivät voi vaikuttaa.

Kuten aiemmin kappaleessa 2.1.3 on todettu maailman tilanteesta, (Ukrainan ja Gazan sodat sekä puolustusmenojen kasvu), vaikuttavat ne myös yksittäisiin kuntiin jossain määrin. Sodat ovat suurin uhka kansantalouden vakaudelle ei vain Suomessa vaan koko Euroopassa vaikuttaen kuluttajien luottamukseen, kulutukseen sekä tulevaisuuden rakentamiseen.

Toiminnalliset riskit

Henkilöstön osaaminen ja saatavuus

Lappajärven kunnan henkilöstörakenne on pysynyt useiden vuosien ajan samana ja vaihtuvuutta on ollut vain vähäisissä määrin. Tämä osoittaa henkilöstön sitoutumista ja tyytyväisyyttä työhön ja työpaikkaan. Vuonna 2025 kunnan vakituisesta palvelussuhteesta erosi neljä henkilöä ja 6 siirtyi eläkkeelle. Alkaneita vakituisia palvelussuhteita oli 9. Uudet henkilöt on pyritty perehdyttämään mahdollisimman hyvin. Kunnanhallitukselta pyydetään lupa viran ja toimen täyttämiseen. Henkilöstörakenne on ohut ja siksi haavoittuvainen. Yksittäisten työntekijöiden varaan lasketaan merkittäviäkin toimenkuvia, mikä on selkeä toiminnallinen riski. Tavoitteena on ollut perehdyttää henkilöille varahenkilöitä, mutta tässä on edelleen kehittämistä. Myös tehtävien sijaistamisessa ja sijaisuuskäytänteissä on kehitettävää. Rekrytointi tehdään aina tarkan tarve- ja tehtäväharkinnan jälkeen. Pääsääntöisesti rekrytoinnissa ei toistaiseksi ole ollut ongelmia vaan vapaana oleviin tehtäviin on ollut riittävästi päteviä hakijoita. Vapaista tehtävistä ilmoitetaan Kuntarekryssä, TE-toimiston sivuilla, kunnan kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa sekä tapauskohtaisesti lehdissä. Kunnan keskeisimmissä viroissa ja työsuhteissa on pätevä henkilöstö.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä ICT-palvelut tuottaa Järvinet Oy, joka omalta osaltaan huolehtii varahenkilöjärjestelmästä. Varhaiskasvatuksen palvelut ostetaan Alajärven kaupungilta. Kauhavan kaupungilta ostetaan musiikkiopiston ja maaseutuhallinnon palvelut. Elinvoimapalvelut ostetaan Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:ltä. Yhtiön koko henkilöstö on jäsenkuntien käytettävissä. Työllisyyspalveluista vastaa Kuntayhtymä Kympä.

Henkilöstön työhyvinvointia pyritään ylläpitämään mm. siten, että henkilökunnalle tarjotaan ePassi, jolla voi ostaa hyvinvointiin ja kulttuuriin liittyviä palveluita ja lisäksi henkilöstä voi ottaa kuntosalikortin. Lisäksi tarjottiin golf-peliosake, polkupyöräetu sekä salivuoro uudella liikuntahallilla. Myös muu ns. tyky-toiminta järjestetään henkilökunnan esittämien toivomusten mukaisesti. Vuonna 2025 henkilökunnalle järjestettiin jouluinen tyky-hetki Halkosaaren Joulusaarella sekä ruokailumahdollisuus lappajärveläisessä ravintolayrityksessä. Henkilökunnalla oli mahdollisuus osallistua ammattitaitoaan kehittäviin ja ylläpitäviin koulutuksiin ja kursseihin. Henkilökunnan kanssa käydään kehityskeskustelut tarpeen mukaan. Työterveyspalvelut ostetaan TT Botnia Oy:ltä.

Henkilökunta on voinut tehdä etätöitä niissä tehtävissä, joissa se on ollut mahdollista. Etätöösopimukset laaditaan niiden henkilöiden kanssa, jotka tekevät säännöllisesti etätöitä (1-2 pv viikossa). Lisäksi on käytössä työajanseurantajärjestelmä, joka mahdollistaa joustavan työajankäytön niillä aloilla, joilla se työn puolesta on mahdollista.

Päivittäinen toiminta ja prosessit

Tehtävät on järjestetty siten, ettei vaarallisia työyhdistelmiä synny. Laskujen asiattarkastaja ja hyväksyjä ovat kaikilla toimialoilla eri henkilö.

Talousarvion toteutumista seurataan jatkuvasti ja osavuosisraportti laaditaan neljän kuukauden välein. Osavuosisraportti on luettavissa Kuntamaiseman ohjelmassa johdon työpöytä.

Tietoturvaan liittyen esimies myöntää työtehtävien edellyttämät toimisto- ja erityisohjelmien käyttöoikeudet. Talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien käyttöoikeuden myöntää hallintojohtaja. Myönnetty käyttöoikeudet puretaan henkilön jäädessä pois työnantajan palveluksesta. Myös muita käyttöoikeuksia seurataan ja käyttöoikeudet poistetaan, kun henkilö poistuu kunnan palveluksesta.

Huolehditaan siitä, ettei esteelliset henkilöt osallistu asioiden valmisteluun eikä päätöksentekoon.

Tietojärjestelmien toimivuus

Tietojärjestelmien ylläpito, hankinta, suunnittelu- ja kehittämispalvelut ostetaan Järvinet Oy:ltä, jolla on alan erityisosaamista. Kunnalle on hankittu Office365 palvelut (Sähköposti, OneDrive, Sharepoint, Teams) sekä Office 365 varmuuskopiointipalvelu. Lisäksi käytössä on MFA-tunnistautuminen (Multi Factor Authentication) salasanasuojauksen lisäksi.

Vuonna 2020 uusittiin mm. kirjanpito- ja pankkiohjelma ja vuonna 2021 uusittiin palkkahallinto-ohjelma ja otettiin käyttöön työajanseuranajärjestelmä. Asiakirjahallinto-ohjelma päivitettiin keväällä 2025. Kertomusvuonna esiintyi jonkin verran lyhytaikaisia ongelmia tietoliikenneyhteyksissä.

Suhdannevaihtelut

Lappajärven yrityksistä useat ovat mikro- ja perheyriksii, ja maatalousyrityksiä on edelleen paljon. Alueella on ollut useita turkistarhoja, jotka ovat olleet merkittäviä työllistäjiä ja veronmaksajia. Turkistarhauksen kohtaamien lintuinfluenssa-epidemioiden sekä turkisten käytön hiipumisen vuoksi, alan tilamäärät ovat laskeneet Lappajärvellä ja muissa pohjalauskunnissa. Maatalouden kannattavuushaasteet näkyvät myös tilapidon lopettamisina. Tällä on merkittäviä vaikutuksia kotitalouksiin, mutta myös kunnan talouteen. Matkailutoimiala, johon kunta on strategisesti panostanut, on niin ikään suhdanneherkkä ja erityisesti lapsiperheiden taloustilanne heijastuu myös Lappajärven matkailuun matalampina käytettyinä palveluostoina.

Rakennusalan ahdinko näkyi myös Lappajärvellä rakennustarvikkeiden myynnin loppumisena sekä rakentamisen vähyytenä. Lisäksi suhdannevaihtelut lisäävät määrääikaisten vuokrasopimusten kysyntää.

Lainsäädännön muutokset

Päätöksenteossa noudatetaan lainsäädäntöä, hallintosäätöä ja muuta ohjeistusta. Toimielinten ja viranhaltijoiden pöytäkirjat on asetettu yleisesti nähtäville. Päätökset on annettu tiedoksi asianosaisille muutoksenhakuoikeuteen sekä tiedoksi otto-oikeuden omaavalle toimielimelle.

EU:n tietosuoja-asetuksen (GDPR) siirtymäaika päättyi 25.5.2018. Tietosuoja-asetus toi mukanaan merkittäviä uudistuksia henkilötietoja koskevan datan hallintaan. Henkilökunta teki tietosuoja-asetuksen edellyttämät kartoitukset ja selosteet. Tietosuojavastaavan palvelut ostetaan Järvinet Oy:ltä. Digiturvamallia on tehty ja sitä pyritään pitämään ajan tasalla. Palvelutietovarannon (PTV) käytöstä järjestettiin koulutus alkuvuodesta 2025 ja PTV:n sisältöä on ryhdytty päivittämään. Työ jatkuu vuonna 2026.

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023. Kysymys on EU:n ilmoittajansuojeludirektiivin (2019/1937), eli ns. whistleblower-direktiivin täytäntöönpanosta. Järvinet Oy on tehnyt ohjelman tähän tarkoitukseen.

Taloudelliset riskit

Talouden tasapaino ja investoinnit

Lappajärven kunnan tilinpäätös on useana vuonna ollut positiivinen, mutta vuonna 2025 tulos on negatiivinen pakollisten alaskirjausten jälkeen. Kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Kuntatalouden kokoon nähden merkittäviä investointeja on tehty useana vuonna peräkkäin. Tulevien vuosien investointisuunnitelmia on punnittava aikaisempaa tarkemmin. Muun muassa kunnan lämpölaitoksen uusiminen tai mittava saneeraus on lähivuosina ajankohtainen. Investointitasoa pyritään laskemaan, jotta lainakantaa saadaan pienennettyä.

Kriisikuntia koskevia tunnuslukuja tarkastellaan kuntakonsernin tietojen perusteella. Vuonna 2024 Lappajärven kuntakonsernin osalta ei ollut ylityksiä raja-arvoissa. Tuloveroprosentti (9,4 %) lähestyy kriteerinä olevaa 2,0% korkeampaa tuloveroprosenttia (kriittinen raja-arvo 9,57 %). Muut raja-arvot eivät ylittyneet. Jatkossa talouden tasapainoon on syytä kiinnittää huomiota entistä tarkemmin.

Tulorahoituksen riittävyys

Kunnallisveroprosentti oli 9,40 prosenttia vuonna 2025. Verotulot olivat 5,79 milj. euroa vuonna 2025, kun ne vuonna 2024 olivat 6,1 milj. euroa. Valtionosuudet olivat n. 3,3 milj. euroa, kun ne vuonna 2024 olivat n. 3,2 milj. euroa.

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi syksyllä 2023. Kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Tarkoitus oli, että valmisteltu uusi lainsäädäntö tulisi voimaan lykkääntyneellä aikataululla 1.1.2027. Syksyllä 2025 toteutettujen kuntakierrosten jälkeen kuntaministeri Ikonen ilmoitti, että kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistusta ei kuitenkaan viedä eteenpäin kuluvalle hallituskaudella. Hallituspuolueet eivät löytäneet kokonaisuudistuksesta sopua uudistuksen eduskuntakäsittelyn vaatiman aikarajan puitteissa.

Valtiovarainministeriössä selvitetään, onko järjestelmään mahdollista tehdä rajattuja, sitä selkiyttäviä muutoksia vielä tämän hallituskauden aikana. Kuntien oman talousvalmistelun aikataulujen kannalta liikkumavara on kuitenkin vähäinen ja mahdolliset muutospolut ovat rajallisia.

Rahoitusriskit:

Korkoriski

Korkoriskiä on pyritty tasaamaan sillä, että osa lainoista oli pitkäaikaisia ja osa lyhytaikaisia. Lainakannasta merkittävä osa oli pitkään lyhytaikaista lainaa, koska niissä korko oli miinus-merkkistä. Vuoden 2022 keväällä korkokanta lähti nousuun, joten lyhytaikaista lainaa muutettiin pitkäaikaiseksi lainaksi. Korkotaso on pysytellyt pitkään vakaana. Pitkäaikaista lainaa oli vuoden lopussa 6.575.000 euroa ja lyhytaikaista lainaa 3.450.000 euroa, yhteensä 10.025.000 euroa.

Vanhusten palveluasuntojen ja kehitysvammaisten palveluasuntojen rakentamiseen ARA myönsi avustusta sekä korkotukilainaa, jonka takaisin maksuaika on 41 vuotta. Nämä lainat siirtyivät kiinteistöjen uudelle omistajalle, kun Valtionkonttori hyväksyi lainojen siirron. Valtuusto on myöntänyt lainoille kunnan omavelkaisen takauksen.

Kunnalla on Danske Bank Oyj:n, Kuntarahoitus Oyj:n, Nordean ja Op Yrityspankin kanssa sopimukset kuntatodistus-ohjelmista, joilla pystyttiin turvaamaan maksuvalmius. Danske Bank Oyj ei enää ole myöntänyt lyhytaikaisia lainoja kuntatodistusohjelmaa vastaan. Lyhytaikaiset lainat kilpailutettiin siinä vaiheessa, kun ne erään-tyivät. Lainakannan suuruuden vuoksi korkokuluihin liittyy huomattava riski. Korkomenojen kasvu vaikuttaa heikentävästi kunnan tulokseen. Kassatilanteeseen vaikuttaa myös pitkäaikaisten lainojen vuosittaiset lyhennykset. Budjettiin oli varattu otettavaksi uutta lainaa 1.476.640 euroa.

Valuuttariski

Valuuttariskiä kunnalla ei ole, koska kaikki lainat ovat eurovaluutassa.

Likviditeettiriski

Kunnan talouden tasapaino heikentyi vuoden 2025 aikana, mutta maksuvalmius on pystytty turvaamaan. Tosin korkotason nousu ja lainojen lyhennykset saattavat aiheuttaa likviditeettiriskin. Myös tytäryhtiöiden maksuvalmius on ollut kohtuullinen.

Luottoriski

Vuoden 2020 alussa otettiin pitkäaikaista lainaa 5,0 milj. euroa lähinnä uuden koulun rakentamiseen ja muihin investointeihin. Vuonna 2022 otettiin pitkäaikaista lainaa 4,0 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa oli vuoden 2025 lopussa 6.575.000 euroa ja lyhytaikaista lainaa 3.450.000 euroa eli yhteensä 10.025.000 euroa. Kunnalla on sopimus kuntatodistusohjelmasta Kuntarahoitus Oyj:n, Danske Bank Oyj:n, Nordean ja Op Yrityspankin kanssa. Luottoriskiä arvioitaessa on syytä todeta, että kunta on myöntänyt pääomalainaa 1,8 milj. euroa kunnan tytäryhtiölle. Tytäryhtiön pääomalainan luottoehtoja on muutettu valtuuston päätöksellä 5.6.2023 siten, että pääomalaina on koroton ja eräpäivätön. Pääomalainaan liittyy merkittävä riski, ettei kunta saa sijoitustaan pois. Intressiyhtiölle myönnetystä lainasta, 160.000 euroa, tehtiin pakollinen varaus vuoden 2023 tilinpäätökseen ja vuonna 2024 varaus on purettu. Vuonna 2024 tehtiin varaus intressiyhtiöön sijoitetusta osakepääomasta, (34.423 euroa) ja vuonna 2025 varaus on purettu.

Lappajärven kunta on myöntänyt Avain Palvelukodit Oy:lle kunnan omavelkaisen takauksen Joelinkodin ja Lintukodin kauppohenkilöstön yhteydessä Avain Palvelukodit Oy:lle siirtyneiden lainojen vakuudeksi, yhteensä 4.270.576,00 euroa (31.12.2025).

Kunnanhallitus on tehnyt vuonna 2013 periaatepäätöksen korottoman lainan myöntämisestä kyläyhdistysten hankkeille, jotka ovat Aisaparin rahoittamia, yleishyödyllisluontoisia ja kuntalaisia riittävän laaja-alaisesti koskevia. Vuoden lopussa kahdella toimijalla oli kunnan myöntämää tilapäistä lainaa, yhteensä n. 76.000 euroa.

Vahinkoriskit

Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy toimii Lappajärven kunnan vakuutusasioita hoitavana vakuutusmeklarina. Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy kilpailuttaa tarvittaessa Lappajärven kunnan vakuutukset.

Ahjo on laatinut Vakuutuskäsikirjan, johon on koottu tämänhetkinen vakuutustilanne ja toimintaohjeita vahinkotilanteisiin. Vakuutusten tarkka sisältö selviää vakuutuskirjoista ja –ehdoista.

Lappajärven kunnalla on julkisyhteisövakuutus, toiminnan vakuutus, metsävakuutus, ajoneuvo- ja liikennevakuutukset, työtapaturma- ja ammattitautivakuutus ja ryhmätapaturmavakuutus. Vakuutukset ovat useammasta eri vakuutusyhtiöstä. Ammatti- ja tapaturmavakuutukset ovat Fenniassa, Omaisuus- ja toimintavakuutus Pohjolassa, liikennevakuutukset IF:ssä ja venevakuutus Lähi-Tapiolassa.

Hallinnon riskit ja oikeudenkäynnit

Hallintotehtävien hoidon laadussa ja ajantasaisuudessa ei ole esiintynyt merkittäviä puutteita.

Vireillä on ollut kantelu käräjäoikeuteen. Hankintajuristeilta pyydettiin oikeudellista apua asian hoitamiseen. Käräjäoikeus ratkaisi asian tammikuussa 2025, ja kunta voitti asian. Tosin kantaja velvoitettiin korvaamaan kunnalle oikeudenkäyntikuluista vain 50 %.

Riskejä ympäristö-, ihmisoikeusasioihin, korruptioon tai lahjontaan ei ole ilmennyt.

2.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

2.2.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistapa ja havainnot

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2023 Lappajärven kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet ja Lappajärven kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen. Hallintokunnat antoivat omalta osaltaan selonteon sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä vuonna 2025. Ao. valiokunnat ovat käsitelleet ne kokouksissaan ja antaneet tiedoksi kunnanhallitukselle. Selontekoja ei ole liitetty tämän tilinpäätösasiakirjan liitteeksi.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Hallinnon järjestämiseksi valtuusto on hyväksynyt v. 2025 uuden hallintosäännön, joka sisältää myös entisen kunnanvaltuuston työjärjestyksen ja palkkiosäännön. Hallintosääntö sisältää organisaatorakenteen, toimivalat ja vastuut. Hallintosäännössä valtuusto on siirtänyt toimivaltaansa toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Samalla valtuusto on antanut viranomaiselle oikeuden siirtää eli delegoida sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Toimielin tai viranhaltija, jolle toimivaltaa on siirretty, on sekä oikeutettu että velvoitettu tekemään päätöksen asiasta. Se, jolle on siirretty toimivaltaa, on vastuussa tehdystä päätöksestä. Asian esittelijällä on, mikäli päätös poikkeaa hänen päätösehdotuksestaan, oikeus ilmoittaa eriävä mielipide. Eriävä mielipide kirjataan pöytäkirjaan. Jos esittelijä ei ilmoita eriävää mielipidettä, myös hän on vastuussa esittelystään poikkeavasta päätöksestä.

Kunnanhallitus on antanut ohjeita ja määräyksiä, kuten talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, pienhankintaohjeen, sosiaalisen median ohjeen, tietoturvaohjeen, viestintäohjeen, matkustusohjeen sekä muita henkilöstöhallintoon liittyviä ohjeistuksia.

Päätöksentekoprosessiin sisältyvät asian vireilletulo, valmistelu, päätöksenteko, tiedottaminen, toimeenpano sekä toimeenpanon valvonta. Päätöksenteon tulee perustua oikeisiin ja riittäviin tietoihin. Päätöstekstin on oltava yksiselitteinen ja täsmällinen. Päätökset on perusteltava. Tiedon on säilyttävä muuttumattomana asian kaikissa käsittelyvaiheissa. Päätöksenteossa ja -valmistelussa sekä täytäntöönpanossa on noudatettava lainsäädäntöä sekä sääntöjä ja ohjeita. Lainvastaiset ja virheellisesti tehdyt päätökset voidaan valitusteitse oikeudessa kumota. Päätöksenteossa on muistettava, ettei esteellinen henkilö osallistu asian käsittelyyn, mikä tarkoittaa asian käsittelyn kaikkia vaiheita valmistelusta täytäntöönpanoon saakka. Jokainen päätöksentekijä on ensisijaisesti itse vastuussa siitä, ettei osallistu esteellisenä asian käsittelyyn. Esteellisyyden peruste merkitään pöytäkirjaan. Toimielimien jäsenten ja esihenkilöiden tulee valvoa alaistensa päätöksentekoa tarvittaessa otto-oikeutta käyttämällä. Otto-oikeus on ylemmän viranomaisen keino valvoa alemman viranomaisen päätöksenteon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Hallinnossa on noudatettu hyvän hallinnon periaatteita. Toimielimet ovat kokoontuneet säännöllisesti, käsitelleet niille määrätty asiat, tehneet tarvittavat päätökset vaihtoehtojen arvioinnin jälkeen ja seuranneet päätösten toimeenpanoa. Päätöksistä on tiedotettu asianosaisille ja pöytäkirjat ovat olleet yleisesti nähtävillä.

Valiokuntien esityslistat lähetetään kunnanhallituksen puheenjohtajalle ja kunnanjohtajalle.

Henkilöstön tehtäväkuvaukset ja vastuut tarkistetaan kehityskeskustelujen yhteydessä.

Vuonna 2025 käsitelty yksi oikaisuvaatimus, kunnanhallituksen kokouksessa 03.02.2025. Kyseinen oikaisuvaatimuskäsittely on aloitettu jo vuonna 2023. Asia tuli päätökseen vuonna 2025.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Toiminnan ja talouden seurantaan varten valtuusto hyväksyy toimielimelle tehtäväkohtaiset ja hankekohtaiset toimintatavoitteet, määrärahat ja tuloarviot. Toimintaa on ohjattu valtuuston hyväksymällä talousarviolla, jossa on määritelty tavoitteet ja myönnetty määrärahat tavoitteiden toteuttamiseksi. Kunnanvaltuusto määrittelee tilivelvolliset vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Lappajärven kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan sisäisen valvonnan toimivuudesta koko kuntakonsernin tasolla vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Kunnan ylin johto on tilivelvollisina ja esihenkilöinä vastuussa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja ylläpitämisestä tehtävämäärittelyjen mukaisesti. He vastaavat siitä, että organisaation kullekin toiminnolle on määritelty vastuutaho. Heidän tehtävänä on luoda toimiva ja kattava ohjaus- ja seurantajärjestelmä.

Vastuualueiden ja toimintayksiköiden vastuuhenkilöt/esihenkilöt vastaavat siitä, että yksikön henkilöstön toimivalta ja vastuut on asianmukaisesti määritelty. Esihenkilö varmistaa, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja tulostavoitteistaan ja että edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ovat olemassa. Tarvittaessa järjestetään työtehtävien edellyttämää koulutusta.

Johto ja esihenkilöt varmistavat, että toiminnasta annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan. Esihenkilöt seuraavat jatkuvasti vastuullaan olevia toimintoja ja ryhtyvät tarpeellisiin toimenpiteisiin välittömästi, kun lainsäädännön, hallintosäännön, toimintaohjeiden tai toimielinten päätösten vastaista tai muutoin virheellistä, tehotonta tai epätaloudellista toimintaa havaitaan.

Toimielimet nimeävät vastuuviranhaltijat, jotka toimivat laskujen hyväksyjinä ja heille on nimetty varahenkilöt.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa kunnanhallitus antaa toimielimille ohjeet talousarvion käyttösunnitelmien laatimisesta, hankintojen suorittamisesta, avustusten jakamisesta, henkilöstön käyttöön liittyvistä asioista, uusien toimintojen aloittamisesta ja määrittelee hankintarajat ja sisäisestä valvonnasta vastaavat henkilöt. Valtuustolle on esitetty talousarvion määrärahamuutos, mikäli toiminnan muutos on edellyttänyt määrärahamuutosta.

Noin neljän kuukauden välein laaditaan toiminnan ja talouden osavuosisikatsaus Kuntamaiseman Johdon työpöytä-ohjelmalla. Toimialajohtajat ovat olleet kunnanhallituksen kokouksissa kutsuttuina asiantuntijoina tilanteen mukaan.

Kunnanhallitus nimeää keskuudestaan sisäisen valvonnan järjestämiseksi kaksi (2) rahavarojen, vakuuksien ja muun taloudellisen toiminnan valvojaa toimikaudekseen.

Riskienhallinnan järjestäminen

Toimialajohtajat ovat laatineet erillisen riskienkartoitusraportin, joka on tämän tilinpäätösasiakirjan liitteenä. Riskeihin on otettu kantaa myös sisäisen valvonnan selonteoissa, jotka on valiokuntakäsittelyjen jälkeen toimitettu kunnanhallitukselle.

Korkoriskien minimoimiseksi talousarviolainojen korot pyrittiin pitämään sekä kiinteä- että vaihtuva-korkoisina.

Kaikki kunnan maksuliikenne hoidetaan pankkitilien kautta. Kunnanhallitus on nimennyt henkilöt, joilla on kunnan pankkitilien käyttöoikeus. Myös konekielisesti pankkiin lähtevät maksatuslistat vahvistettiin allekirjoituk-

sin. Ennen laskun maksatusta se on hallintokunnan puolesta varustettava vastaanotto-, tili- ja muilla merkinnöillä sekä tarkastettava ja hyväksyttävä. Laskun hyväksyjänä ja maksumääräyksen antajana tuli olla eri henkilö.

Kunnan ylin johto sekä toimialojen vastuuhenkilöt ovat lähes kaikessa yksi ja sama henkilö. Jokaisella esimiesasemassa tai vastuullisessa asemassa olevalla työntekijällä/viranhaltijalla on useampi tehtävä, josta hän vastaa. Jos yksi edellä mainituista henkilöistä on estynyt hoitamasta tehtäviään, tehtävät kasaantuvat niille, joilla on jo muutenkin useampi tehtävä. Näissä tilanteissa riskit lisääntyvät niin toiminnan toteutumisessa kuin talouden hoitamisessakin.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Hankinnat suoritettiin julkisista hankinnoista annettujen lakien mukaisesti silloin kun ko. lainsäädäntö sitä edellytti. Pienhankinnoissa on noudatettu pienhankintaohjetta.

Sopimustoiminta

Kunnan puolesta tehtävät sopimukset hyväksyi kunnanhallitus, valiokunta tai näiden alainen viranhaltija toimivaltansa puitteissa. Sopimusten valvontaan kuuluu sopimusten täytäntöönpano sekä sopimuksista johtuvat toiminnallisten ja taloudellisten toimenpiteiden hoitaminen määräaikana.

Vakuutukset tarkistetaan vuosittain yhdessä Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy/ Teppo Ruottisen kanssa.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja. Esitettävä tuloslaskelma sisältää ulkoiset tulot ja kulut.

Talousarviossa vuosikatteeksi oli arvioitu 782.860 euroa. Tilinpäätöksessä vuosikate oli 1.141.705,69 euroa. Alijäämää syntyi poistojen sekä varausten ja rahastojen muutosten jälkeen -231.478,64 euroa. Kunnalla ei ole taseessa katettavia alijäämiä aikaisemmilta vuosilta.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
ulkoiset toimintatuotot ja -kulut	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	2483	2564
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-10299	-9669
Toimintakate	-7816	-7105
Verotulot	5790	6095
Valtionosuudet	3350	3241
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10	22
Muut rahoitustuotot	9	32
Korkokulut	-201	-443
Muut rahoituskulut	-1	-1
Vuosikate	1142	1841
Poistot ja arvonalentumiset	-1400	-1100
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-258	741
Varausten ja rahastojen muutokset	27	27
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-231	768
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-24,11	26,52
Vuosikate/Poistot, %	-81,57	167,36
Vuosikate, euroa/asukas	423	670
Asukasmäärä	2701	2747

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan rahavirta	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	1142	1841
Satunnaiset erät, netto	0	-34
Tulo-rahoituksen korjauserät	16	-119
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-455	-1287
Rahoitusosuudet investointeihin	2	-4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-106	340
Toiminnan ja investointien rahavirta	599	737
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	160
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-450	-450
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-700	-100
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	156	-872
Rahoituksen rahavirta	-994	-1262
Rahavarojen muutos	-396	-525
Rahavarat 31.12.	876	1271
Rahavarat 1.1.	1271	1796
Rahavarojen muutos	-395	-525
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	2034	-3049
Investointien tulo-rahoitus, %	252,10 %	142,60 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,85	1,16
Lainanhoitokate	2,06	2,55
Kassan riittävyys, pv	28	39
Asukasmäärä	2701	2747

2.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

	2025	2024		2025	2024
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	28 513	29 404	A OMA PÄÄOMA	17 414	17 646
I Aineettomat hyödykkeet	299	277	I Peruspääoma	14540	14540
Aineettomat oikeudet	108	114	II Muut omat rahastot	0	0
Tietokoneohjelmat	16	0	III Ed.tilikauden yli-/alijäämä	3106	2339
Muut pitkävaik. menot	175	163	IV Tilikauden yli-/alijäämä	-231	767
II Aineelliset hyödykkeet	20 141	20 815	B POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Maa- ja vesialueet	2947	2838	VARAUKSET	184	211
Rakennukset	11350	11952	Poistoero	184	211
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5250	5588	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Koneet ja kalusto	192	189			
Muut aineelliset hyödykkeet	63	63	C PAKOLLISET VARAUKSET	0	35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	339	185			
			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	187	97
III Sijoitukset	8 089	8 312			
Osakkeet ja osuudet	6278	6501	Valtion toimeksiannot	0	0
Muut lainasaamiset	1811	1811	Lahjoitusrahastojen pääomat	183	94
			Muut toimeksiantojen pääomat	4	3
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		0			
Valtion toimeksiannot			E VIERAS PÄÄOMA	12 621	13 772
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	24	36			
Muut toimeksiantojen varat			I Pitkäaikainen	6 908	7 358
			Lainat rahoitus- ja va.laitoksilta	6575	7025
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 870	2 321	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
I Vaihto-omaisuus			Saadut ennakot	0	0
Vaihto-omaisuus	0	0	Muut velat	333	333
II Saamiset	995	1050	II Lyhytaikainen	5 712	6 414
Pitkäaikaiset saamiset		0	Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	1000	1000
Lyhytaikaiset saamiset	995	1050	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3450	4150
Myyntisaamiset	349	561	Saadut ennakot	2	2
Lainasaamiset	421	357	Ostovelat	621	629
Muut saamiset	137	104	Muut velat	95	92
Siirtosaamiset	88	28	Siirtovelat	544	541
IV Rahat ja pankkisaamiset	876	1271			
VASTAAVAA	30 407	31 761	VASTATTAVAA	30 407	31 761

TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	58,24	56,23
Suhteellinen velkaantuneisuus %	108,57	115,73
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista		
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2875	3106
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1064	1131
Lainakanta 31.12. 1000 €	11 025	12 175
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 082	4 432
Lainasaamiset, 1000 €	1811	1 811
Asukasmäärä	2 701	2 747
Lainat ja vuokravastuut 31.12.2025	11 166	12 175
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4,13	4,43

2.5. Kokonaistulot ja –menot

KOKONAISTULOT JA MENOT					
Ulkoiset	2025			2025	
TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	2484	21,57	Toimintakulut	10299	85,36
Verotulot	5791	50,30	Korkokulut	200	1,66
Valtionosuudet	3350	29,10	Muut rahoituskulut	1	0,01
Korkotuotot	10	0,09	Satunnaiset kulut	0	0,00
Muut rahoitustuotot	10	0,09	Tulorahoituksen korj.erät	0	0,00
Satunnaiset tuotot		0,00	-Pakollinen varaus	0	0,00
Tulorahoituksen korj.erät		0,00	- Muut oikaisut	-39	-0,32
- käyttöomaisuuden myyntivoitot	-23	-0,20	Investoinnit		0,00
- Pakollinen varaus		0,00	Käyttöomaisuusinvestoinnit	455	3,77
Investoinnit		0,00	Rahoitustoiminta		0,00
Rahoitusosuudet investointeihin	-2	-0,02	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,00
Pys.vastaavien hyöd. luovutustulot	-106	-0,92	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	450	3,73
Rahoitustoiminta		0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	700	5,80
Antolainasaamisten vähennykset	0	0,00	Oman pääoman vähennykset		0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Kokonaismenot yhteensä	12066	100,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00			
Oman pääoman lisäys	0	0,00			
Kokonaistulot yhteensä	11514	100,00			

Käyttöomaisuuden myynti/tappio ilmoitetaan - miinusmerkkisenä, koska ko summa sisältyy jo toimintatuottoihin ja -kuluihin.

Täsmäytys:

Kokonaistulot - kokonaismenot= 11514-12066

Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos=156-(-396)

Kokonaistulot-kokonaismenot -552

Muut maksuvalmiuden muutokset -
rahavarojen muutos 552

2.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
Tytäryhteisöt	Yhdistetty (kpl)	Ei yhdistetty (kpl)
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	2	
Muut yhtiöt	1	
Osuuskunnat	0	
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	0	
Muut omistusyhteisyydet	0	
Yhteensä	8	

2.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön.

Lappajärven kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 § 49 omistajaohjauksen periaatteet ja konserni-ohjeen sekä samalla kumonnut 18.6.2018 hyväksytyn konserniohje. Konserniohje sisältää ohjeistusta konsernin toiminnan puitteille. Hallintosääntö määrittelee konsernijohtoon, sen tehtävät ja toimivallan jaon. Konserneja on ohjeistettu talousarviossa asetetuilla tavoitteilla.

Kunnanhallitus on käsitellyt mahdollisuuksien mukaan kuntaan saapuneet kokouskutsut ja esityslistat sekä antanut hallintoelimissä kuntaa edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Konsernijohtoon päätökset eivät oikeudellisesti sido tytäryhteisöjen toimielimiä. Konsernijohto voi kuitenkin ohjata kunnan valitsemien edustajien kannanottoja ilmaisemalla kunnan kannan käsiteltävään asiaan. Konserniin kuuluville yksiköille on lähetetty viesti, jossa on pyydetty toimittamaan yhtiökokouskutsut kunnalle. Konserniohjeistusta on tarkoitus kehittää jatkossa.

Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

- KOY Lappajärven Vuokratalot (omistusosuus 100,0 %)
- Lappajärven Virastotalo Oy (omistusosuus 62,84 %)
- Lappajärven LomaGolf Oy (omistusosuus 26,9 %, äänistä 74,8 %)
- Lappajärven Lämpö Oy (omistusosuus 100,0 %)
- Lappajärvi Invest Oy (omistusosuus 100,0 %)

Muut konserniyhtiöt:

- Etelä-Pohjanmaan liitto Ky	(omistusosuus 1,78 %)
- Järviseudun Koulutuskuntayhtymä	(omistusosuus 28,98 %)
- JärviS-Energia Oy	(omistusosuus 33,3 %)
- Kuntayhtymä Kymppi	(omistusosuus 3,81 %).

2.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöt:

KIINTEISTÖ OY LAPPAJÄRVEN VUOKRATALOT

Vuokratalojen asuntojen käyttöaste oli tilikauden 2025 lopussa hieman yli 70 %. Asuntokyselyjä on tullut useampi ja hakemuksia varsinkin yksiöihin on jonossa. Yksiöitä ei kuitenkaan ole vapaana tai vapautumassa lähiaikoina. Mynkelinmäen alueella jatkettiin pienten 45 m² asuntojen ja talojen julkisivujen korjauksia. Tässä työssä taloyhtiö käyttää Lappajärven kunnan teknisen toimen työntekijöitä sekä mahdollisuuksien mukaan JAMI Lappajärven yksikön rakennuspuolen opiskelijoita. Vuokratalojen kassatilanne oli syksyllä 2025 tyydyttävä.

LAPPAJÄRVI INVEST OY

Yhtiön toimiala on matkailun palvelu-, edistämis- ja kehittämistoiminta. Yhtiön toimialana on Lappajärven elinkeinotoiminnan ja sen edellytysten kehittäminen. Yhtiö voi toimintaansa varten ostaa, myydä, rakentaa tai rakennuttaa, omistaa ja hallita osakkeita, arvopapereita, asunto-osakkeita, osuuksia, tontteja, kiinteistöjä sekä vuokrata niitä. Yhtiö voi tehdä yhteistyötä yritysten, Lappajärven kunnan ja muiden toimijoiden kanssa sekä tarjota niille mm. koulutusta, asiantuntija-, elinkeino- tai muita palveluja.

Yhtiö on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhtiö, yhtiö ei jaa osinkoa eikä varoja vapaan oman pääoman rahastosta vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Osakeyhtiön osakepääomaa voidaan alentaa yhtiökokouksen päätöksellä.

Osakeyhtiö voi omistaa ja lunastaa omia osakkeitaan. Yhtiön Osakepääomaa alennettaessa, omien osakkeita hankkimisessa ja lunastamisessa, yhtiön purkamisessa ja rekisteristä poisto tilanteessa yhtiön varat käytetään siten, että yhtiön nettovaroista jaetaan osakkaille yhtiöön sijoittamaansa pääomaa vastaava määrä. Muilta osin yhtiöön yhtiön varat luovutetaan sen toiminta-alaa toteuttavalle säätiölle, yleishyödylliselle osakeyhtiölle, tai muulle yleishyödylliselle yhteisölle osakeyhtiölain määräysten mukaisesti.

Mikäli yhtiön omaa vapaata pääomaa lisätään sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston avulla (SVOP-rahasto) ja mikäli SVOP-rahasto myöhemmin puretaan tai pääomia palautetaan, niin sijoitettu pääoma palautetaan sijoituksen tehneille tahoille SVOP-rahastoon tehtyjen sijoitusten suhteessa.

Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluu kaikki laillinen liiketoiminta.

Lappajärvi Invest Oy:n toimenpiteenä oli jättää vuonna 2025 hankehakemus. Hakemuksia jätettiin kaksi (2), mutta hankkeisiin ei saatu rahoitusta. Voidaan todeta, että toimenpiteet tehtiin, mutta tavoite jäi saavuttamatta.

LAPPAJÄRVEN LÄMPÖ OY

Juha-Matti Näykki, toimitusjohtaja ja hallituksen jäsen, Ville Väkeväinen hallituksen puheenjohtaja. Hallituksen jäsenet, Maarit Ahola, Marko Angervisto ja Maarit Viitala. Lappajärven Lämpö Oy:n päätarkoitus on tuottaa

lämpöä sopimusasiakkailleen. Arvioitu tuotantomäärä vuonna 2025 on n. 12 000 MWh. Polttoaineina käytetään palaturvetta, puuhaketta ja öljyä, joiden osuus jakaantuu 5000/8000/2000 MWh. Laitoksien hyötysuhdeksi on arvioitu 0,8. Öljyä käytetään tasaamaan kulutushuippuja.

Talvelle 2025-2026 on energiapuuta vanhojen kauppojen myötä. Energiapuun toimittaa Hakeurakointi Palojärvi Oy. Hakeurakointi Palojärvi Oy toimittaa Lappajärven Lämpö Oy:lle energiapuuta €/MWh sopimuksella. Palaturpeen kilpailutus on tehty syksyllä 2025. Vuodelle 2026 palaturvetta toimittaa T. ja J. Kivioja Oy. Palaturpeen hintaan on tullut korotusta aiemmasta hinnasta poiketen, joten yhtiö joutuu pohtimaan kustannustason oikeellisuutta.

Vuoden 2025 alussa kaukolämmön energiamaksutaksaa on nostettu 71,50 €/mwh hintaan 76,0 €/mwh alv 0 %. Vuoden 2025 talousarvion mahdollisen alijäämän korjaustoimenpiteet tulee aloittaa heti vuoden 2026 lopussa.

Lappajärven Lämmöllä on Kuntarahoitus Oy:ltä kuntayritysohjelman mukainen lyhytaikainen laina. Lainan summa on noin 978.000,00euroa. Vuosittainen lyhennys on ollut normaalisti 80 000 euroa, mutta vuoden 2025 aikana on poikkeuksellisesti vain netotettu lainaa. Vuoden 2025 aikana Lappajärven Lämpö Oy tulee netottaamaan lainaa, kunnes korkosuhdanne kääntyy laskuun.

Kankaantien laitoksen vuosihuolto tehdään heinäkuussa, jolloin Värjäämö ei käytä höyryä. Hyytisentien laitoksen vuosihuolto tehdään syksyllä ennen lämmityskauden alkua.

Vuoden 2025 alussa perusmaksujen kerroin tulee päivittää niin, että perusmaksukertymän osuus on vähintään 20 % kokonaislaskutuksesta.

Toiminnallisiin tavoitteisiin on asetettu hinnoittelun tarkastus. Lappajärven Lämpö Oy on nostanut kesällä energiahintaa, joten tarkastelu on tehty, ja näin ollen tavoite saavutettu.

KIINTEISTÖ OY LAPPAJÄRVEN VIRASTOTALO

Lappajärven kunta omistaa osakekannasta 62,84 % ja yhtiökokousedustajia on kaksi. Lappajärven kunnan edustaja on hallituksen puheenjohtaja. Päävastuullinen isännöitsijä on Kiinteistö Tahkola.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 26.09.2025. Kokouksessa oli edustettuna 1831 osaketta ja ääntä yhtiön 1997 osakkeesta ja äänestä. Kokouksessa käsiteltiin yhtiöjärjestyksen edellyttämät asiat. Lisäksi päätettiin valtuuttaa hallitus perimään tarvittaessa max. kahden kuukauden ylimääräinen hoitovastike. Tilikaudella suoritettiin normaaleja huolto- ja kunnossapitotöitä. Suurimpia olivat sähköjärjestelmien korjaus, ikkunoiden ja ovien korjaukset sekä LVI-järjestelmien ja ulkorakenteiden korjaukset. Yhtiön haasteena on matala käyttöaste, jota tulisi saada nostettua, etenkin kun käyttökulut ovat kasvaneet vuosittain. Tilikauden aikana vaihtui isännöitsijä 2 kertaa. Tilikauden tulos oli tappiollinen.

LAPPAJÄRVEN LOMA-GOLF OY

Lappajärven Loma-Golf Oy yhdeksästä sadasta P- osakkeesta oli aktiivisina kuluneella kaudella vuonna 2025 noin 300. Määrä on hieman laskenut. Lappajärven Loma-Golf Oy:n omistamaa ja ylläpitämää kenttää kotikenttäänään pitävä Järvisseudun Golfseura Ry:n toiminta on jatkunut vakaana ja seurassa oli syyskuussa 2025 yhteensä 795 jäsentä. Lappajärven Loma-Golf Oy:n uusi yhtiöjärjestys astui voimaan 9.12.2024. Tärkeimpänä muutoksena tuotiin omien osakkeiden vastaanottaminen. Samalla koko yhtiöjärjestystä päivitettiin ja sitä tukemaan kirjattiin Lappajärven Loma-Golf Oy:n ohjesääntö. Uuden yhtiöjärjestyksen mukainen omien osakkeiden vastaanottaminen käynnistettiin 19.12.2024, kun Lappajärven Loma-Golf Oy:n hallitus päätti, että omia osakkeita vastaanotetaan enintään 100 kappaletta. Vuonna 2025 Lappajärven Loma-Golf Oy jatkoi omien osakkeiden vastaanottamista, koska 900:sta pelioikeudellisesta osakkeesta noin 200 kappaletta ei ole ollut aktiivisena viimeisen viiden

vuoden aikana ja osakkeet ovat joko ikääntyneiden perustajajäsenten tai perikuntien hallussa käyttämättöminä. Järjestely on osakkeenomistajille laillinen tapa luopua osakkeistaan.

Kauden 2025 aika vastaanotettiin yhteensä 139 osaketta joiden nimellisarvo on 15€/kpl. Lappajärven Loma-Golf Oy:llä on hallussaan 13,9% koko osakekannasta.

Loma-Golf Oy:n toimintaan vaikutti osaltaan Hotelli Kivitiipin konkurssi ja sen seurannaisvaikutukset alueen matkailulle. Tästä syystä Loma-Golf Oy:n hallitus teki ratkaisun ja otti Hotelli Kivitiipin majoitustoiminnan organisoinnin vastuulleen vuodeksi 2025. Majoitustoiminta avattiin vappuna 2025 ja päätettiin 19.12.2025. Majoitustoiminnan tuotanto oli yhtiölle merkittävä ponnistus, mutta se mahdollisti tärkeiden golf-pakettien myynnin ja palvelut pelaamisen ympärille. Majoitustoiminnan myötä kyettiin ylläpitämään ja osin myös nostamaan muiden toimintojen liikevaihtoa.

Kenttä avattiin 30.4.2025 mutta oikukkaan kevään ja alkukesän vuoksi etenkin viheriöiden kunto saatiin hyvälle tasolle vasta kauden loppupuolella. Muilta osin kenttä oli hyvässä tai erinomaisessa kunnossa jo alkukaudesta.

Nykälän leikkuun automatisointi (pois lukien viheriöt) oli ensimmäistä kertaa käytössä koko kauden 2024. Automatisoitu leikkuu on todistanut käyttöarvonsa, vaikka mekaaniset ja ohjelmalliset ongelmat vaivasivat edelleen robottileikkureita. Perustuotteen, kentän ylläpito ja kehittäminen asiakkaiden vaatimusten mukaisesti vaatii jatkuvia investointeja niin kentän ylläpidossa käytettävään kalustoon, kuin itse kenttään tehtäviin pakollisiin huoltotoihin ja parannuksiin. Kenttää on ylläpidetty tehokkailla resursseilla ja kehittämisinvestointeja on tehty kassarahoituksen mahdollistamilla resursseilla. Isompiin kentän perusparannuksellisiin toimenpiteisiin ei ole varaa ilman lainarahoitusta. Klubitaloa varten otettu investointilaina maksetaan pois vuonna 2026. Vuodelta 2025 kertyvä pääoma käytetään kentän perusparantamisen toimenpiteisiin ja pieniin investointeihin, kuten robottileikkureiden hankintaan.

Lappajärven Loma-Golf Oy yhdeksästä sadasta P- osakkeesta oli aktiivisina kuluneella kaudella vuonna 2025 noin 300. Määrä on hieman laskenut. Lappajärven Loma-Golf Oy:n omistamaa ja ylläpitämää kenttää kotikenttäänään pitävä Järvisseudun Golfseura Ry:n toiminta on jatkunut vakaana ja seurassa oli syyskuussa 2025 yhteensä 795 jäsentä. Lappajärven Loma-Golf Oy otti vastaan omia osakkeitaan vastikkeetta, koska 900:sta pelioikeudellisesta osakkeesta noin 200 kappaletta ei ole ollut aktiivisena viimeisen viiden vuoden aikana ja osakkeet ovat joko ikääntyneiden perustajajäsenten tai perikuntien hallussa käyttämättöminä. Järjestelyllä mahdollistettiin osakkeenomistajille laillinen tapa luopua osakkeistaan.

Kauden 2025 aika vastaanotettiin yhteensä 139 osaketta joiden nimellisarvo on 15€/kpl. Lappajärven Loma-Golf Oy:llä on hallussaan 13,9% koko osakekannasta.

Kirjattuja pelikiirroksia kertyi noin 16 000 (14.600 vuonna 2024). Sekä Järvisseudun Golfseuran jäsenten, että vieraspelaajien kierrosmäärissä oli selvää kasvua. Suurin nousu tapahtui vieraspelaajien kierroksissa viikkaimman lomasesongin aikana.

Pro Am-tapahtuma oli onnistunut ja laajennettu yhteistyö The 59 Fundin kanssa toimi hyvin. Klubitalon ravintolatoiminnoista vastasi Daniel's GrillBar.

2.6.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntakonsernin tuleva kehitys myötäilee pääosin kunnan kehitystä. Kunnan asukasluku vähenee vuosittain, mikä jossain määrin vaikuttaa mm. asuntojen kysyntään. Siihen vaikuttaa myös kunnan työllisyystilanne, mikä viime vuosina on ollut hyvä. Mikäli heikko taloussuhdanne edelleen jatkuu, heijastelee se myös asuntojen ja

vuokratilojen kysyntään. Konsernituloslaskelma osoittaa, että konsernista ei pystytä tulouttamaan varoja emoyhteisölle. Tuleville vuosille on investointitarvetta, mikä vaikuttanee myös lainanottoon ja koko konsernin lainakantaan.

Lappajärven Lämpö Oy on perustettu vuonna 2014. Yhtiössä on kaksi lämpölaitosta, Kankaantiellä ja Hyytisen-
tiellä. Hyytisentien laitos tulee lähivuosina korvata uudella biolaitoksella. Uuden biolaitoksen hankintaa varten on kysytty kattilalaitosten toimittajilta alustavia hintoja uuden kattilalaitoksen kokonaiskustannuksista, mitkä sisältävät myös polttoainevaraston sekä perustusten ja maarakennustöiden kustannukset. Uuden 2,0 MW bio-
lämpölaitoksen kustannusarvio on noin 2,0 milj. euroa. Lämpölaitosten toiminta vaatii jatkuvia huoltotöitä.

KOY Lappajärven Vuokrataloille on tehty kiinteistöstrategia, jonka mukaan kiinteistöille pitäisi tehdä merkittäviä peruskorjauksia. Niiden toteuttaminen on haastavaa vuokratalojen taloustilanteen vuoksi. Tilannetta helpotti jonkin verran kunnan sijoitus yhtiöön vuonna 2018. Kunnanvaltuusto on 19.4.2021 § 18 päättänyt yksimielisesti hyväksyä, että Lappajärven Vuokrataloille myönnetään 300.000,00 euron laina 12 vuoden ajaksi Mynkelinmäen yhden luhtitalon ja alueen saneeraukseen sekä käytössä olevien vuokratalojen asuntojen vesijohtojen korjaamiseen. Saneerausta toteutettiin vuonna 2024 ja sitä jatkettiin myös vuonna 2025. KOY Lappajärven Vuokratalot on tehnyt merkittäviä poistoja, mikä on heikentänyt yhtiön tulosta.

Virastotalon haasteena on edelleen matala käyttöaste, jota tulisi saada nostettua talouden vakauden parantamiseksi.

Lappajärven Loma-Golf Oy on investoinut alueiden hoidon automatiikkaan, mikä on todettu hyväksi valinnaksi. Yhtiö teki vuonna 2025 merkittävän päätöksen hoitaa Hotelli Kivitiipun majoitustoimintaa ydintoimintojen lisäksi. Majoitusliiketoiminnan hoitaminen tuki merkittävästi myös Loma-Golf Oy:n toimintaa. Markkinointipainostuksia ja uudistunutta ilmettä hyödynnetään myös tulevina vuosina. The 59 Fund –ammattilaiskisan järjestämistä jatketaan.

Järviseudun Sähkövoiman kuntayhtymä on muutettu osakeyhtiöksi, jossa osakkaina ovat Alajärven kaupunki sekä Vimpelin ja Lappajärven kunnat tasaomistuksilla.

2.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonta tarkoittaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnassa on erityisesti seurattava valtuuston tytäryhteisöille asettamien tavoitteiden toteutumista. Konsernivalvonnassa seurataan myös riskienhallintajärjestelmien toimivuutta tytäryhteisöissä.

KuntaL 25 a §:n nojalla konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnan konsernijohtoon kuuluu kunkin kunnan konsernijohtajan ohjauksen ja konsernivalvonnan järjestäminen.

Kunnanhallitus on käsitellyt myös konserniin kuuluvien yhteisöjen kokouskutsut ja esityslistat aina kun ne on kuntaan saatu. Tiedonkulku on toiminut kohtuullisesti.

Lappajärven kunnan konserniohje hyväksyttiin vuonna 2024. Siinä määritellään mm. asiat, joista tytäryhtiöillä on velvollisuus hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa. Konserniohjeen ajanmukaisuus tullaan tarkastelemaan.

Tytäryhtiöiden kunnan yhtiökokousedustajat ovat pääosin luottamushenkilöitä, samoin kuin hallitusten edustajat. Kuntakonserniin kuuluvia pyydettiin toimittamaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston edellyttämät tilinpäätöstiedot.

2.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA	TP 2025	TP 2024
Toimintatuotot	7080	4771
Toimintakulut	-14617	-13585
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	73	91
Toimintakate	-7 464	-8 723
Verotulot	5790	6095
Valtionosuudet	3350	5208
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18	43
Muut rahoitustuotot	29	47
Korkokulut	-262	-530
Muut rahoituskulut	-2	-2
Rahoitustuotot ja -kulut	-216	-442
Vuosikate	1 461	2 138
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1532	-1523
Arvonalentumiset	-311	-34
Poistot ja arvonalentamiset	-1843	-1557
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	-382	581
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	0	-8
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	32	11
Tilikauden yli/alijäämä	-350	584
Konsernituloslaskelman tunnusluvut:		
	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut %	-48,44	-35,1
Vuosikate/Poistot %	-79,27	-140,4
Vuosikate €/as	541	778
Asukasmäärä	2 701	2 747

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	TP 2025	TP 2024
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 461	2 138
Satunnaiset erät	0	-34
Tilikauden verot	0	-8
Tulorahoituksen korjauserät	-61	-220
Toiminnan rahavirta	1 400	1 876
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-600	-1 391
Rahoitusosuudet investointeihin	35	-4
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	-93	354
Investointien rahavirta	-658	-1 038
Toiminnan ja investointien rahavirta	742	837
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	160
Antolainauksen muutokset yhteensä	0	160
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	46
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-553	-541
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-696	-397
Lainakannan muutokset yhteensä	-1249	-892
Oman pääoman muutokset	75	79
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	102	-14
Vaihto-omaisuuden muutos	20	15
Saamisten muutos	117	177
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-218	-758
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	21	-580
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-1 154	-1 233
Kassavarojen muutos	-412	-396
Kassavarat 31.12.	3 140	3 552
Kassavarat 1.1.	3 552	3 948
Kassavarojen muutos	-412	-396
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	3 317	-1787
Investointien tulorahoitus%	-258,60	-153,30
Laskennallinen lainanhoitokate	0,93	1,61
Kassan riittävyys (pv)	72	81

Konsernitase	TP 2025	TP 2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	528	543
Muut pitkävaikutteiset menot	163	151
Aineettomat hyödykkeet	690	694
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 299	4 195
Rakennukset	17 182	18 065
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 345	5 692
Koneet ja kalusto	1 072	1 125
Muut aineelliset hyödykkeet	68	68
Ennakkomaksut	72	74
Keskeneräisen hankinnat	339	163
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	412	237
Aineelliset hyödykkeet	28 378	29 382
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	2 893	2 833
Osakkeet ja osuudet	2 893	2 833
Muut lainasaamiset ja saamiset	0	0
Sijoitukset	2 893	2 833
PYSYVÄT VASTAAVAT	31 962	32 909
ARVOSTUSERÄT		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	11	26
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	41	53
Muut toimeksiannot	64	62
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	116	141
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	149	170
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	603	865
Lainasaamiset	93	24
Muut saamiset	280	214
Lyhytaikaiset saamiset	976	1 103
Siirtosaamiset	96	41
Saamiset	1 072	1 144
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	4	31
Rahoitusarvopaperit	4	31
Rahat ja pankkisaamiset	3 137	3 521
Vaihtuvat vastaavat	4 362	4 866
VASTAAVAA	36 440	37 916

Konsernitase	TP2025	TP2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	14 540	14 540
Muut omat rahastot	0	0
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 813	2 983
Tilikauden yli/alijäämä	-414	583
Oma pääoma	17 938	18 106
Vähemmistöosuudet	3 150	3 105
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	0	34
Pakolliset varaukset	0	34
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	11	26
Lahjoitusrahaston pääomat	186	97
Muut toimeksiantojen pääomat	83	79
Toimeksiantojen pääomat	280	202
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras po	7 154	7 687
Pitkäaikainen koroton viera po	350	368
Muut velat	245	242
Laskennalliset verovelat	0	0
Pitkäaikainen	7 750	8 297
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	1 000	1 000
Lyhytaikainen korollinen vieras po	4 556	5 268
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Lyhytaikainen koroton vieras po	1 766	1 903
Lyhytaikainen	7 322	8 171
VIERAS PÄÄOMA	15 072	16 469
VASTATTAVAA	36 440	37 916

Konsernin tunnusluvut	2 025	2024
Omavaraisuusaste, %	53,92	55,94
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	92	101
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 399	3 566
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1258	1298
Konsernin lainat, €/asukas	4706	5080
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	12 710	13 955
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	93	160
Kunnan asukasmäärä	2701	2747
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	12 915	13 959

2.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen -258.265,77, euroa käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan poistoeroa lukion rakennuksesta 26.787,13 euroa
- tilikauden 2025 näin muodostuva alijäämä on -231.478,64 euroa, joka siirretään tilikauden yli-/alijäämätilille.

2.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 3.106.345,66 euroa. Vuoden 2025 tilinpäätös vähentää tilikauden alijäämän (-231.478,64 euroa) verran taseeseen kertynyttä ylijäämää, joten vuoden 2025 lopussa taseeseen kertynyt ylijäämä on yhteensä 2.874.867,02 euroa.

Kuntalain 118 §:n mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuuden harkinnanvaraista korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

3 Talousarvion toteutuminen

3.1 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Konserniohjauksen kannalta kunnanvaltuusto edellytti, että kunnan määräämisvallassa olevat ulkopuoliset toimijat laativat oman talousarvionsa siten, ettei se ole ristiriidassa kunnanvaltuuston hyväksymän talousarvion ja taloussuunnitelman kanssa. Kunnanvaltuusto edellytti, että niissä yhtiöissä, joissa kunta on vähemmistöosakas, kunnan edustajat pyrkivät toimimaan kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt

KOY Lappajärven Vuokratalot	100 %
Lappajärven Virastotalo Oy	62,8 %
Lappajärven Lämpö Oy	100 %
Lappajärven Loma-Golf Oy	74,8 %
Lappajärvi Invest Oy	100,0 %

KOY LAPPAJÄRVEN VUOKRATALOT

KOY Lappajärven Vuokrataloilla on talouden tervehdyttämissuunnitelma, jota noudatetaan resurssien puitteissa. Asuntoja on peruskorjattu 1 ja 3 on työnalla. Huonokuntoisten ja korjauskelvottomien asuntojen alaskirjausta on jatkettu.

Tavoite	TA 2025	Toteutuma
Tilojen käyttöaste	>70 %	toteutui
Talouden tervehdyttämissuunnitelma	toteutetaan mahdollisuuksien mukaan	Asuntoja on kunnostettu suunnitelman mukaisesti. Tilikauden tulos oli alijäämäinen.

LAPPAJÄRVEN VIRASTOTALO OY

Tavoite	TA 2025	Toteutuma
Tilojen käyttöaste	70 %	Ei tietoa
Taloussuunnitelma	suunnitelman toteutus	Kiinteistössä on suoritettu normaaleja huoltotoimenpiteitä.
Tilikauden tulos	>0	Ei toteutunut. Tilikauden tulos oli alijäämäinen.

LAPPAJÄRVI INVEST OY

Lappajärvi Invest Oy on uusi yhtiö, jonka toiminta alkoi vasta vuonna 2024. Invest Oy haki hankerahoitusta matkailun kehittämiseksi ja sai hankkeelle 100 %:n rahoituksen. Hanke on noin kolmivuotinen. Hankkeen toteuttaminen käynnistyi 1.3.2025.

LAPPAJÄRVEN LÄMPÖ OY

Tavoite	TA 2025, mittari	Toimenpide	Toteuma
Taloudellinen kannattavuus	tilikauden tulos	Hinnoittelun tarkistus	Hinnoittelu tarkastettu, mutta tulos siltkin alijäämäinen alaskirjausten vuoksi.

			Ei toteutunut.
--	--	--	----------------

LAPPAJÄRVEN LOMA-GOLF OY

Tavoite	TA 2025	Toimenpide	Toteuma
Talouden kannattavuus	Tilikauden tulos	Vastikkeiden tarkistus	Toteutui. Tilikauden tulos ylijäämäinen 74 613,80 euroa.

Kuntayhtymät

Järviseudun koulutuskuntayhtymä	28,98 %
Järviseudun Sähkövoima ky/JärviS-Energia Oy	33,33 %
Etelä-Pohjanmaan liitto	1,78 %
Kuntayhtymä Kymppi	3,81 %

3.2 Käyttötalouden toteutuminen

3.2.1 Yleishallinto

Yleishallinto huolehtii kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle ja muille yleishallintoon sijoitetuille toimielimille kuuluvista asioista ja vastaa kunnan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä huolehtii omalta osaltaan siitä, että tehokkaasti ja taloudellisesti tuotettuja laadukkaita kuntapalveluja on saatavissa vähintään siinä määrin, mitä laki edellyttää. Niin ikään yleishallinto koordinoi muita hallintokuntia toimimaan yhteisten periaatteiden mukaisesti kuntastrategian viitoittamaan suuntaan ja vastaa kunnan toimintojen ja talouden ohjauksesta. Yleishallinto tuottaa tukipalveluja kunnan muille hallintokunnille.

3.2.1.1 Luottamushenkilöhallinto

Toiminnan kuvaus

Kunnassa siirryttiin ns. hiljaiseen valiokuntamalliin 2021 ja toimielinorganisaatio uudistettiin. Nykyiset toimielimet ovat: kunnanhallitus, hyvinvointivaliokunta, tekninen valiokunta ja elinvoimavalioikunta. Kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan valtuutettujen tai varavaltuutettujen keskuudesta. Puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi valitaan vain valtuutettuja. Kunnanhallitus ja valtuuston puheenjohtajisto valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Valiokuntien varsinaisiksi jäseniksi valitaan vain valtuutettuja tai varavaltuutettuja, jollei valtuusto ennen valiokunnan nimeämistä toisin päättä. Puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi valitaan vain valtuutettuja.

Luottamushenkilöhallinnon tulosalueeseen kuuluvat vaalit, tarkastuslautakunta, kunnanhallitus, kunnanvaltuusto ja muut toimikunnat. Kunnanvaltuusto vastaa kunnan strategisesta päätöksenteosta, kunnan tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat

asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Keskusvaalilautakunta vastaa lakisääteisten vaalien sekä mahdollisten kansanäänestysten järjestämisestä kunnassa.

Kunnanvaltuusto määritteli kunnan kehittämistavoitteet ja antoi hyväksymällä talousarviolla taloudelliset voimavarat palveluiden ja toimintojen järjestämiselle. Kunnanvaltuusto piti 6 kokousta ja käsitteli 74 asiaa. Lisäksi pidettiin valtuustoseminaari ja kyläilta kuntastrategian päivittämisestä.

Kunnanvaltuusto hyväksyi hallintosäännön päivityksen 19.5.2025 ja sitä päivitettiin mm. uuden tasopalkkajärjestelmän osalta.

Vuonna 2025 käytiin aluevaalit ja kuntavaalit samanaikaisesti 13.4.2025 (ennakkoäänestys 2.-8.4.2025 Lappajärven kunnanvirastolla). Kuntavaaleissa oli vain yksi äänestysalue, Kirkonkylä. Aluevaaleista meni läpi yksi paikallinen ehdokas.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanhallituksen muut tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Kunnanhallitus kokoontui 20 kertaa ja käsitteli 244 asiaa vuonna 2025. Vuonna 2025 käsiteltiin yksi oikaisuvaatimus. Kunnanhallituksen kokouksessa 03.02.2025 § 24. Asian oikaisuvaatimuskäsittely on aloitettu jo vuonna 2023. Asia tuli päätökseen vuonna 07.04.2025 § 72.

Vuonna 2025 kunnanhallitus ei hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

Hotelli Kivitipun jatkoa varten perustettiin ohjausryhmä, jossa oli sekä viranhaltijoita että luottamushenkilöitä. Ohjausryhmä kokoontui säännöllisesti koko toimintavuoden ajan. Hotelli Kivitipun toiminta avattiin keväällä 2025 paikallisten yrittäjien toimesta ja samaan aikaan hotelliliiketoiminnalle etsittiin myös muita operaattoreita. Loppuvuodesta 2025 Lappajärven kunta, Lappajärvi Invest Oy ja Forenom Oy julkistivat uuden yhteistyösopimuksen hotelliliiketoiminnan jatkosta vuonna 2026. Kunnanhallitus päätti, että Lappajärvi Invest Oy hallinnoi Kivitippu kiinteistön vuokrasopimuksia niiden kaupallisuuden ja markkinaehtoisuuden vuoksi.

Kuntien välistä yhteistyötä tehdään mm. yhteisten vanhus- ja vammaisneuvostojen kautta. Kunnilla yhteisiä virkoja ja naapurikunnilta ostetaan viranomaispalveluita.

Viestinnän osalta vuoden 2025 aikana edistettiin kunnan kotisivujen ajantasaisuutta sekä Visit Lappajärvi -sivuston päivitystä. Ulkoisessa viestinnässä käytettiin aktiivisesti sosiaalisen median kanavia (Facebook, Instagram) sekä paikallislehtiä. Sisäisen viestinnän osalta henkilöstölle lähetettiin henkilöstötiedotteita ajankohtaisista asioista. Visit Arctic Costin kanssa jatkettiin markkinointiyhteistyötä.

Luottamushenkilöhallinnon tilikauden tulos oli -226.083,25 euroa (96,9 %), kun budjetoitu määräraha oli -233.390 euroa, poikkeama -7.306,75 euroa.

Suunnitelmavuosien 2026-2027 tavoitteeksi on asetettu vakaa talous, osallisuusohjelman toimenpiteiden soveltaminen päätöksenteon tueksi, ennakko vaikutusten arviointi ja sähköisten palveluiden kehittäminen.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuma
Ylijäämäinen vuosikate	Vuosikate >0	€	Vuosikate toteutui positiivisena, vaikkakin heikentyen alijäämäisen tilikauden vuoksi.
Digitaalisten palveluiden kehittäminen	Palvelutietovarantoa on päivitetty	PTV:n ajanmukaisuus	kunnan henkilöstölle järjestettiin koulutus Palvelutie-

			tovarannosta ja tietoja ryhdyttiin päivittämään palveluun. Osa päivitystyöstä kesken.
Varautuminen ja turvallisuus	Valmiussuunnitelman ja turvallisuussuunnitelman päivitys	Valmiussuunnitelma ja turvallisuussuunnitelma ajantasalla	Vastuu viranhaltijoiden yhteystiedot päivitetty pelastusviranomaisille.

Luottamushenkilöhallinto	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	17.888,53	3.080		3.080	10.742,60	-7.662,60
Toimintamenot	-225.361,65	-236.470		-236.470	-236.825,85	355,85
Toimintakate	-207.473,12	-233.390		-233.390	-226.083,25	-7.306,75

3.2.1.2 Yleiset toimistopalvelut

Toiminnan kuvaus

Yleisten toimistopalvelujen tulosalueeseen sisältyvät hallintotoimisto, työterveys, työsuojelu ja muut henkilöstömenot.

Toiminta

Tiedotettiin kunnan valmisteilla olevista asioista ja päätöksistä. Päätökset pantiin täytäntöön niiden saatua lainvoiman. Lappajärven kunnassa on käytössä ilmoituskanava, joka mahdollistaa työ- ja virkasuhteessa työskenteleville henkilöille mahdollisuuden tehdä ilmoitus, jos henkilö havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla. Vuoden aikana ei tullut yhtään ilmoitusta. Hyväksyttiin henkilöstö- ja koulutussuunnitelma vuodelle 2026 ja Työterveyshuollon toimintasuunnitelma vuodelle 2025.

Hallintotoimistosta eläköityi kaksi pitkäaikaista henkilöstön jäsentä, hallintojohtaja sekä toimistos sihteeri. Kunnanhallitus päätti muuttaa toimistosihteerin nimike hallinto- ja taloussihteeriksi vastaamaan paremmin nykytyönkuvaa. Molempiin tehtäviin onnistuttiin rekrytoimaan pätevät henkilöt.

Asianhallintajärjestelmä Dynastysta otettiin käyttöön uusi versiopäivitys. Kuntamaiseman johdon työpöytä -ohjelmasta järjestettiin uusille valtuutetuille info ja käyttökoulutus joulukuussa 2025.

Työsuojelun toimintaorganisaation toimikausi päättyy vuoden 31.12.2025. Syksyllä järjestettiin työsuojeluväalit sopuvaalina. Uuden työsuojeluorganisaation toimintakausi on 1.1.2026-31.12.2029. Työsuojelun vaalin tulos vahvistetaan alkuvuodesta 2026. Työsuojelupäällikön tehtävä on ollut hallintojohtajalla. Henkilövaihdoksen myötä myös työsuojelupäällikkö vaihtui.

Vuoden 2025 toiminnalla tuettiin myös suunnitelmavuosien 2026-2027 tavoitetta hyödyntää eri ohjelmistoja ja digitaalisuutta monipuolisemmin ja laajemmin.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuma
Henkilöstöstrategian päivittäminen	Strategia hyväksytty valtuustossa v. 2024.	Toteutunut kyllä /ei	Kyllä. Strategian pohjaksi tehtiin työyhteisökysely syksyllä 2024, sen jälkeen aloitettiin strategian suunnittelu. Kunnanhallitus hyväksyi henkilöstöstrategian ja työyhteisön kehittämissuunnitelman maaliskuussa 2025.
Henkilöstön työhyvinvointi	Sairauspoissaolot keskimääräistä alhaisemmat	Sairauspoissaolojen määrä / henkilö	Toteutui. Sairauspoissaolot olivat keskimäärin 8,9 kalenteripäivää/henkilö, kun vuonna 2024 ne olivat 9,8 pv/henkilö. Tyky-palvelut pysyivät ennallaan, jouluna pidettiin tykyhetki Halkosaaren Joulusaarella.
Asianhallintaohjelman päivitys	Onnistunut projektihallinta	Henkilöstö käyttää uutta Dynasty -versiota	Toteutui. Päivityksen myötä Dynastyn asiakirjapohjissa virheitä, joita korjattiin heti huomattaessa. Henkilöstömuutosten myötä uudesta Dynastyn versiosta järjestetään käyttökoulutus alkuvuodesta 2026.
SharePointin käyttöön-otto	SharePointiin on siirretty suurin osa kunnan sisäisistä ohjeistuksista	Ohjeistusten määrä SharePointissa	Toteutui osittain. SharePointiin on jaettu käyttöoikeudet ja luotu kansiorakenne, johon keskeisiä ohjeita ja muuta materiaalia voidaan siirtää.
Työsuojeluorganisaation valitseminen	Työsuojeluorganisaatioon on valittu henkilöt	Organisaatio valmis vuoden 2025 loppuun mennessä.	Toteutui. Työsuojelun vaalit toteutettiin sopuvaalina syys-marraskuussa 2025. Vaalien tulos vahvistetaan Työturvallisuuskeskukselle alkuvuodesta 2026. Uusi toimintakausi 1.1.2026-31.12.2029

Yleiset toimistopalvelut	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+mu	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	26.724,96	21.300		21.300	34.594,20	-13.294,20
Toimintamenot	-359.849,24	-409.161		-409.161	-364.780,59	-44.380,41
Toimintakate	-333.124,28	-387.861		-387.861	-330.186,39	-57.674,61

3.2.1.3 Muu yleishallinto

Toiminnan kuvaus

Muu yleishallinto pitää sisällään mm. Etelä-Pohjanmaan liitto ry:n, Suomen kuntaliitto ry:n ja Kunta- ja hyvinvointialueuudistusry:n yhteistoimintaosuudet sekä yhteisöjen jäsenmaksut, Teosto- ja Gramex-maksut sekä verotuskustannusten maksuosuuden.

Kunta on jäsenenä seuraavissa yhdistyksissä: Suomen kotiseutuliitto ry, Menkijärven lentokenttä osk, ProAgria Etelä-Pohjanmaa ry, Pohjanmaan pelastusalan liitto ry, Aisapari ry, Eteläpohjalaiset kylät ry, Suomen Yrityskummit ry, Kraatterijärven toimijat ry, Etelä-Pohjanmaan kauppakamari ry, Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys ry, Sauna from Finland ry, Kraatterijärven Geopark ry, Suomen Sininen Tie Ry ja vuoden 2025 alusta lukien Merenkurkun neuvosto. Lappajärven kunnalla on sopimus Visti Seinäjoki Region Oy:n kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuma
Onnistunut kotouttaminen	Yhteistyö Jamin kanssa toimivaa	Tehdyt kotouttami-suunnitelmat	Toteutui. Lisättiin myös yhteistyötä JPYP:n työperäistä maahanmuuttoa edistävän EUM-Power -hankkeen kanssa. Alkuvuodesta 2026 päivitetään yhteistyösopimus maahanmuuttkoordinaattorin ostopalvelusta Evi-järven kunnalta.

Muu yleishallinto	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-mu	Bu+mu	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	93.436,76	10.000		10.000	60.993,12	-50.993,12
Toimintamenot	-142.994,01	-132.570		-132.570	-118.720,90	-13.849,10
Toimintakate	-49.557,25	-122.570		-122.570	-57.727,78	-64.842,22

Yleishallinto yht.	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-mu	Bu+mu	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	138.050,25	34.380,00		34.380,00	106.329,92	-71.949,92
Toimintamenot	-728.204,90	-778.201		-778.201	-720.327,34	-57.873,66
Toimintakate	-590.154,65	-743.821		-743.821	-613.997,42	-129.823,58

3.2.2 Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen peruspalvelut tuotti aikaisemmin Alajärven kaupunki ja erikoissairaanhoidon palvelut tuotti Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri. Palvelut ovat siirtyneet Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tuottamiksi. Oli selvää, että muutosvaiheen jälkeen tulee vielä perusturvaan liittyviä tuloja ja menoja, niin tästä syystä tehtiin sopimus kustannusten/tulojen jakamisen perusteista perusturvan toiminnan päättymisen jälkeen. Kustannuksia on tullut edelleen vuonna 2025 ja ne on jaettu sopimuksen mukaisesti. Terveyspalveluiden alaisuudessa vuonna 2025 oli ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut Seinäjoen kaupungin tuottamana.

Hallinto ja projektit	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+mu	Toteutuma	Poikkeama
Toimintamenot	-29.928,27	-11.250		-11.250	-7.977,38	-3.272,62
Toimintakate	-29.928,27	-11.250		-11.250	-7.977,38	-3.272,62

Terveyspalvelut	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muu- tos	Budjetti+mu	Toteutuma	Poikkeama
Toimintamenot	-82.593,00	-83.500		-83.500	-87.504,20	4.004,20
Toimintakate	-82.593,00	-83.500		-83.500	-87.504,20	4.004,20

3.2.3 Sivistystoimi

Kunta järjestää esi-, perus- ja lukiokoulutuksen; muusta toisen asteen koulutuksesta vastaa Järviseudun koulutuskuntayhtymä eli Jami, jolla on toimipiste Lappajärvellä. Lappajärvellä on ollut vain yksi perusopetusta antava koulu syyslukukaudesta 2024 lähtien. Lappajärven yhteiskoulu ja Lappajärven Geolukio toimivat samassa koulukeskuksessa; koulukeskuksen ympäristössä on Lappis-areena, urheilukenttä, tekonurmikenttä sekä luistelukaukalo. Myös kirjasto täydentää tiivistä ja toimivaan koulukeskuksen ympäristöä. Jamin toimipiste sijaitsee myös koulukeskuksen välittömässä läheisyydessä.

Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialaan kuuluvat koulutuksen lisäksi kirjastopalvelut sekä vapaa-aikapalvelut. Vapaa-aikapalvelut jakaantuvat pääsääntöisesti liikuntaan, nuorisotyöhön ja kulttuuriin. Yhä vahvemmin viime vuosina niin vapaa-aikapalveluiden kuin koko sivistystoimen tehtäväkenttää ja panostuksia on ollut hyvinvointityö.

Eri-ikäisten vapaa-ajan ohjattua toimintaa sekä taiteiden perusopetusta järjestävät Järvilakeuden kansalaisopisto ja Härmänmaan musiikkiopisto, joille kunta maksaa kannatusmaksua tai kuntaosuudet opetuksesta.

Sivistystoimessa investointeja oli vuonna 2025 vähän; aiempina vuosina investointeja ovat hallinneet koulun sekä Lappis-areenan rakentaminen. Kuntosalin kehittämiseen oli varattu 60.000 euroa; toteuma oli 57.746 euroa. Loppuvuodesta 2025 laajennettu ja monipuolistettu kuntosali Jamin tiloissa otettiin käyttöön. Toinen sivistystoimen investointi eli kotitalousluokan muutostyöt jäi kustannuksiltaan alle 5.000 euron, joten kulut kirjattiin käyttömenoihin.

Henkilöstömenojen toteumaprosentti oli 99,2 %. Palvelujen ostojen toteumaprosentti on kuten edellisenäkin vuonna ylittynyt mutta ei niin paljon kuin vuonna 2024, toteuma oli 110 %. Suurimmat merkittävät ylitykset ovat tulleet oppilaiden koulukyydeissä sekä ict-palveluissa. Kunnan sisäiset vuokramenot ovat toteutuneet myös suurempina kuin ne on arvioitu vuodelle 2025; näin oli myös edellisenä vuotena. Koko tilikauden tulos oli 100,3 %. Aiempina vuosina selkeästi ylittyneiden varhaiskasvatuksen ja musiikkiopiston budjetointi oli nyt onnistunut eikä huomattavia ylityksiä tullut. Alajärven ostopalvelun toteuma oli 99,6 %. Lisämäärärahaa haettiin vuoden 2025 aikana oppilaiden koulukyyteihin, 112.000 euroa; toteuma ylitti kokonaissumman hieman.

3.2.3.1 Sivistystoimen hallinto

Hallinto keskittyi normaalin toiminnan ylläpitämiseen, lakiuudistusten aiheuttamien muutosten valmisteluun sekä tarvittaviin raportointeihin. Hyvinvoinnin vuosiraportti vuodesta 2024 tehtiin alkuvuodesta 2025; koko valtuustokauden hyvinvointikertomusta 2022-2025 aloitettiin vuoden 2025 aikana. Lopullinen kertomus jäi tehtäväksi vuoden 2026 puolella. Se sisältää myös ehdotuksia ja johtopäätöksiä uutta hyvinvointikertomusta ja kuntastrategiaa varten.

Hankkeiden määrä on vähentynyt verrattuna aiempiin vuosiin, koska hankkeita on ollut selvästi vähemmän haettavissa kuin aiemmin. Vuonna 2025 sivistystoimessa olivat taulukossa esitetyt hankkeet. Taulukossa on

myös hankkeiden budjetointi. Kansainvälisyyshankkeet Nordplus ja Erasmus ovat rahoittaneet opiskelijoiden ja oppilaiden liikkuvuutta ja muut hankkeet ovat olleet lähinnä henkilöstön palkkaukseen liittyviä hankkeita. Harrastaminen Suomen mallissa sekä kerhohankkeessa on järjestetty perusopetusikäisille kerhoja ja harrastuksia. Sivistystoimissa täytettiin kolme toimea, joihin saatiin pätevät tekijät.

Vuoden 2025 tavoitteista toteutui kunnan ostaman bruttoliikenteen suunnitelman teko yhdessä kuuden muun kunnan kanssa. Niin suunnitelma kuin kilpailutus tehtiin yhteishankintana ja yhteistyössä Elyn kanssa. Varsinainen kilpailutus tapahtuu vuoden 2026 alussa. Lappajärven bruttoliikenne eli koulukuljetukset kilpailutetaan syksystä 2026 alkaen kahden vuoden sopimuksella, jossa on lisäksi 1 + 1 optiovuodet.

HANKE	kokonaisbudjetti	avustus	omarahoitus	käyttöaika
NordPlus (perusopetus)	34820	34820	0	1.8.2025-31.12.2025
Kerho 2024	8571	6000	2571	17.6.2024-31.12.2025
Harrastus Suomen malli 2025-26	37142	26000	11142	1.8.2025-31.7.2026
Koronalisä 23-24	41052	39000	2052	26.10.2022-31.7.2024
Erasmus (lukio)	15000	15000	0	2025
Koulunuorisotyöntekijä 2025	33333	30000	3333	2.12.2024-30.11.2025
Koulunuorisotyöntekijä 2026	44444	40000	4444	1.12.2025-31.12.2027

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuma
Kunnan ostaman bruttoliikenteen suunnittelu; mahdollisuuksien mukaan otetaan huomioon myös palveluliikenne	Suunnitelma toimii pohjana kilpailutukselle niin vuonna 2025 kuin 2026	Suunnitelma valmis kilpailutusta varten	Suunnitelma tehty alueellisena yhteistyönä vuoden 2025 aikana. Kilpailutus käynnistyy tammikuussa 2026.
Sähköinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma	Sivistystoimi on aktiivisesti mukana kertomuksen ja suunnitelman teossa. Prosessin takia voi valmistua vasta 2026; kuntastrategian prosessi myös 2025	Kertomus esitetään poisjäävälle valtuustolle. Suunnitelma valtuustokaudelle 2025-2028, jos kuntastrategia valmistuu v. 2025 aikana	Vuosiraportti 2024 tehty ja hyväksytty. Valtuustokauden 2022-2025 kertomuksen teko jäi vuodelle 2026, jolloin tehdään myös uusi hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2025-2028.

Sivistystoimialan hallinto	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	106.997,62				114.670,24	-114.670,24
Toimintakulut	-106.997,62	-107.960		-107.960	-114.670,24	6710,24
Toimintakate	0	-107.960		-107.960	0	-107.960,00

3.2.3.2 Esi- ja perusopetus

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Vuosi 2025 oli perusopetuksen osalta ensimmäinen vuosi, jolloin opetustoiminta oli kokonaisuudessaan keskustassa Yhteiskoululla. Opetusjärjestelyiden keskiössä on perustehtävän suorittaminen laadukkaasti. Yhteiskoululla opetustilat ovat kattavasti käytössä ja luokkien 7-9 osalta perusopetus käyttää huomattavan paljon lukion opetustiloja. Kouluun tulevien ikäluokkien pienentyessä tilojen optimaalinen käyttö mahdollistuu paremmin.

Vuoden 2025 opettajien tiimityöskentely on jatkunut edellisen vuoden tapaan 0.-2.- ja 3.-6. sekä -7.-9.-luokkien ja erityisopetuksen tiimeinä. Digitutorit ovat tarjonneet opettajille koulutusta ja tukea oppitunneille uusien laitteiden ja opetustapojen opetteluun. Opetushenkilöstössä aloitti tavallista enemmän uusia henkilöitä vuoden 2025 aikana.

Oppilashuollon tiimi on päivittänyt opiskeluhoollon käsikirjaan koulupoissaolojen toimintamallin, jonka käyttö aloitettiin kevätlukukaudella 2025. Poissaolomallia täydennettiin vuoden lopulla poissaolorajojen osalta, joiden ylittymisen jälkeen oppilaasta tehdään lastensuojeluilmoitus. Opiskeluhoollon käsikirjassa kuvataan kunta- ja oppilaitostason toimintatavat opiskeluhoollissa. Syyslukukauden alussa 2025 koulussa linjattiin järjestys- sääntöihin, että kännyköiden käyttö on lähtökohtaisesti kielletty oppitunneilla ja luokilla 7-9 ne kerätään oppituntien ajaksi säilytykseen ma-to.

Yhteiskoulun yläluokilta on oltu mukana kansainvälisessä Nordplus-hankkeessa hankevetäjän roolissa. Hankkeen avulla on saatu oppilaille lisättyä opintoihin kansainvälisiä kontakteja sekä yhteisiä opiskeluprojekteja vierailuineen liettualaisten sekä färsaarelaisten kanssa. Nordplus-toiminnalle on haettu jatkoa vuodelle 2026.

Koulumummo ja -vaari toiminta käynnistyi vuoden 2025 alusta. Yhteistyötä tehdään MLL:n kanssa, joka myös koulutti vapaaehtoiset. Koulumummot ja -vaarit ovat olleet mukana alaluokilla mm. äidinkielen, matematiikan sekä käsitöiden tunneilla. He ovat olleet myös iltapäivätoiminnassa parina iltapäivänä viikossa. Toimintaan saatiin seitsemän innokasta vapaaehtoista ja syksyllä 2026 heistä neljä jatkoi ja pari uutta saatiin mukaan. Viikoittain vapaaehtoisten tuntimäärä koululla vaihtelee 6-10 tunnin välillä.

Hyte-indikaattoreista Lappajärven yhteiskoululla toteutuu pitkät välitunnit kaikilla luokilla 1-6. Usean hyvinvointivaliokunnan käsittelyn jälkeen kouluruokailun aikataulussa päädyttiin ratkaisuun, joka ei toteuta THL:n kouluruokasuositusta. Lounaan tulisi sen mukaan alkaa aikaisintaan 10.45; yhteiskoulun ruokailu alkaa porrastetusti 10.30 alkaen. Hyte-kertoimista perusopetuksesta toteutuu tällä hetkellä neljästä indikaattorista kolme.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuma
Koulumummo ja -vaari toiminta osaksi koulupäivää	Koulumummoilla ja -vaareilla on lukujärjestys, jonka mukaan toimitaan. Vapaaehtoiset on koulutettu tehtävänsä.	Toiminta käynnissä; toiminta suunnitelmallista	Toteutunut. Toiminta käynnistyi vuoden 2025 alusta ja jatkuu lukuvuonna 2025-2026.

Hyte-indikaattorit: 1) Kouluruokasuositus toteutuu	Täytetään hyte-kertoimen vaatimus	Lounasajat noudattavat Kouluruokasuositusta	Ei toteudu. Linjauksen on tehnyt hyvinvointivaliokunta.
2) pitkät välitunnit vähintään puolella yhteiskoulun oppilaista	Liikkuva koulu –suositus toteutuu ja oppilaille tarjotaan lounaan jälkeen pitempi välitunti	Välitunnit toteutuvat.	Pitkät välitunnit toteutuvat luokilla 1.-6.

Perusopetus	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	172.727,61	166.000		166.000	134.611,07	31.388,93
Toimintamenot	-2.952.921,52	-2.664.735	-137.000	-2.801.735	-2.844.123,93	42.388,93
Toimintakate	-2.780.193,91	-2.498.735	-137.000	-2.635.735	-2.709.512,86	73.777,86

3.2.3.3 Peruskoulujen yhteinen ja muu toiminta

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Perusopetuksen erityisopetuksessa on kolme virkaa: yksi erityisluokanopettaja, yksi alaluokkien erityisopettaja sekä yksi yläluokkien erityisopettaja. Näissä viroissa on lukuvuonna 2025-2026 ollut vakituisesti täytettynä erityisopettajien virat. Erityisluokanopettajan virka on täytetty määräajaksi, koska virkaa ei saatu avoimen haun kautta täytettyä pätevällä hakijalla. Lisäksi lukuvuonna alaluokilla toimii yksi luokanopettaja erityisluokanopettajana, koska perusopetuksessa tehdään oppimisen tuen uudistusta sekä valmistaudutaan lain viimeisiin muutoksiin, jotka astuvat voimaan 1.8.2026. Erityisopetuksen virkarakenne tulee vuosien 2026 ja 2027 aikana uudelleen organisoida, kun selvillä on lakimuutosten vaatimukset virkarakenteelle.

Oppimisen tuen muutokset ovat työllistäneet opettajakuntaa ja opettajia on koulutettu vuoden 2025 aikana. Opettajia on kannustettu yhteisopettajuuteen, ja erityisesti luokanopettajille on järjestetty erikseen valmennusta ja sparrausta yhteisopettajuuteen (3 kertaa syyslukukaudella 2025 ja 2 kertaa kevätlukukaudella 2026). Luokanopettajille on laitettu viikkotyöaikaan 1 vvt tukiopetusta eli ryhmämuotoisen tuen antamista varten. Samaan aikaan on otettu käyttöön uusia lain vaatimia lomakkeita ja päätöspohjia; myös niiden käyttöön on ohjeistettu kootusti. Oppimisen tuen uudistuksen käyttöönotto on valittu lukuvuoden 2025-2026 kehityskohteeksi perusopetuksessa ja uudistus on ollut laajasti esillä opetushenkilöstön arkityössä, suunnitelmien laatimisessa ja käyttöön opastuksessa. Tässä työssä ovat auttaneet myös Osaajan tekemät ohjevideot.

Maakunnallinen uusi opetussuunnitelma oppimisen tuen muutosten takia hyväksyttiin keväällä 2025. Sivistystoimi päätti tehdä erillisen asiakirjan paikallisesta opetussuunnitelmasta, jotta sen päivittäminen on helpompaa ja opettajat saavat paremmin selville paikalliset linjaukset.

Ensimmäinen koulunuorisotyöhanke oli kunnassa vuonna 2024 ja se jatkui uudella hankkeella vuoden 2025. Kunta sai myös jatkohankkeen ajalle 2026-2027. Koulunuorisotyö on osoittautunut tarpeelliseksi osaksi koulun moniammatillista osaamista ja nuorille tarjottavaa hyvinvointityötä.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuma
Uudet perusopetuksen tuen muodot	Paikallinen opetussuunnitelma käytössä 1.8.2025	Muutokset opetussuunnitelmaan annettussa aikataulussa	Toteutunut. Uusi paikallinen opetussuunnitelma hyväksytty.

Peruskoulujen yht. ja muu toiminta	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	79.821,59				84.366,72	-84.366,72
Toimintamenot	-567.404,27	-503.860	-18.500	-522.360	-602.228,47	79.868,47
Toimintakate	-487.582,68	-503.860	-18.500	-522.360	-517.861,75	-4.498,25

3.2.3.4 Lukiokoulutus

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Geolukion tehtävänä oli tarjota laadukasta toisen asteen yleissivistävää koulutusta, joka antaa opiskelijoille hyvät jatko-opintomahdollisuudet. Syksyllä 2021 aloittivat ensimmäiset laajennetun oppivelvollisuuden opiskelijat ja syksyllä 2022 tuli seuraava ikäryhmä. Ensimmäisen kansainväliset opiskelijat tulivat geolukioon vuoden 2025 aikana; yhteistyötä tehdään Finest Future –organisaation kanssa.

Kansainvälinen toiminta on palautunut koronaa edeltävälle tasolle viime vuosina. Leirikoulut on toteutettu keväisin ja Erasmus +-hanke toteutettiin vuosein 2024 ja 2025 aikana; From the bottom to surface- hanke oli kahdenvälinen roomalaisen Liceo Classico Statale F. Vivona lukion kanssa. Luonnontieteellisen linjan Japani-yhteistyö on jatkunut yhteisten tutkimusprojektien merkeissä.

Geolukio oli aktiivisesti mukana kuuden lukion (Alajärvi, Vimpeli, Kauhava, Härmä ja Evijärvi) yhteisessä oppimisen tuen hankkeessa, jossa oli Kauhavan palkkaama koordinaattori (hankkeen hallinnoija). Hankkeen aikana järjestettiin lukio-opettajille koulutusta sekä padagogisia kahviloita eri teemoista oppiaineryhmittäin. Oppimisen tukea varten otettiin käyttöön uusia lomakkeita Wilma-järjestelmään ja koordinaattori kokosi yhdessä lukioiden erityisopettajien kanssa ns. Vinkkipankkia. Hankkeen yksi tuotos oli myös keväällä 2025 kunkin kunnan tai kaupungin hyväksymä uusi opetussuunnitelma oppimisen tuen osalta.

Luonnontieteellisen linjan arviointi tehtiin tarkastelemalla opintojaksoille osallistuneiden määriä sekä luonnontieteellisen linjan stipendin saajien määriä. Opiskelijoille teetätettiin kysely, jonka mukaan opetusta pidettiin hyvänä ja linjan opintojaksot toivat vaihtelua muuhun lukio-opiskeluun. Linjan kuudesta opintojaksosta neljää ensimmäistä päivitettiin hieman nimen ja sisällön suhteen. Kaksi opintojaksoa muutettiin kokonaan, niin että niistä tehtiin korkeakoulujen pääsykokeisiin valmentavia opintojaksoja. Preppaus koskee nimenomaan luonnontieteellisiä oppiaineita, joten opintojaksot ovat luonnollinen jatke muilla luonnontieteellisen linjan opinnoille.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuma
---------	-------------	---------	-----------

Ulkomaalaisten opiskelijoiden rekrytointi Finest Future –organisaation kautta	Opiskelijoille tarjotaan laadukas opiskelupaikka ja lukio saa lisää opiskelijoita.	Opiskelijoita hyväksytään jatkuvan haun kautta 3-5/ lukuvuosi.	Toteutunut. Vuoden 2025 aikana hyväksyttiin tammikuulle 2025 2 opiskelijaa ja syksylle 2025 4 opiskelijaa.
Luonnontieteellisen linjan arviointi ja päivittäminen	Tarkastellaan linjan opintoja; tarvitaanko muutoksia pedagogisesti tai määrällisesti	Laadullinen ja määrällinen arviointi sekä päivitys tehty	Toteutunut. Arviointi tehty ja linjan opintojaksoja päivitetty.
Lukioiden yhteiseen Oppimisen tuen –hankkeeseen osallistuminen	Oppimisen tuen muodot tulevat opettajille tutummiksi ja erityisopetuksen kehittäminen	Ohjeita, pysyviä hyviä käytänteitä ja koulutusta opettajakunnalle	Toteutunut. Oppimisen tuen koulutus kaikille opettajille sekä uusia Wilma-lomakkeita sekä ohjeita. Erityisopetuksen tuntimäärän nostettu (2 vtt > 4 vtt)
Erasmus+-hanke	Onnistutaan vierailuissa molemmin puolin ja opiskelijat oppivat uudesta kulttuurista sekä luonnontieteistä.	Onnistunut hankkeen läpivienti. Palautekysely opiskelijoilta ja opettajilta (Suomi – Italia)	Hanke toteutunut ja saatu palaute on ollut kiittävää. Vierailut onnistuivat hyvin ja suunnitellusti.

Lukiokoulutus	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	50.409,96	10.500		10.500	57.337,76	-46.837,76
Toimintamenot	-819.287,74	-749.815		-749.815	-865.398,61	115.583,61
Toimintakate	-768.877,78	-739.315		-739.315	-808.060,85	68.745,85

KOULUTOIMEN TILASTO

Oppilaiden ja opettajien määrä; mukana esikoululaiset ja esikoulunopettajat. Määrissä myös rehtorit.

Lappajärven yhteiskoulu	2024-2025		2025-2026	
	oppilaat	opettajat	oppilaat	opettajat
Esiopetus	26	1 v + 1 mä	13	1
Alaluokat	180	11	171	12
Erityisopetus/ alaluokat		2,4		3
		ohjaaja 7		ohjaaja 8
Yläluokkalaiset	86	9	88	9
Erityisopetus/ 7.-9. luokat		1		1 v ja 1 mä
		ohjaaja 1		ohjaaja 1
Valo (valmistava opetus)	9-5	1	9-5	1
Lukio*	50	6,5	63	6,5

Yhteensä		31,5 + 1		31,5 + 1
----------	--	----------	--	----------

Muuta henkilöstöä oli yhteensä 5, keskuskeittiön henkilöstö ja koulusihteeri.

* Evijärvi ostaa yhden Lappajärven lukion opettajan työpanoksesta noin puolet.

3.2.3.5 Ammatillinen ja muu koulutus

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Härmänmaan musiikkiopisto on tuntiperusteista valtionosuutta saava kunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa ensisijaisesti lasten ja nuorten sekä aikuisten vapaa-ajalla taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta sekä siihen liittyvien taidemuotojen opetusta. Härmänmaan musiikkiopisto tarjoaa monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja tuottaa kuntalaisille elämyksiä, konsertteja ja tapahtumia, jotka tuovat kuntalaisille kulttuurin hyvinvointivaikutuksia ja ovat osana kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Lisäksi musiikkiopisto järjestää soitinesittelyjä ja koulukonsertteja alakoululaisille koulupäivän aikana kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet:

Härmänmaan musiikkiopiston opetusta annetaan viidessä opetuspisteessä eli kaikissa Kauhavan kaupunginosissa ja Lappajärven kunnassa. Härmänmaan musiikkiopiston kokonaisopetustuntimäärä vuonna 2025 syyskuun tilaston mukaan oli 11366 tuntia, josta Lappajärven tuntien osuus on 1558,77 tuntia.

Opiskelijoita oli perusopinnoissa ja syventävissä opinnoissa sekä varhaisiän musiikkivarhaiskasvatuksessa syksyllä 2025 yhteensä 688, joista Lappajärveläisiä 61. Varhaisiän musiikkikasvatuksessa Lappajärvellä oli 23 oppilasta; perusopinnoissa 36 oppilasta ja syventävissä 2 opiskelijaa. Kevään 2025 haussa ja syksyn 2025 aikana otettiin musiikkiopiston perusopintoihin Lappajärvelle uusia oppilaita 12. Lukuvuoden 2024-2025 aikana Lappajärvellä pidettiin 16 konserttia, joka sisältää muun muassa esiintymisiä ikäihmisille hoivakodeissa, esiintymisiä kunnan tilaisuuksissa, kaikille avoimia oppilaskonsertteja sekä orkesterien konsertin, jossa esiintymässä oli yli 60 musiikkiopiston oppilasta yhdessä. Lukuvuosi huipentuu vuosittain päätöskonsertteihin, jossa keväällä 2025 jaettiin koko Härmänmaan alueella 12 perusopintojen todistusta ja yksi syventävien opintojen päättötodistusta. Lappajärvellä todistuksen sai 5 perusopetuksen oppilasta sekä yksi sai perusopintojen todistuksen.

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Järvilakeuden kansalaisopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka järjestää koulutusta ja ohjattua harrastustoimintaa kaiken ikäisille kuntalaisille koulutustaustasta riippumatta. Valtaosa tarjonnasta on suunnattu alueen aikuisväestölle. Pidempikestoisen opetuksen tarjotaan teatteritaiteen perusopetusta lapsille ja nuorille yleisen oppimäärän mukaan. Opisto on myös aktiivinen hanketoimija lukuisten kehittämishankkeidensa myötä. Opiston ylläpitäjä on kannatusyhdistys, jonka jäseniä ovat Lappajärvi, Evijärvi ja Kauhava.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuonna 2025 Järvilakeuden kansalaisopisto jatkoi vakiintunutta yhteistyötä useiden kumppanien kanssa, mutta uusiakin yhteistyömuotoja käynnistyi. Harrastamisen Suomen mallin puitteissa järjestettiin entiseen tapaan koululaisille sirkus- ja temppukerhoja yhteistyössä kunnan kanssa. Uutta yhteistyötä toteu-

tettiin kunnan kulttuurikasvatussuunnitelman puitteissa, kun päiväkodeissa järjestettiin lasten värikylpyjä ja perusopetuksessa koululaisten teatteri- ja kuvataidetyöpajat. Yhteistyötä tehtiin myös aikuisten perinteisen kuvataideleirin, koulun loma-aikaan toteutetun lasten taideleirin ja kepparipäivien toteuttamisessa.

Aijjoos-toiminta oli puolestaan kumppanina järjestettäessä ikäihmisille etänä luentoja, jotka keräsivät jälleen suuren osanottajajoukon. Opisto markkinoi myös Lappajärvi-seuran toteuttamaa laadukasta luontosarjaa ”Tähdenlentoja kraatterijärveltä”, joka toteutettiin Aisaparin hankerahoituksen turvin.

Osallistujia kursseille oli Lappajärvellä kaikkineen 1388, eli 125 enemmän kuin edellisvuonna. Kursseja toteutui yhteensä 118 (edellisvuonna 106). Osallistujista valtaosa eli 72,5 % oli edelleen naisia ja tyttöjä. Poikien ja miesten määrä kuitenkin kasvoi hiukan, sillä osuus oli nyt 27,6 % (edellisvuonna 25 %). Pidempikestoisista kursseista suosituimpia olivat toiminnallinen treeni ja muut liikuntakurssit, maahanmuuttajille tarjottu suomen keskustelukurssi sekä teatteritaiteen perusopetus. Lyhytkursseista mielenkiintoa yli kuntarajojen herätti talvipurjehduksen teoriakurssi. Talvipurjehduksessa liikutaan tuulen voimalla järven jäällä tai pelloilla.

Lappajärvellä pidetyistä opetustunneista liikunnan ja tanssin suhteellinen osuus kasvoi hiukan aikaisemmasta ja se oli nyt 40 % kaikesta opetuksesta (edellisvuonna 34 %). Musiikkituntien osuus sen sijaan hiukan väheni (aiemmin 28 % ja nyt 25 %). Sama 7 % osuus tunneista oli kuvataiteella, teatterilla ja käden- taidoilla. Kielistä saattoi opiskella ranskan ja englannin lisäksi suomea. Kielten osuus pidetyistä opetustunneista oli 8 %.

Osaa ikäihmisten ja erityisryhmien kurssimaksuista voitiin myös vuonna 2025 alentaa Opetushallituksen myöntämän opintotukerahoituksen turvin. Kurssisuunnittelussa huomioitiin edelleen paikkakuntakohtaiset tarpeet ja toiveet mahdollisuuksien mukaan.

Ammatillinen ja muu koulutus	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-74.309,29	-91.000		-91.000	-73.586,39	-17.413,61
Toimintakate	-74.309,29	-91.000		-91.000	-73.586,39	-17.413,61

3.2.3.6 Kirjasto

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Kirjaston toiminta-ajatuksena on tarjota kuntalaisille tasapuolisesti tietoa, virkistystä, elämyksiä, ammatillitoisen henkilökunnan palvelut sekä tilat kokoustamiseen, opiskeluun ja tapahtumien järjestämiseen.

Kirjastopalveluja tarjotaan keskustassa, koulun vieressä sijaitsevassa kirjastorakennuksessa. Kirjasto on auki viitenä arkipäivänä viikossa; omatoimikirjasto on käytettävissä ma - su 7–21.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kirjaston tavoitteena on olla kulttuuri- ja tietokeskus. Se tarjoaa monipuolisen, ajantasaisen ja kysyntää vastaavan aineistokokoelman lisäksi pääsyn monipuolisiin tietoyhteiskunnassa tarvittaviin tietopalveluihin tarjoamalla tietokoneita ja Internet-yhteydet verkossa asiointia varten. E-lehdet ovat kuuluneet jo usean vuoden kirjaston palveluihin.

Vuodelle 2025 tavoitteena oli uusien toimintojen kuten lukukoiratoiminnan ja peli-iltojen saaminen pysyväksi palveluksi. Lukukoiratoiminta muotoutui vuoden mittaan säännölliseksi toiminnaksi, ja lukukoira Hilu ohjaajansa kanssa oli tavattavissa kirjastossa joka toinen torstai kahden tunnin ajan. Keväällä 2025 lukukoira-ajat olivat lähes poikkeuksetta täynnä ja myös loppuvuodesta kalenteri täyttyi. Toiseksi toimintamuodoksi tavoitellut peli-illat eivät toteutuneet. Uusina palveluina kirjastolla on toiminut lankojen kierrätyskori sekä kirjastolle hankittiin paikan päällä käytettävä ompelukone; sen käyttöönotto menee vuoden 2026 puolelle. Lehtilukusaliin käyttäjille teetettiin syksyllä palautekysely, jonka pohjalta lukusaliin hankittiin nojatuolit ja lehtivalikoimaa päivitetään tulevalle vuodelle.

Eepos-alueella teetettiin loka-marraskuussa 2025 Kestävän kehityksen Eepos –hankkeen puitteissa asiakaskysely. Tähän kyselyyn vastasi 17 Lappajärven kirjaston asiakasta. Kyselyn pääpainona oli hankkeen mukaisesti ekologisuus ja kirjaston mahdollisuudet edistää kestävä kehitystä. Kyselyssä myös kartoitettiin tyytyväisyyttä kotikirjastoon. Kyselyn mukaan Lappajärven kirjaston asiakastyytyväisyys oli korkealla tasolla ja aukioloaikoihin oltiin edelleen tyytyväisiä. Tulokset osoittavat, että kirjasto tarjoaa asiakkailleen laadukkaita palveluja ja miellyttävän asiointiympäristön, ja että toiminta tukee hyvin kuntalaisten tiedonhankintaa, lukemista ja kulttuuri-palveluiden saavutettavuutta.

Vuodelle 2025 asetettiin tavoitteeksi myös kirjaston sosiaalisen median tilien näkyvyyden nostaminen. Vuoden 2024 verrattuna Facebookissa sivullavierailut ja sisällön vuorovaikutus laski, mutta Instagramissa näissä molemmissa mittareissa saatiin kasvua. Sisällön vuorovaikutus kasvoi jopa 100 %. Facebookiin ja Instagramiin tuli vuoden aikana yhteensä 130 uutta seuraajaa, ja katselukertoja oli näillä kahdella tilillä yhteensä 112 000.

Tavoitteena vuodelle 2025 oli kirjaston palvelutilan käytön lisääntyminen. Tämä tavoite täyttyi, sillä varauksia oli koko vuodelle noin 110 kpl – vuoden 2024 käyttö oli arvion mukaan noin 50 varausta. Varauksen tehneiden joukossa oli niin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuvia opiskelijoita kuin kokoustavia yhdistyksiäkin.

Kirjastossa järjestettiin vuoden 2025 aikana 50 erilaista tapahtumaa. Tapahtumia olivat esimerkiksi kirjailijavierailut, runokirjan julkistamistilaisuus, näyttelyt, näyttelyiden avajaiset, satutuokiot, lukukoira ja askarteluilta. Monet tilaisuudet ovat avoimia kaikille kuntalaisille. Joihinkin tilaisuuksiin, kuten lukiolaisten kirjavinkkauseen, on ennalta kutsuttu kohderyhmä.

Kuten alla olevasta taulukosta näkyy, kirjaston käyttö lisääntyi; lainaajien ja lainausten määrät ovat kasvaneet tasaisesti viime vuodet. Tulos on erittäin hyvä, koska samaan aikaan kunnan väkiluku ja samalla potentiaalisten asiakkaiden määrä on vähentynyt. Lainaukset suhteessa lainaajiin (17,12) on hyvin lähellä kirjastopoliittista suositusta sekä lähenee Etelä-Pohjanmaan keskiarvoa.

Kirjasto/Tavoite	Mittari	Tp 2022	Tp 2023	Tp 2024	Tp 2025
Kaikilla kuntalaisilla samanlaiset mahdollisuudet kirjastopalveluihin	Lainaajien määrä	943	965	971	1012
	Lainat/vuosi	44 240	44 523	44 775	47 237
	Kävijät/vuosi	23 826	27 582	31 001	
Lainaukset	Kokonaislainaus/asukas	Kokonaislainaus/ asukas/	Kokonaislainaus/ asukas/	Kokonaislainaus/ asukas/	Kokonaislainaus/ asukas/
	Lappajärvi	15,41	15,79	16,05	17,12
	Etelä-Pohjanmaa	18,85	19,65	19,94	-
	Koko Suomi	14,58	15,00	15,33	*) (ei tietoa, ei julk. vielä)

	Kirjasto- poliittinen suo- situs 18,00				*) Kirjastotilas- tot tarkistaa AVI ja vahvistaa ja julkaisee viralli- sesti 1.4.2026
--	--	--	--	--	---

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuma
Uusia toimintata- poja kehitetään (lu- kukoiratoiminta ja peli-illat)	Toimintatavat saadaan pysyväksi palveluksi.	1-2 uutta toimintatapaa	Lukukoiratoiminta on vakiintu- nut ja käyttäjiä on ollut säännöl- lisesti. Peli-illat eivät toteutuneet, mutta muita uusia palveluja otettiin käyttöön.
Kirjaston sosiaalisen median kanavien näkyvyyden nostaminen	Saadaan lisää seuraajia somekanaville	Some-kanavien seuraajamäärien seuraaminen	Some-kanavien seuraajamäärä kasvoi sekä Facebookissa että Instagramissa. Instagramissa si- sällön vuorovaikutus kasvoi 100 %.
Kirjaston palvelutilan käytön kasvattaminen	Saadaan ihmiset käyttämään palvelutilaa enemmän	Seurataan ja tilastoidaan palvelutilaa varaavien ihmisten lukumääriä	Palvelutilan käyttö on lisäänty- nyt. Varauksia on ollut vuonna 2025 n. 110 kpl (v. 2024 noin 50).

Kirjasto	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muu- tos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2.434,74	2.000		2.000	2.441,04	-441,04
Toimintamenot	-201.808,90	-208.439		-208.439	-195.796,67	-12.642,33
Toimintakate	-199.374,16	-206.439		-206.439	-193.355,63	-13.083,37

3.2.3.7 Vapaa-aika

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Vapaa-aikatoimen tehtävä on valvoa kuntalaisten oikeutta yhdenvertaiseen osallistumismahdollisuu-
teen ja turvata asiakkaiden lakisääteisten palveluiden toteutuminen ja tuottaminen huomioiden liikunta-,
nuoriso ja kulttuurilait. Vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on edistää asukkaiden kokonaisvaltaista ter-
veyttä ja hyvinvointia, kehittää palveluita sekä arvioida toiminnan vaikuttavuutta.

Vapaa-aikapalvelut tunnistavat toiminnassaan kaksi eri asiakkuustasoa, omaehtoiseen osallistumisen ja
hyvinvoinnin ylläpitämiseen kannustava taso sekä omaehtoista osallistumista ja hyvinvointia ylläpitävä
taso. Kannustavan tason toiminta pyrkii edistämään osallistumista niillä asiakasryhmiä, jotka eivät ole
palvelujen parissa - viestintä, palveluiden järjestämisen moniammatillisesti hyvinvointialueen yhdyspin-
tatyö huomioiden sekä yleinen fyysinen ja sosiaalinen aktivointi. Ylläpitävän tason toiminta kohdentuu

asiakasryhmille, jotka ovat aktiivisia palvelunkäyttäjiä sekä palveluita tuottavia yhteisöjä tai järjestöjä - avustukset ja palkitsemiset, fyysisen ja henkisen palveluinfraan ylläpitäminen ja kehittäminen kuten liikuntapaikat, harrastetilat tai sidosryhmäyhteistoiminta.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuoden 2025 aikana vapaa-aikapalveluiden toiminta painottui palvelurakenteen kehittämiseen, investoinnin toteuttamiseen, tiedolla johtamisen vahvistamiseen sekä osallisuuden lisäämiseen. HYTE-työ integroitui aiempaa tiiviimmin kunnan toimintaan tunnuslukumittareiden kehittämisen myötä ja strategiatyölle luotiin samalla selkeämpää tietopohjaa. Yleinen toiminta vahvisti kuntalaisten hyvinvointia, lisäsi palveluiden saavutettavuutta, käyttäjämääriä sekä loi edellytyksiä pitkäjänteiselle kehittämiselle.

Vapaa-aikatoimen yksi päätavoite oli muodostaa vapaa-aikatoimelle uusi strategia, mutta tämän tekeminen siirtyy vuodelle 2026. Vuonna 2025 strategiaa varten on valmisteltu tarpeellisia osatekijöitä muun muassa jatkuvien keskeisimpien toimintojen ja palveluiden tunnusluvut sekä strategiaan liittyviä toimintaa ohjaavia suunnitelmia kuten esimerkiksi kulttuurihyvinvointisuunnitelma. Tilastojen mukaan vapaa-aikatoimen järjestämien keskeisimpien palveluiden käyttäjämäärät ovat kasvaneet edelleen vuoden 2025 aikana, mikä näkyy myös talouskauden toimintatuotoissa. Vapaa-aikatoimi on omalta osaltaan vastannut kunnan laajasta hyvinvoinnin edistämistyön toteuttamisesta (raportointi, suunnittelu, HYTE-kerroin prosessikehittäminen) yhdessä kunnan muiden toimialojen sekä kunnan sidosryhmien kanssa. Liikunnan ja kulttuurin osalta HYTE-kerroin prosessi-indikaattoreista toteutuvat kaikki 6 kpl painottuvaa indikaattoria.

Liikuntapalvelut:

Liikuntapalvelujen keskeisin toimenpide oli kuntosali-investoinnin toteuttaminen. Uudistettu kuntosali valmistui vuoden 2025 lopussa ja vastaa aiempaa paremmin kasvaneisiin kävijämääriin sekä eri käyttäjäryhmien tarpeisiin. Käyttäjätyytyväisyyskysely siirtyy toteutettavaksi keväälle 2026 investoinnin myöhäisen toteutuksen vuoksi.

Elintapaohjauksen palveluja laajennettiin asetetun tavoitteen mukaisesti ottamalla käyttöön yleinen ryhmämuotoinen elintapaohjaus sekä Lappajärven kunnan sivuille avattiin liikuntaneuvonta sivu. Liikuntaneuvonta sivulle on tuotettu erilaisia ohjevideoita sekä liikkumisvinkkejä eri kohderyhmille omatoimisen liikkumisen tueksi. Liikuntaneuvonta sivustolle tullaan tuottamaan lisää sisältöä, kuten esimerkiksi laajennetun kuntosalin laitteiden käyttöohjevideot sekä lisää erilaisia harjoitusohjelmia. TEAvisariin perustuvia tarveanalyysiin perustuvia raportointimalleja liitettiin osaksi kunnan vuosittaista hyvinvointiraporttia asetetun tavoitteen mukaisesti vuoden 2025 aikana. Toimenpide vahvistaa tiedolla johtamista, mahdollistaa vertailun aiempiin vuosiin ja tukee vapaa-aikatoimen strategiatyötä sekä täyttää TEAvisarin kunnille ja kaupungeille määrittämiä tiedoksi saattamisen ohjeistusta.

Nuorisopalvelut:

Nuorisopalveluissa otettiin käyttöön Nuodo-tilastointijärjestelmä ja käyttäjäsidoryhmät koulutettiin sen käyttöön vuodelle 2025 asettaman tavoitteen mukaisesti. Järjestelmän avulla kyetään reaaliaikaisesti saamaan tilastoja kunnassa toteutettava nuorisotyön kävijämääristä, kuten yleisen nuorisotyön tilatoiminta koulunuorisotyö kohdennetut toimenpiteet ja tapahtumat. Nuorisofoorumi toimi aktiivisesti nuorten osallistumis- ja vaikuttamiskanavana. Nuoria osallistettiin uusien tilojen suunnitteluun ja hankintoihin sekä foorumi nimesi edustajat hyvinvointivaliokuntaan sekä alueelliseen nuorisovaltuustoon.

Kulttuuripalvelut:

Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutusta kehitettiin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tarpeisiin aiemmin toteutetun kyselyn pohjalta yhteistyössä kirjastotoimen kanssa vuodelle 2025 asetetun tavoitteen mukaisesti. Kehittämistyö jatkui kirjaston johdossa tapahtuneista henkilöstömuutoksista huolimatta, vaikka vuotta

2025 koskevaa palautekyselyä ei toteutettu. Kulttuuripalvelut osallistuivat aktiivisesti alueellisen kulttuuristrategian valmisteluun ja toivat Järviseudun yhteisiä kulttuurisisältöjä esiin Etelä-Pohjanmaan strategiatyössä.

Tavoitteiden toteutuminen

Yhteinen toiminta/ Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteuma
Kuntosalin kehittämis-investointi	Käyttäjien osallistaminen kehittämiseen sekä palvelleko kehittäminen aktiiviliikkujien lisäksi muita kohderyhmiä kuten esimerkiksi eläkeikäiset	Käyttö tyytyväisyyskyselyn tavoitteeksi osallisuuden ja kohderyhmä käytettävyyden osalta määritetään 4 (0-5 asteikolla)	Investointi toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Käyttäjätyytyväisyyskysely toteutetaan keväällä 2026 kilpailutuksen ja hankinnan viivästyksen vuoksi.
Nuodo-järjestelmän käyttöönotto	Nuodo-järjestelmä otetaan käyttöön nuorisopalveluissa niin, että kaikki nuorisopalveluiden toiminta tilastoidaan ohjelman kautta	Kuinka laajasti järjestelmä otetaan käyttöön: nuorisotilat, koulunuorisotyö, etsivänuorisotyö, muu toiminta	Nuodo-järjestelmä on otettu käyttöön suunnitelman mukaisesti. Etsivänuorisotyö raportoi toimintansa edelleen PARent-järjestelmään, mutta muu kunnan toteuttama nuorisotyö raportoidaan Nuodo:n kautta.
Kulttuurikasvatussuunnitelmatyön kehittäminen kyselyn tavoitteen mukaisesti	Kulttuurikasvatussuunnitelmatyön toteutuksesta saatu palaute on parempi suhteessa edellisvuosien tuloksiin	Palautekyselyn tulokset vuosilta 2024 ja 2025	Kulttuurikasvatussuunnitelman alaista työtä on kehitetty vuoden 2024 kyselyn perusteella. Kyselyyn tuli vastauksia nuorilta, huoltajilta sekä sivistystoimen henkilöstöltä. Vuoden 2025 kysely toteutetaan alkuvuodesta 2026.

Vapaa-aika	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	70.671,24	60.000		60.000	76.233,28	-16.233,28
Toimintamenot	-531.817,52	-551.975		-551.975	-548.560,89	-3.414,11
Toimintakate	-461.146,28	-491.975		-491.975	-472.327,61	-19.647,39

3.2.3.8 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Lappajärven kunta on ostanut varhaiskasvatuspalvelut Alajärven kaupungilta 1.8.2022 alkaen. Alajärven kaupunki vastaa henkilöstöstä, tarvittavista atk-ohjelmista sekä hankkii lasten hoitoon, kasvatukseen ja opetukseen tarvittavat materiaalit ja välineet hoitopaikkakohtaisen määrärahan puitteissa. Lappajärven kunnalle kuuluu kiinteistöjen ylläpito, siivous, ruokahuolto ja irtaimiston hallinnointi.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuonna 2025 Ullanlinnan päiväkodissa oli kolme osastoa sekä erillinen etäyksikkö Kastehelmet, jossa oli pääsääntöisesti 11 lasta. Ullanlinnan osastoilla oli muutamia paikkoja vapaana. Hoitoaika on ollut keväällä 6.00 ja syksyllä 5.30 alkaen ja päättyen klo 21.15. Vuorohoitoa tarvitsi noin kymmenen lasta. Yö- ja viikonloppuhoidon lisääntyminen on vaatinut henkilöstöresurssin lisäämistä ja vaikuttanut sijaiskustannusten nousuun.

Länsirannan ryhmäperhepäiväkodissa oli keväällä 2025 keskimäärin kuusi lasta, joista kaksi oli täydentävässä varhaiskasvatuksessa ollutta eskarilaista. Länsirannan ryhmäperhepäiväkoti lakkautui kesällä 2025 ja toiminta siirtyi Ullanlinnan päiväkotiin. Länsirannalla varhaiskasvatuspalvelua on tarjottu alkuvuodesta päivittäin klo 6.30–16.00, ja toiminnassa on ollut kaksi osa-aikaista kasvattajaa sekä yksi toimintaa täydentävä sijainen. Länsirannan ryhmiksen työntekijät vastasivat ruokahuollosta sekä siivouspalvelusta toimitusketjossään.

Huoltajat varaavat hoitoajat Daisy-järjestelmässä. Järjestelmään kirjataan ryhmä- ja yksilökohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat sekä mahdolliset tuen päätösten asiakirjat.

Varhaiskasvatuksen menoihin vaikutti positiivisesti osaltaan Länsirannan ryhmiksen lakkautuminen, joskin osin henkilöstökustannukset siirtyivät Ullanlinnan päiväkodin kustannuksiksi. Myös erityisvarhaiskasvatukseen aikaisemmin kirjautuneet henkilökohtaisen avustajan palkkauksesta syntyneet kustannukset kirjattiin päiväkodin henkilöstömenoiksi.

Tavoitteet	Mittari	TA2025	TP2025
Laadukas ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti järjestetty varhaiskasvatus.	Laadittujen lasten varhaiskasvatussuunnitelmien määrä. Henkilöstön kelpoisuus	Jokaiselle lapselle laadittu oma varhaiskasvatussuunnitelma. Kaikilla kasvattajilla varhaiskasvatuslain mukainen kelpoisuus	Jokaiselle lapselle laadittiin varhaiskasvatussuunnitelma. Kelpoisuus oli korkeaa.
Erityisvarhaiskasvatuksen tehostaminen	Erityisopettajan palveluiden saatavuus ja tuki.	Resurssoinnilla lisätään palvelun mahdollistuminen koko alueelle	Erityisvarhaiskasvatusta annettiin puoli-toistapäivää viikossa
Uuden henkilöstön perehdytys	Populus -järjestelmä otetaan käyttöön	Jokainen uusi työntekijä saa samansisältöisen ja laajuudeltaan riittävän perehdytyksen. Samassa järjestelmässä on kehityskeskustelu sekä työnkuvaus osiot.	Perehdytys oli kaikille uusille työntekijöille samansisältöinen. Kehityskeskustelut pidettiin kaikille työntekijöille.

Vuosi 2024	Päiväkotihoido	Perhepäivähoito	Ryhmäperhepäivähoito
Lapsia kokopäivähoidossa	60 (yli 25h/vko)	-	4
Lapsia osapäivähoidossa	- (alle 25h/vko)	-	2 (kevällä esikoululainen ja yksi koululainen, syksyllä kaksi esikoululaista)
Vuosi 2025	Päiväkotihoido	Perhepäivähoito	Ryhmäperhepäivähoito
Lapsia kokopäivähoidossa	64	-	Länsirannan ryhmästä lähtee kesällä 2025, lapsia keuhällä 4, luku sisältyy päiväkotihoidoon. Lisäksi kaksi esikoululaista.
Lapsia osapäivähoidossa	1	-	-

Varhaiskasvatus	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	286.923,18	279.670		279.670	258.590,14	21.079,86
Toimintamenot	-1.638.403,40	-1.600.115		-1.600.115	-1.612.075,68	11.960,68
Toimintakate	-1.351.480,22	-1.320.445		-1.320.445	-1.353.485,54	33.040,54

SIVITYSTOIMI/HYVINVOINNIN TOIMIALA YHTEENSÄ

Hyvinvoinnin toimiala yhteensä	TP 2024	Bu 2025	Bu-muutos	Bu + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	769.985,94	518.170		518.170	728.250,25	-210.080,25
Toimintamenot	-6.892.950,26	-6.477.899	-155.500	-6.633.399	-6.856.440,88	223.041,88
Toimintakate	-6.122.964,32	-5.959.729	-155.500	-6.115.229	-6.128.190,63	12.961,63

3.2.4 Muut palvelut

Menokohta sisältää seuraavat: maaseutuhallinto, alkutuotanto, hankkeet.

3.2.4.1 Maaseutuhallinto

Neuvonta- ja kehittäminen:

Ensimmäinen tukikoulutuksen aiheena 10.1.2024 oli syysilmoituksen jättäminen, viljelykierto ja tulevat muutokset. Lisäksi kevään tukihakukierros järjestettiin huhtikuulla Kauhavalla, Lappajärvellä ja Evijärvellä. Kaikkiin koulutuksiin osallistui 422 henkilöä. Lisäksi viljelijöillä on ollut mahdollisuus osallistua linkin kautta sähköisesti Kurikassa pidettyihin vastaaviin koulutuksiin. Näiden koulutusten lisäksi on järjestetty ELY-keskuksen kautta etäkoulutuksia kotieläintukien, luomun ja ympäristösopimusten osalta. Lisäksi koulutusten nauhoitteet materiaaleineen on koettu hyväksi mahdollisuudeksi perehtyä asiaan kullekin sopivana ajankohtana ja kerrata asiaa.

Viljelijöitä on tiedotettu säännöllisesti viikoittain uusista tukiohjeista ja vaativuutta on lisännyt kesken kevään muuttuneet tulkinnot, jotka kaikki on mahdollisimman nopealla aikataululla välitetty viljelijöiden tiedoksi. Uusien tukien hakemisesta on osalle hakijoista jouduttu myös soittamaan, jotta tuet eivät jäisi hakematta.

Aisaparin alueella alkoi tarhaajien kanssa työstyetty hanke 1.9.2024 ja sen hankkeen vetäjä Hannu Laturi aloitti tehtävässään 23.9.2024. Hankkeen toimenpiteet jakaantuvat tavoitteiden mukaisesti kolmeen erilliseen toimenpiteeseen. Hanke toimii tiedonvälittäjänä, yhteen saattajana ja sparraajana. Varsinaiset yrityskohtaiset liiketoiminnan kehittämistoimenpiteet toteutetaan hankkeen ulkopuolella.

Viranomaistoiminta:

Vuonna 2025 yhteensä 923 hakemusta (sisältää kosteikot ja kasvihuoneet), Evijärvi 104, Kauhava 688 ja Lappajärvi 131. Viime vuonna oli 951 tilaa, vähennystä tänä vuonna 28 tilaa eli 2,94 %, vuonna 2023 vähennystä 46 tilaa eli 4,4 %.

Kauhava 688 tilaa (707 tilaa vuonna 2024, 2,69 % vähennystä), tänä vuonna Evijärvi 104 tilaa (108 vuonna 2024, 3,7 % vähennystä), Lappajärvi 131 tilaa (136 vuonna 2024 3,68 % vähennystä).

Pellot toki pysyvät edelleen viljelyssä. Koko Kauhavan yhteistoiminta-alueella 49 793 ha. Kauhavalla peltoa viljelyssä 38 344 ha, Lappajärvi 5730 ha ja Evijärvi 5720 ha.

Viranomaistoiminnan kustannus tuli tilaa kohti tällä määrällä vuonna 2025 maksamaan 356 €/tila. Suomessa viljelijätukihallinnossa oli vuonna 2023 töissä 255 hlö, kustannus 16 036 373 €, tiloja 42 089 eli 381 €/tila. Jatkossakin tehokkuus pidetään vertailukelpoisella tasolla.

Hankkeet

UNESCO Global Geopark status myönnettiin keväällä 2024. Geokohteiden opastuksen kehittämiseen valmisteltiin investointihanke samansisältöisinä jokaiseen geopark -osakaskuntaan Alajärvelle, Evijärvelle, Lappajärvelle ja Vimpeliin. Investointihanke sai myönteisen rahoituspäätöksen joulukuussa 2025. Hankkeen toimenpiteet sijoittuvat vuosille 2026-2027.

Nykalänniemen matkailualueen esteetön maisemareitti valmistui Kyrönsaareen. Aivan vuoden viimeisimpinä päivinä sattunut Hannes -myrsky teki pieniä vaurioita maisemapolkuun puunrunkojen kaaduttua rakennelmien päälle. Vauriot korjataan. Lisäksi Lappajärven kunta on mukana useissa JPYP:n hallinnoimassa hankkeissa. Lappajärven Kanavapuiston esteetön kulttuuriluontopolku – jatkohankkeelle haettiin jatkoaikaa ja konkreettiset toimenpiteet kohdentuvat vuodelle 2026. Maailman kuutio – Cube of the world –hanke päättyi helmikuussa 2025.

Hankkeet, joissa Lappajärven kunta on mukana:

Yrittäjyystoiminta

Turkistarha-hanke	2024-2025
Elintarvikekehityksen tutkimus- ja kehittämishanke	2023-2028
Kalatalouden toimintaryhmä	2021-2027
Ruokaketjun kestävä uudistuminen	2020-2025
Pienten ja keskisuurten yritysten liiketoiminnan kehittäminen	2023-2027
Metsätalous- ja tuulivoimahanke	2023-2026
Uuden teknologian mahdollisuudet	2023-2025
eRural Resilience	2023-2026
Vastuullisuudella kilpailukykyä	2023-2026

Omistajanvaihdospalvelu	2024-2026
Think Big -kasvuyrittäjyyden edistäminen E-P:lla	2023-2026
Kestävä matkailun toimintaympäristö Järvi-Pohjanmaalla	2024-2026
Järvi-Pohjanmaa monipaikkaisen asumisen edelläkävijäksi	2024-2025
EUM POWER	2025-2029

Sosiaalinen/terveydellinen toiminta

Aijjoos-kumppanuustoiminta	2024-2026
Etsivä nuorisotyö	2013 -
Järvisoutu vetää -hanke	2023-2026
VETO-hanke (PLU ry)	2023-2026
Suomen kestävän kasvun ohjelma	2022-2025
TKI-toiminnan edistäminen	2024-2025

Sivistystoimen hankkeet

Epanet-korkeakouluverkoston koordinointi	2014 -
Maakuntakorkeakoulu	2020 -
Aluehistorian ja kulttuuriperinnön professuuri	2022-2026
Aloituspaikkarahoitus Seinäjoen Ammattikorkeakoulu	2026 -

Maaseutuhallinto ja hankkeet	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Bud-jetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	43.288,57	96.770		96.770	15.683,39	81.086,61
Toimintamenot	-147.599,26	-229.190		-229.190	-123.621,87	-105.568,13
Toimintakate	-104.310,69	-132.420		-132.420	-107.938,48	-24.481,52

3.2.4.2 Oikeudenhoito ja turvallisuus

Löytöeläinten hoito

Lappajärven kunta on tehnyt sopimuksen löytöeläinten vastaanotosta Eläinhoitola HepoKatti Ky:n kanssa. Vuoden aikana talteenotettiin kolme kissaa, joista kaksi annettiin Tassutiimille ja yhden omistaja löytyi vihjeiden kautta.

Yleinen edunvalvonta

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus

Yleiseen edunvalvontaan määrättyjen henkilöiden taloudellisten asioiden ja omaisuuden hoito sopimuksen mukaan Evijärvellä, Kauhavalla ja Lappajärvellä. Edunvalvottavien etujen hoito ja huolenpito. Sijaistehtävien hoito henkilöiden osalta, joiden kotikunta on Evijärvi, Kauhava tai Lappajärvi.

Päämiesmäärät olleet vuoden lopussa yhteensä 172 päämiestä, jotka ovat jakautuneet toiminta-alueena olevien kuntien välillä seuraavasti: Evijärvellä 25 päämiestä, Kauhavalla 117 päämiestä ja Lappajärvellä 30 päämiestä. Uusia päämiehiä on vuoden aikana tullut edunvalvontaan asiakkaaksi 26 kappaletta ja edunvalvonassa päättäneitä asiakkuuksia 15 kappaletta. Lisäksi erityistehtäviä/sijaistehtäviä on vuoden aikana ollut 25 kappaletta, jakautuen toiminta-alueelle.

Päämiehistä osa asuu palvelu/hoitokodeissa, sekä osa päämiehistä asuu omillaan erilaisten mahdollisten tukipalvelujen kanssa vuokra- tai omistusasunnossa. Päämiesten taloudelliset tilanteet ovat erilaisia ja talouden hoidon vaatima työmäärä on erilainen eri päämiesten kohdalla.

Toiminnalliset tavoitteet

Edunvalvontapalveluiden tuottaminen ostopalveluna siten, että kustannukset katetaan saatavilla palkkioilla. Palkkiot koostuvat oikeuspalveluviraston (ent. oikeusapu ja edunvalvontapiirit) myöntämästä palkkiosta päämiestä kohti, sekä päämiehiltä perittävästä kulu- ja palkkiokorvauksesta.

Aika: Päämiehet on tavattu henkilökohtaisesti tarpeen mukaan 2–4 viikon sisällä siitä, kun holhousote on toimitettu yleiselle edunvalvonnalle ja edunvalvonnan aloitus selvittelyt on saatu vireille.

Yleisen edunvalvonnan palveluiden tuottaminen Evijärven, Kauhavan ja Lappajärven alueelle Lappajärven kunnan toteuttamana. Edunvalvonnassa toimii yleinen edunvalvoja ja kaksi toimistosihteerä. Alkuvuodesta 2025 työvahvuudessa ollut osa-aikainen sihteerä irtisanoutui ja hänen tilalleen rekrytoitiin kokonaikainen toimistosihteerä. Yleinen edunvalvoja vakinaistettiin vuoden 2025 alusta alkaen. Tätä ennen yleisen edunvalvojan työsuhte oli määräaikainen sijaisuus edeltävän yleisen edunvalvojan työvapaan vuoksi. Kesällä 2025 edunvalvonnassa oli yksi kesätyöntekijä kahden kuukauden ajan tekemässä edunvalvontasihteereille kuuluvia helppoja työtehtäviä. Kesätyöntekijän panostus oli merkittävä kesälomakauden aikaisiin edunvalvontasihteereille kuuluviiin työtehtäviin. Edunvalvontatoimiston kesälomat on pyritty järjestämään portaittain, joka vaikuttaa palvelukokonaisuuteen ja asiakaspalvelun katkeamattomuuteen. Edunvalvonnassa on siis ollut merkittävät muutokset vuoden aikana, ja tämä oli haastavaa koko edunvalvonnan henkilöstölle.

Syksyllä 2025 yleisen edunvalvojan tehtäviin sisällytettiin lisäksi Hautaustoimilain § 23 mukainen tehtävä vastata kunnalla kirjoilla olevan henkilön hautaamisesta, jos tällä ei ole omaisia, jotka voisivat ottaa tehtävän hoitaakseen. Lappajärven kunnan yleinen edunvalvoja hoitaa palvelusopimuksella myös Kauhavan kaupungin hautaustoimilain mukaisen tehtävän.

Edunvalvonnassa on kiireestä huolimatta otettu käyttöön uusia toimintatapoja ja ohjelmistoja, jotka ajan myötä helpottavat työprosesseja.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Toimintatapojen kehittäminen ja pankkiohjelmien laajempi hyödyntäminen	€-laskujen osuus maksutuksessa	Rutiininomaisiin tehtäviin valmiita asiakirjapohjia ja pankkiohjelman hyödyntäminen	Päämiehiä on tavattu henkilökohtaisesti aina kun tilanne on niin vaatinut.
Arkistosuunnitelman laatiminen	suunnitelma	Suunnitelma valmis.	Toteutui
Digitalisaation hyödyntäminen	Uudet ohjelmat	Otetaan käyttöön uusia ohjelmia, jos niitä on tarjolla ko. toimialalle	Ei otettu käyttöön uusia ohjelmia toimintavuonna.

Talous

Oikeudenhoito ja turvallisuus	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	206.839,91	165.000		165.000	222.703,35	-57.703,35

Toimintamenot	-201.984,41	-184.290		-184.290	-183.146,26	-1.143,74
Toimintakate	4.855,50	-19.290		-19.290	39.557,09	-58.847,09

Muut palvelut yhteensä	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	250.128,48	261.770		261.770	238.386,74	23.383,26
Toimintamenot	-349.583,67	-413.480		-413.480	-306.768,13	-106.711,87
Toimintakate	-99.455,19	-151.710		-151.710	-68.381,39	-83.328,61

3.2.5 Tekninen toimi

3.2.5.1 Yhdyskuntasuunnittelu

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Yhdyskuntasuunnittelun tehtävänä on teknisen hallinnon sekä kaavoituksen ja mittaus-toimen järjestäminen. Kaavoituksen tarkoituksena on turvata suunnitelmallinen rakentaminen kunnan alueella ja huolehtia riittävästä tonttitarjonnasta.

Lappajärven kunnan alueella on asemakaavoja n. 365 ha ja ranta-asemakaavoja 191,6 ha. Koko järven ympärillä on voimassa oikeusvaikutteinen rantayleiskaava. Keskustan osayleiskaava kattaa alueen Särkiniemestä Tarvolaan.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstön osalta tilanne on hyvä. Muutostarpeisiin tulee kuitenkin varautua tulevaisuutta ajatellen, koska osa teknisen toimen henkilöstöstä eläköityy vuoden 2025 jälkeen. Yhdyskuntainsinööri toimii edelleen myös ympäristösihteerin tehtävässä ja näin ollen tilanne on stabiili, mutta tarkasteltavissa. Vuoden 2025 aikana onkin rekrytoitu uusi teknisen toimen toimistosihteeriksi, joten näin ollen jatkuvuus on taattu.

Halkosaaren ja Nykälänniemen alueelle on tehty Master Plan, joka mahdollistaa jopa 11000 lisäkerrosala neliömetrin rakentamisen. Rakentamisinvestoinnin Kokonaisvaikutus olisi alueelle jopa 60-70 M€. Investoinnit olisivat Lappajärven kunnalle niin merkittävät, jonka vuoksi Halkosaaren alueelle ja Nykälänniemeen kortteliin 306 tulee mahdollistaa kaava, jonka avulla voidaan rakentaa kymmenen (10) kerroksisia rakennuksia. Kaavoitusprosessin kesto saattaa olla vuodesta kahteen vuotta. Vuoden 2025 aikana Halkosaaren asemakaava on saavuttanut lainvoiman, joten tavoitteet on saavutettu. Lisäksi Nykälänniemen asemakaava korttelissa 306 on hyväksytty valtuustossa joulukuun kokouksessa, joten tavoite siltäkin osin on saavutettu.

Tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteutuma
Halkosaaren ja Nykälänniemen kaavojen laadinta.	Valtuuston hyväksymät asemakaavat.	Kaavaprosessin edistämisen	Toteutunut

Yhdyskunta-suunnittelu	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	306.013,95	31.200		31.200	309.507,81	-278.307,81

Toimintamenot	-319.117,25	-291.690		-291.690	-341.780,02	50.090,02
Toimintakate	-13.103,30	-260.490		-260.490	-32.272,21	-228.217,79

3.2.5.2 Yhdyskuntapalvelut

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Yhdyskuntapalvelujen tavoitteena on liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden sekä ulkoilu- ja urheilualueiden hyvin hoidettu ja toimiva infrastruktuuri.

Toiminnalliset tavoitteet:

Liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden sekä ulkoilu- ja urheilualueiden toimivuuden ja teknisen kunnon ylläpito.

Lappajärven kunnalla on hoidettavia puistoja 6 ha, kaavateitä 15 km ja kevyen liikenteen väyliä 7 km. Kunnan hoidettavia liikunta-alueita ovat Tarvolan ja Hernesniemen pururadat, pesäpallokenttä, kaksi tenniskenttää sekä jääkiekkokaukalot keskustassa, Rantakankaalla ja Länsirannalla sekä ulkokuntosali Kivitipun piha-alueella.

Vuodelle 2025 toiminnallisiin tavoitteisiin tekninen valiokunta linjasi Nykälänniemi-Halkosaari alueen kehittämisen ja niihin liittyvät toimenpiteet. Toimenpiteinä olivat sillat ja saunamaailman aallonmurtaja. Kumpikin hanke kuitenkin on päätetty valtuuston päätöksellä siirtää vuodelle 2026, jonka vuoksi tavoitteet eivät voi toteutuneet vuoden 2025 aikana.

Tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteutuma
Nykälänniemi-Halkosaari alueen kehittäminen	Hankintapäätös	Nykälänniemi-Kyrönsaari kevyen liikenteen sillan rakentaminen	Valtuusto päätti siirtää investoinnit vuodelle 2027.
Nykälänniemi-Halkosaari alueen kehittäminen	Hankintapäätös	Saunamaailman aallonmurtajan rakentaminen	Valtuusto päätti siirtää investoinnit vuodelle 2027

Yhdyskuntapalvelut	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	349.495,77	311.105		311.105	356.338,18	-45.233,18
Toimintamenot	-457.018,10	-456.750		-456.750	-488.637,65	31.887,65
Toimintakate	-107.522,33	-145.645		-145.645	-132.299,47	-13.345,53

3.2.5.3 Toimitila- ja vuokrauspalvelut

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Tavoitteena on huolehtia tehokkaasti yleishallinnon, terveydenhuollon, sosiaalihuollon, sivistystoimen ja teknisen toimen rakennusten kunnossapidosta sekä investointi- ja peruskorjaussuunnitelmiin sisältyvien kohteiden rakennuttamisesta ja rakentamisesta.

Kunta omistaa rakennuksia 19070 m², joiden tilavuus on 74515 m³. Ne koostuvat yleishallinnon (1), varhaiskasvatuksen ja perusturvan (1), sivistystoimen (5) ja teknisen toimen (12) rakennuksista.

Toiminnalliset tavoitteet:

Rakennusten toimivuuden ja teknisen kunnon ylläpito hyväksytyn kiinteistöstrategiaan sisältyvän korjaus- ja kunnossapito-ohjelman mukaisesti.

Lappajärven kunnan tonttitarjonnan parantaminen ja tehokkaiden kauppakanavien hyödyntäminen voivat merkittävästi parantaa kunnan mahdollisuuksia myydä tontteja. Monipuolinen ja hyvin varusteltu tonttitarjonta yhdistettynä nykyaikaisiin ja perinteisiin markkinointikanaviin lisää kunnan näkyvyyttä ja houkuttelevuutta potentiaalisten ostajien silmissä. Tämä kokonaisvaltainen lähestymistapa voi johtaa tonttimyynnin kasvuun ja sitä kautta kunnan taloudellisen tilanteen parantumiseen.

Tavoitteena on ollut tonttitarjonnan edistäminen. Yksi tapa on yhteistyö kiinteistönvälittäjien kanssa. Lappajärven kunnassa on kuitenkin päädytty hankkimaan etuovi pro sopimus, jonka kautta kohteet on saatu paremmin esille, tonttien markkinointia ajatellen. Tavoite voidaan katsoa saavutetuksi.

Teknisen toimen jatkuva työ kiinteistökannan vähentämisessä on onnistunut. Teknisen valiokunnan esityksen kautta Rantakankaan koulu on myyty, ja lisäksi Länsirannan koulusta on tehty päätös, että se myydään. Näin ollen tavoitteet on saavutettu.

Tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteutuma
Kiinteistökannan vähentäminen	Myödyt kiinteistöt	Myydään käytöstä poistetut koulurakennukset.	Toteutunut
Tonttitarjonnan markkinoinnin edistäminen	Yhteistyösopimus	Yhteistyösopimus kiinteistönvälittäjän kanssa.	Toteutunut

Toimitila- ja vuokrauspalvelut	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1.846.701,66	1.603.055		1.603.055	1.818.243,77	-215.188,77
Toimintamenot	-1.480.485,32	-1.618.680	-48.500	-1.667.180	-1.730.975,24	63.795,24
Toimintakate	366.216,34	-15.625	-48.500	-64.125	87.268,53	-151.393,53

3.2.5.4 Vesihuolto

Vesihuollon tehtävänä on talousveden laatuvaatimukset ja –tavoitteet täyttävän veden toimittaminen asukkailla ja asiakkaiden viemäriverkostoon toimittamien jätevesien pois johtaminen ja puhdistaminen ympäristöviranomaisen edellyttämällä tavalla. Laitos huolehtii myös alueellaan olevan hulevesiverkoston kautta vastaanotettujen sade- ja hulevesien johtamisesta vesistöön.

Vesihuoltolaitoksella on kaksi vedenottamo ja yksi jätevedenpuhdistamo. Vesijohtoverkoston pituus on n. 80 km ja viemäriverkoston n. 90 km. Viemäriverkostossa on kaksi jätevesisäiliötä, joiden avulla pystytään säätelemään jäteveden syöttöä puhdistamolle tasaisesti ympäri vuorokauden. Putkitettua hulevesiverkostoa on n. 2,5 km. Vesilaitoksella on käytössä valvonta-automaatio-ohjelma.

Tavoitteena on toimintavarma verkosto. Tavoitteena on parantaa liittymisastetta rakennettuihin jätevesiverkostoihin. Vain Söyringin alueella lähes kaikki kiinteistöt on liitetty viemäriin.

Teknisen toimen olennaisin tavoite oli oman henkilökunnan kouluttaminen jätevesilaitokselle. Henkilöstö on koulutettu ja perehdytetty tehtävään.

Tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteutuma
Ylläpidetään jätevesilaitoksen toimintaa omalla henkilöstöllä vuodesta 2026 alkaen.	Suoritettu koulutus.	Lappajärven kunnan tekniseltä toimelta ilmoitetaan koulutukseen riittävä määrä henkilöitä.	Toteutunut.
Talousvesi täyttää asetetut laatu- ja määräraatimukset	Laboratoriotulokset. Kuluttajien antama palaute. Häiriöiden määrä	Ei poikkeamia veden laadussa. Veden toimitus on ollut keskeytyksettä. <5 kpl /vuosi	Toteutunut.
Jätevedet käsitellään lupaehtojen mukaisesti.	Laboratoriotulokset	Lupaehdot täyttävät puhdistustulokset	Toteutunut.
Laitoksen toimintavarmuus	Toimintahäiriöitä < 10 kpl/vuosi	Häiriöiden määrä	Toteutunut.
Liittymisaste Toiminta-alueella 100 %	Liittyjien määrä	Käyttäjien lisääminen toiminta-alueella.	Ei toteutunut.
Hulevesiverkoston toimivuus	Vuotovesien määrä	Jätevesien määrä ei lisääntynyt puhdistamolla tulva-aikana.	Toteutunut.
Käytön taloudellisuus	Talouden toteutuma	Laitoksen tulot kattavat menot	Toteutunut.

3.2.5.5 Jätehuolto

Lappajärven kunta on osakkaana vuonna 1996 perustetussa Millespakka Oy:ssä, joka hoitaa alueensa kuntien jätehuoltoa. Millespakka Oy:n alueeseen kuuluvat Alajärvi, Halsua, Kyyjärvi, Lappajärvi, Lestijärvi, Perho, Reisjärvi, Soini ja Vimpeli.

Lappajärven kunta liittyi Pohjanmaan Biokaasu Oy osakkaaksi. Vuonna 2019 aloitettiin kuivatun puhdistamolietteen kuljetus Pohjanmaan Biokaasu Oy:lle ja kompostoinnista luovuttiin.

Lappajärven hyötyjäteasemalle on varattu uusi paikka lähemmäksi keskustan palveluja. Uuden hyötyjäteaseman suunnittelu on käynnissä ulkopuolisen tahon toteuttamana.

Jätehuolto	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintamenot	-1.911,28	-2.500		-2.500	-979,31	-1.520,69
Toimintakate	-1.911,28	-2.500		-2.500	-979,31	-1.520,69

3.2.5.6 Maa- ja metsätilat

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Tavoitteena on huolehtia kunnan maa- ja metsätiloista.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tehokas maa- ja metsätilojen käytön suunnittelu ja maaomaisuuden hallinta.

Kunta omistaa metsää 645 ha ja peltomaata 23 ha. Kunta on sijoittanut 340 ha metsistään yhteismetsään. Kunnalla on metsäsuunnitelma vuosille 2018 – 2027.

Metsäsuunnitelman toteutusta ohjaa Lappajärven kunnan tekninen toimi.

Maa- ja metsätilat	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	83.810,57	139.000		139.000	104.689,61	34.310,39
Toimintamenot	-18.403,02	-26.420		-26.420	-41.981,57	15.561,57
Toimintakate	65.407,55	112.580		112.580	62.708,04	49.871,96

3.2.5.6 Muu liikeluonteinen toiminta

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Tavoitteena on huolehtia konekeskuksen toiminnasta.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kaluston tehokas ja toimiva käyttö. Taloudellisuus. Tehokkuuden ja taloudellisuuden edellytyksenä on kaluston kunto ja kunnossa pidettävyys. Siihen vaikuttaa oleellisesti ikä ja käyttötuntimäärä.

Muu liikeluonteinen toiminta	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	42.471,25	38.600		38.600	32.249,40	6.350,60
Toimintamenot	-118.056,86	-115.930		-115.930	-115.441,23	-488,77
Toimintakate	-75.585,61	-77.330		-77.330	-83.191,83	5.861,83

3.2.5.7 Muu toiminta

Matonpesupaikka Timonniemessä. Matonpesupaikka on vapaasti kuntalaisten ja muidenkin käytettävissä. Käytöstä ei peritä maksua. Kulut muodostuvat pumppaamon kunnossapidosta ja sähköstä ja alueen hoitokuluista.

Muu toiminta	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	11.397,39	7.690		7.690	10.209	-2.519,57
Toimintamenot	-12.841,53	-11.210		-11.210	-11.511,07	301,07
Toimintakate	-1.444,14	-3.520		-3.520	-1.301,50	-2.218,50

3.2.5.8 Ympäristöpalvelut

Ympäristöpalvelut pitää sisällään seuraavat kustannuspaikat: ympäristölautakunnan hallinto, ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta.

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Ympäristönsuojelun tehtäviin kuuluvat ympäristölainsäädännön mukainen valvonta, ympäristön tilan seuranta, ympäristötiedon hankkiminen ja jakaminen sekä vesiensuojelu. Ympäristöä, luontoa ja vesistöjä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä parannetaan kunnan asukkaiden hyvinvointia heidän asuinympäristönsä kautta.

Toiminnalliset tavoitteet:

Lappajärven kunta haki hanketta, mutta hanketta ei myönnetty kunnalle. Näin ollen voidaan todeta, että tavoite ei toteutunut. Vuonna 2025 suoritettiin kuusi ympäristönsuojelun tarkastusta.

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma
Rantojen siistiminen	Toteutunut hanke	Niittäminen	Ei toteutunut

3.2.5.9 Rakennusvalvonta**Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:**

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä huolehtii kunnassa monijäseninen toimielin. Lappajärven kunnassa rakennusvalvontaviranomaisena toimii tekninen valiokunta.

Rakentamisen neuvontaa ja valvontaa varten kunnassa tulee olla rakennustarkastaja. Lappajärven kunnan rakennustarkastaja on toiminut vuodesta 2012 alkaen myös Evijärven kunnan rakennustarkastajana 2 päivänä viikossa.

Kokoaikaisen rakennusvalvontasihteerin jäätyä eläkkeelle alkuvuodesta 2024, rakennusvalvonnassa työskenteli rakennusvalvontasihteerinä 2 päivänä viikossa kesään 2025 saakka. Samainen henkilö työskenteli lisäksi edunvalvonnassa 2 päivänä viikossa. Syyskuun 2025 alusta lähtien rakennusvalvonnassa on toiminut rakennusvalvontasihteerinä 3 päivänä viikossa.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviä on siirretty rakennustarkastajalle hallintosäännöllä.

Rakennusvalvonnassa on ollut käytössä sähköinen lupa-asiantuntijapalvelu sekä sähköinen arkistointi vuodesta 2018 alkaen ja nykyisin kaikki lupahakemukset käsitellään sähköisesti. Tämä mahdollistaa asiakkaalle lupa-asioinnin ajasta ja paikasta riippumatta.

Toiminnalliset tavoitteet:

Rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025 ja sen myötä tuli useita muutoksia rakennusvalvontatyöhön. Rakennusluvut muuttuivat nimeltään rakentamisluviksi ja toimenpideluvat poistuivat kokonaan. Rakentamisen luvanvaraisuutta alennettiin. Käytännössä tämä tarkoitti mm. sitä, että alle 30 k-m²:n kokoiset saunat eivät enää edellyttäneet rakentamislupaa. Vaikka rakentaminen osin vapautettiin luvanvaraisuudesta, kaikkia rakentamista koskevia säännöksiä, määräyksiä -kuten kaavamääräyksiä- tulee yhä noudattaa.

Luvanvaraisuudesta vapautuminen vähensi myönnettyjen rakentamislupien määrää. Vuonna 2025 rakentamislupia myönnettiin 17 kpl, purkamislupia 2 kpl ja maisematyölupia 1 kpl. Myönnettyistä luvista 3 kpl oli uusille omakotitaloille. Nämä sijoittuivat Välijoelle, Leväniemeen ja Pentinniemeen. Vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muutoslupia pysyväksi asunnoksi myönnettiin 1 kpl sekä lisäksi Kivitippu Chaletsin yhdelle lomahuoneistolle myönnettiin käyttötarkoituksen muutos pysyväksi asunnoksi.

Uuden rakentamislain vuoksi rakennusjärjestys oli uudistettava. Uudistettuun Lappajärven kunnan rakennusjärjestykseen yhdistettiin aiemmin erikseen ollut Tarvolanniemen rakennusjärjestys. Myös rakennusvalvonnan maksutaksa uudistettiin. Kunnanvaltuusto hyväksyi uuden rakennusjärjestyksen sekä rakennusvalvonnan maksutaksan 9.6.2025 ja ne molemmat tulivat voimaan 1.9.2025.

Lokakuussa 9.10.2025 tekninen valiokunta teki ympäristökatselmuksen, jonka tarkoituksena oli kiertää eri puolilla kuntaa ja tehdä havaintoja ympäristön tilasta, maisemasta, kyläkuvasta, kiinteistöistä ja rakennuksista. Aikaisempi ympäristökatselmus samassa laajuudessaan tehtiin vuonna 2018. Vuonna 2020 tehtiin ympäristökävely.

Rakennusvalvonnan toiminnallisena tavoitteena on edelleen ylläpitää jatkuvissa muutoksissa niin henkilöstön osaamista kuin myös tarvittavia ohjelmistoja sujuvaa lupakäsittelyä sekä rakentamisen ohjausta varten.

Tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteutuma
Rakentamislain kanssa yhteensopiva rakennusjärjestys heti 1.1.2025 jälkeen hyväksyttäväksi	Tarvittavat lausunnot ja kuulemiset tehty loppuvuoteen 2024 mennessä	Rakennustarkastaja valmistelee Kuntaliiton ohjeistuksen sekä naapurikuntien välisen yhteistyön pohjalta.	Uusi rakennusjärjestys sekä rakennusvalvonnan maksutaksa voimaan 1.9.2025
Lupakäsittelyn tehokkuus. Viimeisimmästä hakemukselle jätetystä asiakirjasta lupapäätökseen kolmessa viikossa	Käsittelyaika	Hankkeen etenemisen seuranta reaaliaikaisesti ja läpinäkyvästi. Työajan aika-auluttaminen ja varaaminen lupakäsittelyyn.	Toteutunut
Ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö. Uuden rakentamislain sisäistäminen.	Koulutuksiin ja yhteistyöpalaveriin osallistumisen aktiivisuus ja määrä	Kouluttautuminen. Rakennusvalvonnan yhteistyön tiivistäminen naapurikuntien sekä lähialueen kuntien kanssa.	Toteutunut etäkoulutuksina, webinaarit, Teams
Markkinoidaan ja mahdollistetaan vapaa-ajan asuntojen muuttamista vakinaisiksi asunnoiksi.	Toteutettu ohjeistus.	Laaditaan toimintaohje niille, jotka haluavat muuttaa rakennuksen käyttötarkoituksen.	Ei toteutunut
Rakennusvalvonnan uusi taksa heti 1.1.2025 voimaan.	Toteutettu taksoitus.	Rakennustarkastaja valmistelee Kuntaliiton ohjeistuksen sekä naapurikuntien välisen yhteistyön pohjalta.	Toteutunut.

Myönnettyt luvat	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Asuinrakennukset	2	4	1	3	1	2
Lomarakennukset	4	8	4	5	1	1
Lomarak.muutos pysyväksi asunnoksi	2	3	1	0	3	2
Muut	64	75	50	41	38	16
Luvat yhteensä	72	90	55	49	43	21

Ympäristöpalvelut	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	76.245,95	38.500		38.500	37.242,69	1.257,31
Toimintamenot	-126.092,64	-135.180		-135.180	-125.855,85	-9.324,15
Toimintakate	-49.846,69	-96.680		-96.680	-88.613,16	-8.066,84

Tekninen yhteensä	TP 2024	Bu 2025	Bu-mu	Bu+ mu	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3.142.306,50	2.665.650		2.665.650	3.058.044,42	-392.394,42
Toimintamenot	-2.969.695,46	-3.057.570	-48.500	-3.106.070	-3.277.635,41	171.565,41
Toimintakate	172.611,04	-391.920	-48.500	-440.420	-219.590,99	-220.829,01

3.2.6 Elinvoimapalvelut

3.2.6.1 Elinvoimavaliokunta

Lappajärven kunnassa siirryttiin elokuun 2021 alussa valiokuntamalliin, jossa entinen elinvoimalautakunta muutettiin kehitysvaliokunnaksi. Toimielimen kokoonpano pieneni yhdeksästä jäsenestä viiteen. Elinvoimavaliokunta kokoontui kerran ja käsitteli 2 asiaa.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Riittävä henkilöstö	Henkilöstön määrä	Henkilöstö pysyy vähintään nykyisenä	Toteutui.
Säännölliset kokoukset	Kokousten määrä	Asiat tulevat käsitellyiksi ajallaan	Ei toteutunut tavoitetason mukaisesti. Elinvoimavaliokunta kokousti vain kerran vuonna 2025 käsitellen oman vastualueensa talousarvion vuodelle 2026.

Elinvoimavaliokunta	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+mu	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3.139,54					0
Toimintamenot	-3.139,54	-5.820		-5.820	-4.311,96	-1.508,04
Toimintakate	0	-5.820		-5.820	-4.311,96	-1.508,04

Toiminnan kuvaus

Kunnan rooli on olla alueensa hyvinvoinnin, elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden edistäjänä. Elinvoima-politiikalla vaikutetaan elinkeinoelämän ja asukkaiden olosuhteisiin.

Elinvoimavaliokunnan tehtävänä on elinvoiman kehittäminen, yhteistyö yrittäjien ja järjestöjen kanssa, osallistava budjetointi, hyvinvointikertomuksen laatiminen ja siitä raportointi, markkinointi, viestintä, kunnan verkkosivut, kuntastrategian valmistelu, elinvoimapolitiittisen ohjelman valmistelu sekä toimialansa hankkeiden ja projektien hallinnointi ja johtaminen.

Kunnan elinkeinotoimi huolehtii kunnan ja yrittäjien välisestä yhteistoiminnasta ja kunnanjohtaja ohjaa kunnan elinvoiman kehittämistä. Elinkeinotoimen tavoitteena on ylläpitää olemassa olevaa elinkeinotoimintaa sekä panostaa resursseja uusien yritysten ja yrittäjien saamiseksi kuntaan. Elinkeinotoimiala vuokraa yritystiloja, markkinoi omistamia tiloja ja tontteja, tiedottaa yksityisistä vapaista tiloista, avustaa työvoiman saannissa, järjestää yrittäjätapaamisia, osallistuu messuille, markkinoi kuntaa sekä toimii henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa asukkaiden ja yritysten elinvoiman parantamiseksi valmentamalla ja palvelemalla.

Toiminta:

Elinvoimavaliokunta hyväksyi omalta osaltaan viestintä- ja markkinointistrategian sekä osallisuusohjelman vuonna 2024. Strategian mukaisia markkinointitoimenpiteitä on toteutettu vuonna 2025 ja esimerkiksi osallistamista toteutettiin valtuuston kyläillassa, jossa kerättiin erityisesti elinvoiman näkökulmasta kuntalaisten ajatuksia kuntastrategian päivittämistä varten.

Lappajärven kuntastrategian päivitys aloitettiin syksyllä 2025. Kuntien perustoiminta on muuttunut voimakkaasti viime vuosina sote- ja TE24 -uudistusten myötä. Todettiin, että pelkkä kuntastrategian päivitys ei riitä, vaan jatkossa on vahvemmin tunnistettava kuntien elinvoiman ja sivistystoimialan painottuminen. Elinvoiman toimialue vastasi valtuuston kuntastrategiaan keskittyneen valtuustoseminaarin järjestelyistä marraskuussa 2025.

Lappajärven kunta hallinnoi Maailman kuutio –hanketta, joka päättyi helmikuussa 2025.

Kuntaan muuttaneille järjestettiin yhteinen tilaisuus Välijoen laavulla ja kunta oli aktiivisesti esillä kesämarkkinoilla. Nuorten kesätyöllistämistä tuettiin edelleen. Visit Lappajärvi -sivustoa on vuoden aikana kehitetty edelleen.

Lappajärven kunnan edustajat osallistuivat Matkamessuille Helsingin Messukeskuksessa tammikuussa.

Kraatterijärven Geoparkin toiminnassa oltiin mukana yhteistyössä Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n (JPYP) ja alueen kuntien kanssa. JPYP valmisti Lappajärven kunnalle geoparkin opastuksen lisäämiseksi investointihankkeen, joka sai myönteisen rahoituspäätöksen joulukuussa 2025. Investointihanke toteutetaan vuosina 2026 – 2027. JPYP:n osakassopimusta on jatkettu optiovuodelle 2025 – 2026. JPYP:n yritys- ja kehittämispalvelutoiminnan liikevaihto oli 658 085 € (v.2024; 493 941 €) ja muun toiminnan tuotot yhteensä 353 560 € (v.2024; 282 944 €). Kokonaistuotoiksi muodostui näin yhteensä 1 011 645 € (v. 2024; 776 885 €). Kokonaistuotto oli talousarviota 64 411 € suurempi. Liikevaihdon suuruuteen vaikutti Kraatterijärvi Geoparkin hallinnon siirtyminen yhtiön vastuulle (+126 t€). Muiden tuottojen arvioitua suurempaan määrään vaikutti poikkeuksellisen suuri ELY-rahoitteisten kehittämishankkeiden volyyymi. Tilikauden tulos on voitollinen + 74 731 € (v. 2024; -10 470 €).

Vuoropuhelua yrittäjien kanssa on tiivistetty säännöllisten yrittäjätapaamisten merkeissä yhteistyössä Lappajärven Yrittäjät ry:n kanssa.

Hotelli Kivitippu tuli Lappajärven kunnan omistukseen vuoden 2025 alusta alkaen. Alkuvuodesta käytiin aktiivisesti neuvotteluja yrittäjien kanssa liiketoiminnan käynnistämiseksi. Toiminta Nykälänniemellä käynnistyi kolmen paikallisen yrityksen voimin vappuna 2025. Saman aikaisesti jatkettiin hotellioperaattorin etsintää hotelliliiketoiminnan projektipäällikön johdolla. Lappajärven kunnanhallitus teki päätöksen syksyllä 2025 siirtää hotelli Kivitipun kaupallinen vuokraustoiminta kunnan tytäryhteisö Lappajärvi Invest Oy:lle. Loppuvuodesta Lappajärvi Invest Oy ja Forenom Oy solmivat yhteistyösopimuksen hotelliliiketoiminnan jatkosta vuodelle 2026.

Lappajärven kunta jatkoi toimintavuonna markkinointiyhteistyötä Kalajoen Hiekkasärkät Oy Visit Arctic Coast brändin kautta, jossa on tavoitteena edistää kansainvälistä matkailua. Kehitystyö Lappajärven kunnassa on jatkunut matkailuyritysten sparrauksella ja tuotekorttien suunnittelulla DataHub-alustalle. Vuonna 2025 kansainvälinen matkanjärjestäjryhmä teki fam trip -tutustumismatkan Lappajärvelle osana VAC-yhteistyötä.

Visit Arctic Coast on vuonna 2025 edistänyt Arctic Crater Lake Lappajärvi Geoparkin kansainvälistymistä osallistumalla useisiin myyntitapahtumiin eri puolilla Eurooppaa ja Yhdysvaltoja sekä järjestämällä online-työpajoja. Henkilökohtaisesti tarjontaa on esitelty yli sadalle ulkomaiselle matkanjärjestäjälle, kotimaisille incoming-toimijoille ja risteilyvarustamoiden maaretkivastaaville. Geoparkin matkailutoimijoille on järjestetty koulutuksia ja sparrauksia kansainvälisestä matkailusta, hinnoittelusta, tuotekorteista ja DataHubin hyödyntämisestä. Geoparkin kohteista ja palveluista on tiedotettu Visit Arctic Coastin verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja suorapostituksilla.

Monet matkanjärjestäjät tuntevat Geopark-konseptin, ja UNESCO-status on herättänyt kiinnostusta. Kiinnostus kohdistuu erityisesti siihen, mitä alueella voi tehdä ja miten Lappajärven ja Geoparkin ainutlaatuisuuden voi kokea. Myös saavutettavuuteen liittyviä kysymyksiä on noussut esiin.

Visit Arctic Coast- yhteistyön myötä Lappajärvi Invest Oy on hakenut Järvisseudun matkailun järjestäytymishanketta ELYn maaseuturahastolta 280 224 € 100 % rahoituksella, jonka tavoitteena on vastata alueellisesti koko Järvisseudulla kansainvälisen matkailun jatkokehitykseen ja erityisesti tiedon lisäämiseen siitä. Hankkeen toteutus alkoi 1.3.2025.

Vuonna 2026 on tärkeää kehittää lisää kansainvälisille asiakkaille palveluita ja aktiviteetteja, jotka konkretisoivat Geoparkin erityispiirteitä. Visit Arctic Coast näkee, että yrityksillä on pilotti-kokeilun jälkeen mahdollisuuksia ja potentiaalia kehittää palvelujaan lisää kansainvälisille markkinoille, kunhan myös alueellisesti tietoisuutta kansainvälistymisen erityispiirteistä saadaan lisättyä.

Vuoden 2025 alusta alkaen Kuntayhtymä Kymppi käynnisti toimintansa. Kymppin alkuvuodesta näytti tulevan palkkatuen määrärahojen myöntämisen suhteen karikoinen, mutta lisämäärärahoja onnistuttiin saamaan Etelä-Pohjanmaalle. Lappajärven kunnan työmarkkinatuen kuntarahaosuus sisältyy elinkeinoelämän edistämisen budjetin alle. Vuoden 2025 aikana työllisyys kehittyi heikkenevästi niin koko maassa, Etelä-Pohjanmaalla kuin Lappajärvelläkin. Erityisesti nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyys olivat kasvussa. Talousarvioon varatut työmarkkinatuen määrärahat 139.000 euroa ylittyivät kuitenkin vain vähän noin -2.052 euroa. Kuntayhtymä Kymppin ATMT -yhteyshenkilönä toimi hanke- ja elinvoimakoordinaattori.

Elinkeinoelämän edistäm.	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Bud-jetti+mu	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	52.592,62	900		900	2.605,51	-1.705,51
Toimintamenot	-404.723,93	-759.080	-12.000	-771.080	-684.574,34	-86.505,66
Toimintakate	-352.131,31	-758.180	-12.000	-770.180	-681.968,83	-88.211,17

Elinvoimapalvelut yht	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Bud-jetti+mu	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	55.732,16	900		900	2.605,51	-1.705,51
Toimintamenot	-407.863,47	-764.900	-12.000	-776.900	-688.886,30	-88.013,70
Toimintakate	-352.131,31	-764.000	-12.000	-776.900	-686.280,79	-89.719,21

3.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN					
ulk./sis.	Budjetti 2025	Bu-muutos	Bu+muut	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntitulot	1294490	0	1294490	1322636,95	-28146,95
Maksutuotot	35000	0	35000	13649,79	21350,21
Tuet ja avustukset	131050	0	131050	134683,32	-3633,32
Muut toimintatuotot	2020330	0	2020330	2667060,73	-646730,73
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4769060	-43500	-4812560	-4814199,93	1639,93
Palvelujen ostot	-3593360	-119700	-3713060	-4161173,13	448113,13
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1278920	0	-1278920	-1024769,32	-254150,68
Avustukset	-269770	0	-269770	-243986,06	-25783,94
Muut toimintakulut	-1682420	-52800	-1735220	-1710363,16	-24856,84
Toimintakate	-8112660	-216000	-8328660	-7816460,81	-512199,19
Verotulot	6024000	0	6024000	5790482,10	233517,90
Valtionosuudet	3205570	0	3205570	3350224,00	-144654,00
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotuotot	15000	0	15000	10128,22	4871,78
Muut rahoitustuotot	23050	0	23050	9350,24	13699,76
Korkokulut	-370600	0	-370600	-201061,04	-169538,96
Muut rahoituskulut	-1500	0	-1500	-957,02	-542,98
Vuosikate	782860	-216000	566860	1141705,69	-574845,69
Poistot ja arv.alentum					
Suunnitelman muk. poistot	-1091430	0	-1091430	-1088973,60	-2456,40
Arvon alentumiset	0	0	0	-310997,86	310997,86
Satunnaiset kulut	0	0	0	0,00	0,00
Varausten ja rah.muut.					
Poistoeron muutos				26787,13	-26787,13
Rahastojen muutos				0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-308570	-216000	-524570	-231478,64	-293091,36

Verot	TP 2024	Bu 2025	Muutos	Bu+mu	Toteuma	Poik-keama	%
Kunnan tulovero	4434755	4375000		4375000	4174690,63	200309,37	95,4
Kiinteistövero	1203806	1209000		1209000	1158317,74	50682,26	95,8
Osuus yhteisöve- rosta	456558,9	440000		440000	457473,73	-17473,73	104
Yhteensä	6095120	6024000		6024000	5790482,10	233517,90	96,1

Verotuloja kertyi yhteensä 233.517,90 euroa vähemmän kuin oli budjetoitu.

Veroäyrin hinta / tuloveroprosentti 2020 - 2025

vuosi	2025	2024	2023	2022	2021	2020
%	9,40	9,40	9,36	22,00	22,00	21,50

Kunnan kiinteistöveroprosentit vuosilta 2020 - 2025

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Yleinen	1,05 %	1,05 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
Vakituiset asunnot	0,60 %	0,60 %	0,55 %	0,55 %	0,55 %	0,55 %
Muut asuinrakennukset	1,20 %	1,20 %	1,15 %	1,15 %	1,15 %	1,15 %
Yhdistys- ja seurantalo	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Rakentamaton rak.paikka	--	--	--	--	--	--
Voimalaitokset	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	TP 2024	Bu 2025	Mu	Bu+mu	Toteuma	Poik-keama	%
Peruspalvelujen vo	935433	1093095		1093095	1100096	-7001	100,6
Verotuloihin perustuva vo	1528251	1593465		1593465	1584853	8612	99,5
Veromenetyksen kompensaa- tio	668175	491440		491440	483237	8203	98,3
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	109141	27570		27570	182038	-154468	660,3
Harkinnanvarainen vo							
Yhteensä	3241000	3205570		3205570	3350224	-144654	104,5

Valtionosuudet kertyivät 144.654,00 euroa yli budjetin.

3.4 Investointien toteutuminen

INVESTOINNIT 2025	Budjetti 2025	Bu- muutos	Bu+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Kunnanhallitus					
Muut investointimenot	-10000	-55000	-65000	-64950,00	-50,00
Investointimenot	-10000	-55000	-65000	-64950,00	-50,00
Käyttöomaisuuden myynti					
Investointitulot					
Netto	-10000	-55000	-65000	-64950,00	-50,00
Päiväkoti Ullanlinna					
Oma rakentaminen				-13761,00	13761,00
Muut investointimenot	-30000	0	-30000		-30000
Investointimenot	-30000	0	-30000	-13761,00	-16239,00
Netto	-30000	0	-30000	-13761,00	-16239,00
Toimintakeskus					
Muut investointimenot					
Investointimenot					
Käyttöomaisuuden myynti				34379,52	-34379,52
Investointitulot				34379,52	-34379,52
Netto				34379,52	-34379,52
Yhteiskoulu					
Oma rakentaminen					
Muut investointimenot	-10000		-10000		-10000
Investointimenot	-10000		-10000		-10000
Netto	-10000		-10000	0	-10000
Liikuntatoimi					
Oma rakentaminen				-605,58	605,58
Muut investointimenot	-60000		-60000	-57140,14	-2859,86
Investointimenot	-60000		-60000	-57745,72	-2254,28
Netto	-60000		-60000	-57745,72	-2254,28
Liikenneväylät					
Oma rakentaminen				-127929,83	127929,83
Muut investointimenot	-245000		-245000		-245000
Investointimenot	-245000		-245000	-127929,83	-117070,17
Muut investointitulot					
Netto	-245000		-245000	-127929,83	-117070,17
Puistot					
Muut investointimenot	-20000	0	-20000	0,00	-20000,00
Netto	-20000	0	-20000	0,00	-20000,00

Laiturit					
Oma rakentaminen				-5790,00	5790,00
Muut investointimenot	-10000		-10000		-10000,00
Investointimenot	-10000		-10000	-5790,00	-4210,00
Netto	-10000		-10000	-5790,00	-4210,00
Matkailun kehittäminen					
Oma rakentaminen					
Muut investointimenot	-29500		-29500	-6760,00	-22740,00
Investointimenot	-29500		-29500	-6760,00	-22740,00
Netto	-29500		-29500	-6760,00	-22740,00
Kalettomanlahden ka- nava					
Muut investointimenot	-43000	0	-43000	0	-43000
Investointimenot	-43000		-43000		-43000
Rahoitusosuudet inves- tointeihin	43000	0	43000	0	43000
Investointitulot	43000		43000		43000
Netto	0	0	0	0	
Rantojen kunnostus- hanke					
Muut investointimenot	-15000	0	-15000	0	-15000
Netto	-15000	0	-15000	0	-15000
Kyrönsaaren rakentami- nen					
Oma rakentaminen					
Muut investointimenot					
Investointimenot					
Rahoitusosuudet inves- tointeihin				2427,82	-2427,82
Netto	0		0	2427,82	-2427,82
Saunamaailman aallon- murtaja					
Oma rakentaminen				-5280,00	5280,00
Muut investointimenot					
Investointimenot				-5280,00	5280,00
Netto	0		0	-5280,00	5280,00
Geopark kohteet					
Oma rakentaminen				-640,00	640,00
Muut investointimenot	-60000		-60000		
Investointimenot	-60000		-60000	-640,00	-59360,00
Netto	-60000		-60000	-640,00	-59360,00
Halkosaari					
Oma rakentaminen				8298,43	-8298,43

Muut investointimenot	-530000		-530000		-530000
Investointimenot	-530000		-530000	8298,43	-538298,43
Rahoitusosuudet investointeihin	300000		300000		300000
Netto	-230000		-230000	8298,43	-238298,43
Vesiverkostot					
Oma rakentaminen					
Muut investointimenot	-55000		-55000		-55000
Investointimenot	-55000		-55000	0	-55000
Viemäriverkostot					
Oma rakentaminen					
Muut investointimenot	-55000		-55000		-55000
Investointimenot	-55000		-55000	0	-55000
Maa- ja metsätilat					
Oma rakentaminen					
Muut investointimenot	-450000	55000	-395000	-187500	-207500
Investointimenot	-450000	55000	-395000	-187500	-207500
Käyttöomaisuuden myynti				-124493,36	124493,36
Netto	-450000	55000	-395000	-311993,36	-83006,64
Yhteensä					
INVESTOINTIMENOT					
Oma rakentaminen	0	0	0	-139028,8	139028,8
Muut investointimenot	-1622500	0	-1622500	-316350,14	-1306149,9
INVESTOINTIMENOT	-1622500		-1622500	-455378,94	-1167121,1
INVESTOINTITULOT					
Käyttöomaisuuden myynti				-90113,84	90113,84
Rahoitusosuudet investointeihin	343000	0	343000	2427,82	340572,18
Muut investointitulot				0	0
INVESTOINTITULOT	343000		343000	-87686,02	430686,02
INVESTOINNIT NETTO	-1279500	0	-1279500	-543064,96	-736435,04

3.5 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutuminen					
Toiminnan ja investointien rahavirta	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	782860	-175200	607660	1157702,85	-550042,85
Vuosikate	782860	-216000	566860	1141705,69	-574845,69
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät		40800	40800	15997,16	24802,84
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1622500		-1622500	-455378,94	-1167121,06
Rahoitusosuudet investointeihin	343000		343000	2427,82	340572,18
Pysyvien hyöd.luov.voitot					
Investointien vars. myyntitulot				-90113,84	90113,84
Investointien myyntivoitot		-40800	-40800	-15997,16	-24802,84
Pys.vast.luov.voitot/tappiot		-40800	-40800	-106111,00	65311,00
Investointien rahavirta	-1279500	-40800	-1320300	-559062,12	-761237,88
Toiminnan ja investointien rahavirta	-496640	-216000	-712640	598640,73	-1311280,73
Rahoituksen rahavirta			0		0
Antolainauksen muutokset			0		0
Antolainasaamisten lisäykset			0	0	0
Antolainasaamisten vähennys			0		
Lainakannan muutokset			0		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	946640	216000	1162640	0	1162640
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-450000		-450000	-450000,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-700000,00	700000
Lainakannan muutokset	496640	216000	712640	-1150000	1862640
Oman pääoman muutokset			0		
Muut maksuvalmiuden muutokset			0		0
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset			0	102417,68	-102417,68
Vaihto-omaisuuden muutos			0		
Saamisten muutos			0	55034,00	-55034,00
Korott. pitkäaik. ja lyh.aik velkojen muutokset			0	-1830,50	1830,5
Muut maksuvalmiuden muutokset		0	0	155621,18	-155621,18
Rahoituksen rahavirta	496640	216000	712640	-994378,82	1707018,82
Rahavarojen muutos	0	0		-395738,09	395738,09
Kassavarat 31.12.	875573,36		0	875573,36	-875573,36
Kassavarat 1.1.	1271311,45		0	1271311,45	-1271311,45
Rahavarojen muutos	-524888,24			-524888,24	524888,24

3.6 Yhteenveto talousarvion toteutumisesta

Käyttötalouden toteutuminen (ulk/sis)						
	TA 2025	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Luottamushenkilöhallinto						
Toimintatuotot	3080		3080	10742,60	-7662,60	348,8
Toimintakulut	-236470		-236470	-236825,85	355,85	100,2
Toimintakate	-233390		-233390	-226083,25	-7306,75	96,9
Yleiset toimistopalvelut						
Toimintatuotot	21300		21300	34594,20	-13294,20	162,4
Toimintakulut	-409161		-409161	-364780,59	-44380,41	89,2
Toimintakate	-387861		-387861	-330186,39	-57674,61	85,1
Muu yleishallinto						
Toimintatuotot	10000		10000	60993,12	-50993,12	609,9
Toimintakulut	-132570		-132570	-118720,90	-13849,10	89,6
Toimintakate	-122570		-122570	-57727,78	-64842,22	47,1
Sosiaali- ja terveystoimi						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-94750		-94750	-95481,58	731,53	100,8
Toimintakate	-94750		-94750	-95481,58	731,53	100,8
Sivistystoimen hallinto						
Toimintatuotot				114670,24	-114670,24	-100,0
Toimintakulut	-107960		-107960	-114670,24	6710,24	106,2
Toimintakate	-107960		-107960	0	-107960,00	0,0
Esi- ja perusopetus						
Toimintatuotot	166000		166000	134611,07	31388,93	81,1
Toimintakulut	-2664735	-137000	-2801735	-2844123,93	42388,93	101,5
Toimintakate	-2498735	-137000	-2635735	-2709512,86	73777,86	102,8
Peruskoulujen yht.toim.						
Toimintatuotot			0	84366,72	-84366,72	-100,0
Toimintakulut	-503860	-18500	-522360	-602228,47	79868,47	115,3
Toimintakate	-503860	-18500	-522360	-517861,75	-4498,25	99,1
Lukio						
Toimintatuotot	10500		10500	57337,76	-46837,76	546,1
Toimintakulut	-749815		-749815	-865398,61	115583,61	115,4
Toimintakate	-739315		-739315	-808060,85	68745,85	109,3
Ammatillinen ja muu koulutus						
Toimintatuotot						0,0
Toimintakulut	-91000		-91000	-73586,39	-17413,61	80,9
Toimintakate	-91000		-91000	-73586,39	-17413,61	80,9
Kirjasto						
Toimintatuotot	2000		2000	2441,04	-441,04	122,1
Toimintakulut	-208439		-208439	-195796,67	-12642,33	93,9
Toimintakate	-206439		-206439	-193355,63	-13083,37	93,7
Vapaa-aikatoimi						
Toimintatuotot	60000		60000	76233,28	-16233,28	127,1

Toimintakulut	-551975		-551975	-548560,89	-3414,11	99,4
Toimintakate	-491975		-491975	-472327,61	-19647,39	96,0
Varhaiskasvatus						
Toimintatuotot	279670		279670	258590,14	21079,86	92,5
Toimintakulut	-1600115		-1600115	-1612075,68	11960,68	100,7
Toimintakate	-1320445		-1320445	-1353485,54	33040,54	102,5
Maaseutuhallinto ja hankkeet						
Toimintatuotot	96770		96770	15683,39	81086,61	16,2
Toimintakulut	-229190		-229190	-123621,87	-105568,13	53,9
Toimintakate	-132420		-132420	-107938,48	-24481,52	81,5
Oikeudenhoito ja turvallisuus						
Toimintatuotot	165000		165000	222703,35	-57703,35	135,0
Toimintakulut	-184290		-184290	-183146,26	-1143,74	99,4
Toimintakate	-19290		-19290	39557,09	-58847,09	-205,1
Yhdyskuntasuunnittelu						
Toimintatuotot	31200		31200	309507,81	-278307,81	992,0
Toimintakulut	-291690		-291690	-341780,02	50090,02	117,2
Toimintakate	-260490		-260490	-32272,21	-228217,79	12,4
Yhdyskuntapalvelut						
Toimintatuotot	311105		311105	356338,18	-45233,18	114,5
Toimintakulut	-456750		-456750	-488637,65	31887,65	107,0
Toimintakate	-145645		-145645	-132299,47	-13345,53	90,8
Toimitila- ja vuokrauspalvelut						
Toimintatuotot	1603055		1603055	1818243,77	-215188,77	113,4
Toimintakulut	-1618680	-48500	-1667180	-1730975,24	63795,24	103,8
Toimintakate	-15625	-48500	-64125	87268,53	-151393,53	-136,1
Vesihuolto						
Toimintatuotot	496 500		496 500	389 563,39	106 936,61	78,5
Toimintakulut	-399 210		-399 210	-420 473,47	21 263,47	105,3
Toimintakate	97 290		97 290	-30 910,08	128 200,08	-31,8
Jätehuolto						
Toimintatuotot	0		0	0	0	0,0
Toimintakulut	-2500		-2500	-979,31	-1520,69	39,2
Toimintakate	-2500		-2500	-979,31	-1520,69	39,2
Maa- ja metsätilat						
Toimintatuotot	139000		139000	104689,61	34310,39	75,3
Toimintakulut	-26420		-26420	-41981,57	15561,57	158,9
Toimintakate	112580		112580	62708,04	49871,96	55,7
Muu liikeluont.toiminta						
Toimintatuotot	38600		38600	32249,40	6350,6	83,5
Toimintakulut	-115930		-115930	-115441,23	-488,77	99,6
Toimintakate	-77330		-77330	-83191,83	5861,83	107,6
Muu toiminta						
Toimintatuotot	7690		7690	10209,57	-2519,57	132,8

Toimintakulut	-11210		-11210	-11511,07	301,07	102,7
Toimintakate	-3520		-3520	-1301,50	-2218,50	37,0
Ympäristöpalvelut						
Toimintatuotot	38500		38500	37242,69	1257,31	96,7
Toimintakulut	-135180		-135180	-125855,85	-9324,15	93,1
Toimintakate	-96680		-96680	-88613,16	-8066,84	91,7
Elinvoimavaliokunta						
Toimintatuotot				4311,96	-4113,96	-100,0
Toimintakulut	-5820		-5820	-4311,96	-1508,04	74,1
Toimintakate	-5820		-5820	0	-5820	0,0
Elinkeinoelämän edistäminen						
Toimintatuotot	900		900	2707,50	-1807,50	300,8
Toimintakulut	-765810	-12000	-777810	-693526,30	-84283,70	89,2
Toimintakate	-764910	-12000	-776910	-690818,80	-86091,20	88,9
Rahoitus						
Verotulot	6024000		6024000	5790482,10	-233517,9	96,1
Valtionosuudet	3205570		3205570	3350224,00	-144654	104,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-355600		-355600	-190932,82	-164667,18	53,7
Muu rahoitus						
Rahoitustuotot ja -kulut	21550		21550	8393,22	13156,78	38,9
Vuosikate	8895520		8895520	8958166,50	-62646,50	100,7
LAPPAJÄRVEN KUNTA						
Toimintatuotot	3480870	0	3480870	4138030,79	-657160,79	118,9
Toimintakulut	-11 593 530	-216 000	-11809530	-11954491,60	144961,60	101,2
Toimintakate	-8112660	-216000	-8328660	-7816460,81	-512199,19	93,9
Verotulot	6024000	0	6024000	5790482,10	233517,9	96,1
Valtionosuudet	3205570	0	3205570	3350224,00	-144654,00	104,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-334050		-334050	-182539,60	-151510,4	54,6
Vuosikate	782860	-216000	566860	1141705,69	-574845,69	201,4
Poistot ja arv. alentumiset	-1091430		-1091430	-1399971,46	308541,46	128,3
Tilikauden tulos	-308570	-216000	-524570	-258265,77	-266304,23	49,2
Varausten ja rah.muutokset				26787,13	-26787,13	-100,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-308570	-216000	-524570	-231478,64	-293091,36	44,1

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

ulkoinen/sisäinen	TA 2025	Muutokset	TA+muut	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatuotot						
Myyntitulot	1294490	0	1294490	1322636,95	-28146,95	102,2
Maksutuotot	35000	0	35000	13649,79	21350,21	39,0
Tuet ja avustukset	131050	0	131050	134683,32	-3633,32	102,8
Muut toimintatuotot	2020330	0	2020330	2667060,73	-646730,73	132,0
Valmistus omaan käyt- töön						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-4769060	-43500	-4812560	-4814199,93	1639,93	100,0
Palvelujen ostot	-3593360	-119700	-3713060	-4161173,13	448113,13	112,1
Aineet, tarvikkeet, tava- rat	-1278920	0	-1278920	-1024769,32	-254150,68	80,1
Avustukset	-269770	0	-269770	-243986,06	-25783,94	90,4
Muut toimintakulut	-1682420	-52800	-1735220	-1710363,16	-24856,84	98,6
Toimintakate	-8112660	-216000	-8328660	-7816460,81	-512199,19	93,9
Verotulot	6024000	0	6024000	5790482,10	233517,90	96,1
Valtionosuudet	3205570	0	3205570	3350224,00	-144654,00	104,5
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotuotot	15000	0	15000	10128,22	4871,78	67,5
Muut rahoitustuotot	23050	0	23050	9350,24	13699,76	40,6
Korkokulut	-370600	0	-370600	-201061,04	-169538,96	54,3
Muut rahoituskulut	-1500	0	-1500	-957,02	-542,98	63,8
Vuosikate	782860	-216000	566860	1141705,69	-574845,69	201,4
Poistot ja arv.alentum						
Suunnitelman muk. pois- tot	-1091430	0	-1091430	-1088973,60	-2456,40	99,8
Arvon alentumiset	0	0	0	-310997,86	310997,86	-100,0
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00	0,0
Tilikauden tulos	-308570	-216000	-524570	-258265,77	-266304,23	49,2
Varausten ja rah.muut.						
Poistoeron muutos				26787,13	-26787,13	-100
Tilikauden yli-/alijäämä	-308570	-216000	-524570	-231478,64	-293091,36	-50,8

4 Tilinpäätöslaskelmat

4.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA		
ulkoinen	Toteutuma 2025	Toteutuma 2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1276237,78	1318729,15
Maksutuotot	13649,79	70815,58
Tuet ja avustukset	134683,32	241525,4
Muut toimintatuotot	1058903,04	933580,84
Toimintatuotot	2483473,93	2564650,97
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3937164,22	-3829849,54
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-805671,48	-821988,31
Muut henkilösivukulut	-107583,74	-83470,62
Henkilöstökorvaukset	36219,51	38888,86
Palvelujen ostot	-3697208,57	-3329631,47
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1024351,32	-958145,46
Avustukset	-243986,06	-154107,94
Muut toimintakulut	-520188,86	-530962,19
Toimintakulut	-10299934,74	-9669266,67
TOIMINTAKATE	-7816460,81	-7104615,7
Verotulot	5790482,10	6095119,99
Valtionosuudet	3350224	3241000
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10128,22	21587,53
Muut rahoitustuotot	9350,24	32251,59
Korkokulut	-201061,04	-443262,85
Muut rahoituskulut	-957,02	-1080,34
VUOSIKATE	1141705,69	1841000,22
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1399971,46	-1100147,28
Kertaluonteiset poistot		0
Poistot ja arvonalentumiset	-1399971,46	-1100147,28
Satunnaiset tuotot ja kulut		
TILIKAUDEN TULOS	-258265,77	740852,94
Poistoeron muutos	26787,13	26787,13
Rahastojen muutos		0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-231478,64	767640,07

4.2 Rahoituslaskelma

Rahoitusosan toteutuminen		
	Toteutuma 2025	Toteutuma 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1141705,69	1841000,22
Satunnaiset erät		-34423
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakolliset varaukset		-125577
Muut oikaisut	15997,16	6446,63
Toiminnan rahavirta	1157702,85	1687446,85
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-455378,94	-1287171,81
Rahoitusosuudet investointeihin	2427,82	-3884,02
Pys.vastaavien hyödykkeiden luov.voitot	-106111	340381,49
Toiminnan ja investointien rahavirta	598640,73	736772,51
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		0
Antolainasaamisten vähennys		160000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-450000,00	-450000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-700000,00	-100000,00
Lainakannan muutokset	-1150000,00	-550000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääom.muutokset	102417,68	-14810,96
Vaihto-omaisuuden muutos		0
Saamisten muutos	55034,00	-196959,97
Korott. pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutokset	-1830,5	-659889,82
Muut maksuvalmiuden muutokset	155621,18	-871660,75
Rahoituksen rahavirta	-994378,82	-1261660,75
Rahavarojen muutos	-395738,09	-524888,24
Kassavarat 31.12.	875573,36	1271311,45
Kassavarat 1.1.	1271311,45	1796199,69
Rahavarojen muutos	-395738,09	-524888,24

4.3 Tase

VASTAAVAA	Toteutuma 2025	Toteutuma 2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	107776,29	114145,05
Muut pitkävaikutteiset	175575,61	163133,24
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2946882,99	2837800,63
Rakennukset	11350054,96	11952341,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5250123,23	5588383,09
Koneet ja kalusto	192485,35	188556,69
Muut aineelliset hyödykkeet	62716,97	62716,97
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	339346,53	185295,56
Aineelliset hyödykkeet	20141610,03	20815094,10
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	2340403,11	2278643,11
Kuntayhtymäosuudet	1601357,68	1601357,68
Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.yht	2335774,3	2621453,34
Muut osakkeet ja osuudet	2099474,49	0
Osakkeet ja osuudet	6277535,09	6501454,13
Muut lainasaamiset	1810531,21	1810531,21
Sijoitukset	8088066,3	8311985,34
PYSYVÄT VASTAAVAT	28513028,23	29404357,73
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	23564,37	36000,00
Toimeksiantojen varat	23564,37	36000
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		0
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	323722,80	0
Myyntisaamiset	348551,66	560902,83
Lainasaamiset	97415,44	356963,64
Muut saamiset	136789,44	103565,61
Lyhytaikaiset saamiset	582756,54	1021432,08
Siirtosaamiset		
Siirtyvät korot		0
Muut siirtosaamiset	88070,59	28151,85
Siirtosaamiset	88070,59	28151,85
Saamiset	994549,93	1049583,93
Rahat ja pankkisaamiset	875573,36	1271311,45
Vaihtuvat vastaavat	1870123,29	2320895,38
VASTAAVAA	30406715,89	31761253,11

VASTATTAVAA	2025	2024
Oma pääoma		
Peruspääoma	14539569,59	14539569,59
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	3106345,66	2338705,59
Tilikauden yli-/alijäämä	-231478,64	767640,07
Oma pääoma	17414436,61	17645915,25
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	184493,69	211280,82
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	0	34423,00
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot		0
Lahjoitusrahastojen pääomat	183444,18	94213,98
Muut toimeksiantojen pääomat	3819,30	3067,45
Toimeksiantojen pääomat	187263,48	97281,43
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6575000,00	7025000,00
Saadut ennakot		0
Muut velat	333363,20	333363,20
Pitkäaikainen	6908363,20	7358363,20
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3450000,00	4150000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	1000000,00	1000000,00
Saadut ennakot	2005,07	2504,76
Ostovelat	621363,15	628865,84
Muut velat	94876,62	91883,67
Siirtovelat		
Siirtyvät korot	32052,28	35172,89
Lomapalkkajaksoitus	424583,20	424137,04
Valtionosuusennakot	65089,62	63985,82
Muut siirtovelat	22188,97	17439,39
Siirtovelat	543914,07	540735,14
Lyhytaikainen	5712158,91	6413989,41
Vieras pääoma	12620522,11	13772352,61
VASTATTAVAA	30406715,89	31761253,11

4.4 Konsernitilinpäätös

4.4.1 Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA	2025	2024
Toimintatuotot	7080147,12	4770654,31
Toimintakulut	-14616802,73	-13585324,08
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	73091,68	91314,38
Toimintakate	-7463563,93	-8723355,39
Verotulot	5790482,1	6095119,99
Valtionosuudet	3350224	5208096,62
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18470,84	43736,86
Muut rahoitustuotot	29107,54	47276,46
Korkokulut	-261536,91	-530541,5
Muut rahoituskulut	-1990,08	-2742,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-215948,61	-442270,28
Vuosikate	1461193,56	2 137 590,94
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1532255,58	-1522908,59
Arvonalentumiset	-310997,86	-34423
Poistot ja arvonalentamiset	-1843253,44	-1 557 331,59
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	-382059,88	580 259,35
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot	-254,46	-7727,71
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuudet	-32032,37	11092,73
Tilikauden yli/alijäämä	-414346,71	583 624,37

4.4.2 Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1461193,56	2137590,94
Satunnaiset erät	0	-34423
Tilikauden verot	-254,46	-7727,71
Tulorahoituksen korjauserät	-61048,02	-219565,31
Toiminnan rahavirta	1399891,08	1875874,92
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-600275,6	-1391045,4
Rahoitusosuudet investointeihin	35058,95	-3884,02
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	-93024,23	356502,05
Investointien rahavirta	-658240,88	-1038427,37
Toiminnan ja investointien rahavirta	741650,2	837447,55
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		0
Antolainsaamisten vähennys		160000
Antolainauksen muutokset yhteensä	0	160000
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		45384,56
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-553103,35	-540720,72
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-696339,32	-397006,57
Lainakannan muutokset yhteensä	-1249442,67	-892342,73
Oman pääoman muutokset	74820,97	79339,52
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	102417,68	-14340,38
Vaihto-omaisuuden muutos	20371,19	15097,65
Saamisten muutos	116659,21	176832,56
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-218459,44	-758005,83
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	20988,64	-580416
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-1153633,06	-1233419,21
Kassavarojen muutos	-411982,86	-395971,66
Kassavarat 31.12.	3140263,35	3552246,21
Kassavarat 1.1.	3552246,21	3948217,87
Kassavarojen muutos	-411982,86	-395971,66

4.4.3 Konsernitase

Konsernitase	TP 2025	TP 2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	527 604,52	543389,8
Muut pitkävaikutteiset menot	162 642,55	151030,31
Aineettomat hyödykkeet	690 247,07	694420,11
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 299 408,92	4194549,11
Rakennukset	17 181 841,26	18065312,39
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 345 276,02	5691408,88
Koneet ja kalusto	1 072 124,69	1125176,36
Muut aineelliset hyödykkeet	67 874,13	67926,22
Ennakkomaksut	72 324,23	73922,02
Keskeneräiset hankinnat	339 346,53	163295,56
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	411 670,76	237217,58
Aineelliset hyödykkeet	28 378 195,78	29381590,54
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	2 893 476,39	2832737,81
Osakkeet ja osuudet	2 893 476,39	2832737,81
Muut lainasaamiset	0	0
Sijoitukset	2 893 476,39	2832737,81
PYSYVÄT VASTAAVAT	31 961 919,24	32 908 748,46
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	11 103,78	26246,38
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	40 891,92	53219,61
Muut toimeksiannot	64 391,64	61320,3
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	116 387,34	140786,29
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	149 254,87	169626,06
Pitkäaikaiset saamiset		0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	602 870,07	865170,15
Lainasaamiset	93 027,15	24009,96
Muut saamiset	280 278,01	214236,46
Lyhytaikaiset saamiset	976 175,23	1103416,57
Siirtosaamiset	96 179,94	40807,39
Saamiset	1 072 355,17	1144223,96
Rahoitusarvopaperit: Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	3 651,23	30959,78
Rahoitusarvopaperit	3 651,23	30959,78
Rahat ja pankkisaamiset	3 136 612,12	3521286,43
Vaihtuvat vastaavat	4 361 873,39	4 866 096,23
VASTAAVAA	36 440 179,97	37 915 630,98

Konsernitase	2025	2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	14 539 569,59	14539569,59
Muut omat rahastot		0
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 812 776,14	2982890,01
Tilikauden yli/alijäämä	-414 346,72	583624,37
Oma pääoma	17 937 999,01	18 106 083,97
Vähemmistöosuudet	3 149 904,56	3104811,22
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	0	34423
Pakolliset varaukset	0	34423
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	11 103,78	26246,38
Lahjoitusrahaston pääomat	185 926,91	96633,51
Muut toimeksiantojen pääomat	83 055,77	79187,83
Toimeksiantojen pääomat	280 086,46	202067,72
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras po	7 153 766,48	7687194,45
Pitkäaikainen koroton viera po	350 233,17	367900,86
Muut velat	245 798,06	242400,84
Laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen	7 749 797,71	8297496,15
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	1 000 000,00	1000000,00
Lyhytaikainen korollinen vieras po	4 556 473,35	5267872,61
Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikainen koroton vieras po	1 765 918,88	1902876,31
Lyhytaikainen	7 322 392,23	8170748,92
VIERAS PÄÄOMA	15 072 189,94	16 468 245,07
VASTATTAVAA	36 440 179,97	37 915 630,98

5 Liitetiedot

5.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

5.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat, pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 17.12.2012 poistosuunnitelman, ja että ns. vanhoissa hyödykkeissä käytetään vanhoja poistoaikoja ja uusissa, vuonna 2013 käyttöön otettavissa hyödykkeissä käytetään poistoaikojen alarajojen lähellä olevia poistoaikoja, ellei pidemmän poistoajan käyttämiseen ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Pidemmästä poistoajasta päättää asianomainen viranomainen. Valtuusto hyväksyi 9.10.2017 tarkennetun poistosuunnitelman, joka vastaa kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 22.11.2016 antamaa yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa mukaiseen arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus merkitään taseeseen todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen hankintamenoa mukaiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely, Valuuttamääräiset erät

Lappajärven kunnalla ei ole johdannaissopimuksia eikä valuuttamääräisiä eriä.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset merkitään ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

5.1.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa tietoa.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa tietoa.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Ei ilmoitettavaa tietoa.

5.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Konsernitilinpäätös 2025 ei ole vertailukelpoinen vuoteen 2025, koska Kivitippu Spa Oy konkurssipesä on lakannut, jolloin osakkuusyhtiötä ei enää yhdistellä konserniin. Kivitippu Spa Oy:öön liittyviä edellisen tilikauden alijäämiä ei enää kirjata konserniin vuodesta 2025 eteenpäin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseesta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Poisto-oikaisuja ei ole tehty.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen liitteenä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Poikkeavat tilikaudet:

Konsernin edellisten tilikausien yli/alijäämä erottaa 1.1.2025 ja 31.12.2025 246 261,76 euroa. Erotus johtuu Kivitippu Spa Oy:n alijäämästä -273 318,32 euroa, jota ei enää yhdistellä konserniin. Lappajärven Lämmön tilinpäätös oli muuttunut vuonna 2024 konserniin yhdistelyn jälkeen, mistä seuraa erotusta 27 056,56 euroa. Näistä kahdesta syntyvä erotus esitetty kohdassa 5.3.2 taulukko 25 Oman pääoman erittely, Muu lisäys tilikaudella.

5.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

Ulkoiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto			106.329,92	138.050,25
Sosiaali- ja terv.toimi				
Opetus- ja kulttuuritoimi			612.500,01	661.669,42
Tekninen toimi			1.523.651,75	1.462.210,20
Muut palvelut			238.386,74	250.128,48
Elinvoimapalvelut			2.605,51	52.592,62
Toimintatuotot yht.	7.080.147,12	4.770.654,31	2.483.473,93	2.564.650,97

7) Verotulojen erittely

	2025	2024
Kunnan tulovero	4.174.690,63	4.434.754,95
Osuus yhteisöverojen tuotosta	457.473,73	456.558,85
Kiinteistövero	1.158.317,74	1.203.806,19
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	5.790.482,10	6.095.119,99

8) Valtionosuudet eriteltyinä

	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	1.100.096,00	935.433
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1.593.465,00	1.528.251
Veromenetyksen kompensatio	483.237,00	668.175
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	182.038,00	109.141
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Yhteensä	3.358.836,00	3.241.000

9) Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely,	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	-1.614.215,89	-1.618.863,86
Muiden palvelujen ostot	-2.082.992,68	-1.710.767,61
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	-3.697.208,57	-3.329.631,47

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä

Ei ilmoitettavaa tietoa.

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Tarkempi hankekohtainen poistoaika päätetään suunnitelman rajoissa kunnan talous-/teknisessä toimistossa. Kunnanvaltuusto on 9.10.2017 § 83 hyväksynyt tarkennetun poistosuunnitelman. Tarkennettua poistosuunnitelmaa on alettu noudattaa vuodesta 2017 lukien.

Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät

POISTOSUUNNITELMA (hyväksytty KV 17.12.2012 § 62)

Hyödykkeet ennen 1.1.2013

Uudet hyödykkeet 1.1.2013 alkaen

PYSYVÄT VASTAAVAT	Tasapoisto	Tasapoisto
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	2 -5 vuotta*	2 -5 vuotta*
Aineettomat oikeudet	5 -20 vuotta*	5 -20 vuotta*
Liikearvo	2 -5 vuotta*	2 -5 vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta*	2-5 vuotta*
Osallistuminen toisen yhteisön		2017 lukien:
- tiehankkeisiin		15-20 vuotta
- ratahankkeisiin		30-40 vuotta
- väylähankkeisiin (suositellaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoaikoja)		15-20 vuotta
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot		5-10 vuotta
Muut	2-5 vuotta*	2-5 vuotta*
	*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta	*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta	20-40 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta	20-30 vuotta
Talousrakennukset	10-20 vuotta	10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta	20-30 vuotta
Asuinrakennukset	30-50 vuotta	30-40 vuotta
Kallioluolat ja -tunnelit, väestönsuojat		30-70 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta	15-20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta	10-30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	15-30 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta	30-40 vuotta
Viemäriverkko	30-40 vuotta	30-40 vuotta
Kaukolämpöverkko	20-30 vuotta	20-30 vuotta

Sähköjohdot, muunto-aset, ulkovalaistuslaitteet	15-20 vuotta	15-20 vuotta
Puhelinverkko, keskus-asema ja alakeskukset	10-12 vuotta	10-12 vuotta
Maakaasuverkko	20-25	20-25
Muut putki- ja kaapeliverkot	15-20 vuotta	15-20 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20 vuotta	10-20 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	15-20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10-15 vuotta	10-15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta	10-15 vuotta
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15-20 vuotta	15-20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8-15 vuotta	8-15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta	4-7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta	5-10 vuotta
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	10-15 vuotta
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	5-10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5-15 vuotta	5-15 vuotta
Atk-laitteet	3-5 vuotta	3-5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 vuotta	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

Poistoaikoina käytetään alarajoja, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Alle 10.000 euron hankinnat kirjataan vuosikuluiksi.

12) Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2025	Konserni 2024	Konserni 2023	Kunta 2024	Kunta 2023
Pakolliset varaukset	0	34.423,00	160.000	34.423,00	160.000

Kunnan ja konsernin pakolliset varaukset on purettu ja arvo on nolla sekä kunnan että konsernin osalta.

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni 2025	Konserni 2024	Kunta 2025	Kunta 2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	22.989,33	656,60	22.989,33	656,60
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot		2.017,33		2.017,33
Myyntivoitot yhteensä	22.989,33	2.673,93	22.989,33	2.673,93
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	-4.606,97	9.120,56	-4.606,97	-9.120,56
Rakennusten myyntitappiot	-34.379,52		-34.379,52	
Myyntitappiot yhteensä	-38.986,49	9.120,56	-38.986,49	-9.120,56

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0

Ei ilmoitettavaa.

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	6.371,97	24.800,13
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	6.371,97	24.800,13

16) Erittely poistoeron muutoksista

Alkusaldo 31.12.2025	Vähennys	Loppusaldo 31.12.2025
211.280,82	-26.787,13	184.493,69

5.3 Tasetta koskevat liitetiedot**5.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset**

Ei ilmoitettavaa tietoa.

18) Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa tietoa.

19) Käyttöomaisuuden hankintamenojen muutokset 2025

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaik. Menot	Aineett. Hyöd. Yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	114 145,05	20 217,59	142 915,65	277 278,29
Lisäykset tilikauden aikana		9 950,00		9 950,00
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00
Vähennykset tilikauden aikana				0,00
Siirrot erien välillä			56 000,00	56 000,00
Tilikauden poisto	-6 368,76	-14 275,31	-39 232,32	-59 876,39
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0,00
Poistamaton hankintament 31.12.	107 776,29	15 892,28	159 683,33	283 351,90

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa-alueet	Rakenn.	Kiint. rakent ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 837 800,63	11 952 341,16	5 588 383,09	188 556,69	62 716,97	185 295,56	20 815 094,10
Lisäykset tilikauden aikana	120 000,00	55 000,00	19 551,00	70 245,72		118 872,22	383 668,94
Rahoitusosuudet tilikaudella			-2 427,82				-2 427,82
Vähennykset tilikauden aikana	-8 896,71	-34 379,52				133 390,07	90 113,84
Siirrot erien välillä	-2 020,93		44 232,25			-98 211,32	-56 000,00
Tilikauden poisto	0,00	-563 164,86	-399 615,29	-66 317,06			-1 029 097,21
Arvonlennukset ja niiden palautukset		-59 741,82					-59 741,82
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 946 882,99	11 350 054,96	5 250 123,23	192 485,35	62 716,97	339 346,53	20 141 610,03

OSAKKEET JA OSUUDET	Tytär-yhteisö-osakkeet	Kunta-yhtymä-osuudet	Osakkuus-yhteisö-osuudet	Muut osakk. ja osuud. osak. ja om.yhteis.	Muut osakkeet ja osuudet	Osakkeet ja osuudet yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 278 643,11	1 601 357,68	236 299,81	2 385 153,53	0,00	6 501 454,13
Lisäykset tilikauden aikana	61 760,00					61 760,00
Rahoitusosuudet tilikaudella						
Vähennykset tilikauden aikana						
Siirrot erien välillä						
Tilikauden poisto						
Arvonlennukset ja niiden palautukset				-285 679,04		-285 679,04
Poistamaton hankintamenot 31.12.	2 340 403,11	1 601 357,68	236 299,81	2 099 474,49	0,00	6 277 535,09

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

20 – 22) Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt ja kuntayhtymäosuudet	Kunnan omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
		omasta po:sta	vieraasta po:sta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt				
KOY Lappajärven Vuokratalot Oy Lappajärvi 1082833-8	100 %	1894	1072	-94
Lappajärven Virastotalo Oy Lappajärvi 0631340-4	62,84 %	998	37	-38
Lappajärven Lomagolf Oy Lappajärvi 0804876-2	26,90 % äänistä 74,8%	489	22	20
Lappajärven Lämpö Oy Lappajärvi 2657365-9	100 %	815	1282	-86
Lappajärvi Invest Oy Lappajärvi 3399931-6	100 %	87	5	-11
Yhteensä		4283	2417	-208
Kuntayhtymät				
Järviseudun koulutuskuntayhtymä Lappajärvi 1807931-9	28,98 %	2513	274	-60
Etelä-Pohjanmaan liitto Seinäjoki 0955281-3	1,60 %	34	10	1
Kuntayhtymä Kymppi Kauhava 3432985-9	3,81 %	55	32	37
Yhteensä		2602	316	-22

23) Saamisten erittely

	2025		2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
- Myyntisaamiset		9.843,43		22.107,92
-Lainasaamiset	2.134.254,01	4.615,44	1.810.531,21	332.953,68
-Muut saamiset				
Yhteensä	2.134.254,01	14.458,87	1.810.531,21	355.061,60
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
-Myyntisaamiset		2.666,83		
Yhteensä				
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	2.134.254,01	17.125,70	1.810.531,21	355.061,60

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2025	Konserni 2024	Kunta 2025	Kunta 2024
Siirtyvät korot muilta				
Liittymismaksujen tuloutus				
Työterveyshuollon tuloarvio	31.267,00		31.267,00	22.920,00
Alajärven kaupungin hyvitys- lasku	25.024,09		25.024,09	
Muut siirtosaamiset	11.122,15	12.655,54	3.012,80	1.470,61
Muut siirtosaamiset muilta, yht	67.413,24	24.390,61	59.303,89	24.390,61
Ennakkomenot	28.766,70	3.761,24	28.766,70	3.761,24
Yhteensä	96.179,94	40.807,39	88.070,59	28.151,85

5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	14.539.569,59	14.539.569,59	14.539.569,59	14.539.569,59
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	14.539.569,59	14.539.569,59	14.539.569,59	14.539.569,59
Arvonkorotusrahasto				
Muut omat rahastot				
Ed.tilikausien ali-/ yli- jäämä 1.1.	3.566.514,38	2.982.890,01	3.106.345,66	2.338.705,59
Muu lisäys tilikaudella	246.261,76			

Edellisten tilikausien ali-/yli jäämä 31.12.	3.812.776,14	2.982.890,01	3.106.345,66	2.338.705,59
Tilikauden ali-/yli jäämä	-414.346,72	583.624,37	-231.478,64	767.640,07
Oma pääoma	17.937.999,01	18.106.083,97	17.414.436,61	17.645.915,25

26) Erittely poistoerosta

Alkusaldo 1.1.2025	Vähennys	Loppusaldo 31.12.2025
211.280,82	-26.787,13	184.493,69

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua maksettavaksi erääntyvät velat; velat, jotka erääntyvät 1.1.2030 tai sen jälkeen.

	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4.775.000	5.225.000

28) Joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa tietoa.

29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
Muut pakolliset varaukset	2025	2024	2025	2024
Takuuvaraus			-	-
Vahingonkorvausvaraus			-	-
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista			-	-
Ympäristövastuut			-	-
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			-	-
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuut			-	-
Muut pakolliset varaukset yhteensä	0	34.423	0	34.423

30) Vieras pääoma

Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille

	2025	2025	2024	2024
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		23.585,44		
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		23.585,44		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Saadut ennakot				

Ostovelat		989,33		648,61
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		989,33		648,61
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä				
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>		24.574,77		648,61

31) Sekkilimiitti

Ei luotollista sekkilimiittiä.

32) Muiden velkojen erittely

	Konserni 2025	Konserni 2024	Kunta 2025	Kunta 2024
Muut velat muille (p.a)	-	-	-	-
Kaukolämmön liittymismaksu	222.268,30	222.268,30	-	-
Vesilaitoksen liittymismaksu	61.366,20	61.366,20	61.366,20	61.366,20
Viemärlaitoksen liittymismaksu	271.997,00	271.997,00	271.997,00	271.997,00
Muut velat muille p.a	23.529,76	20.132,54	-	333.363,20*
Yhteensä	579.161,26	575.764,04	333.363,20	333.363,20

*Vuoden 2024 Kunnan luvuissa Muut velat muilla p.a kuuluisi olla 0,00.

Muut velat

	2025	2024
Tilitettävä alv	-	-
Ennakonpidätysvelka	88.450,36	87.722,49
Sosiaaliturvamaksuvelka	6.426,26	4.161,18
Yhteensä	94.876,62	91.883,67

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilöstösi- vukulujen jaksotukset	424.583,20	424.137,04	424.583,20	424.137,04
Korkojaksotukset	32.052,28	35.172,89	32.052,28	35.172,89
Valtionosuusennakot	65.089,62	63.985,82	65.089,62	63.985,82

Muut siirtovelat	218.379,90	182.328,70	22.188,97	17.439,39
Matkalaskut				
Siirtovelat yhteensä	740.105,00	705.624,45	543.914,07	540.735,14

5.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

- ei ilmoitettavaa

35 -37 Vakuudet

- ei ilmoitettavaa

38) Vuokravastuut yhteismäärä

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	8.047,23	4.160,90		
Myöhemmin maksettavat				
Yhteensä	8.047,23	4.160,90		
Leasing-vastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	63.308,11	10.580,24	40504,14	8.388,30
Myöhemmin maksettavat*	133.617,33	11.788,95	100.935,96	13.749,13
Yhteensä	196.925,44	22.369,19	141.440,10	22.137,43
Yhteensä	204.972,67	26.530,09	141.440,10	22.137,43

Lappajärven kunta on hankkinut leasing-sopimuksella tietokoneita Järvinet Oy:n kautta. Nämä leasing-vastuut ovat: Alv 0 %

	1.1. - 31.12.2025	1.1- 31.12.2026	2027-2030	Yhteensä
Yhteensä	40.504,14	41.539,68	59.396,28	141.440,10

39-40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuu- luvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3.490.000,00	3.759.100,00	3.490.000,00	3.759.100,00
Jäljellä oleva pääoma	1.612.608,09	1.923.530,94	1.612.608,09	1.923.530,94
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	5.244.200,00	5.399.200,00	5.244.200,00	5.399.200,00
Jäljellä oleva pääoma	4.811.076,00	4.885.755,00	4.811.076,00	4.885.755,00
Ympäristölupavakuus				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma				

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen	25.618.536	24.103.979

takausvastuista 31.12.		
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	32.791	25.866

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Lappajärven kunta on antanut omavelkaisen takauksen Avain Palvelukodit Oy:lle (nyk. Avain Vuokra Oy) Joelin-kodin ja Lintukodin kauppojen yhteydessä Avain Palvelukodit Oy:lle siirtyneiden lainojen vakuudeksi. Järjestely on ollut osa sotekiinteistöjen yksityistämistä. Takauksia lyhennetään vuosittain lyhennyssuunnitelman mukaisesti. Lainojen vastuu 31.12.2025 on 4.270.576 euroa.

Järviseudun Sähkövoima kuntayhtymä purettiin ja perustettiin jäsenkuntien (Alajärven kaupunki, Vimpelin ja Lappajärven kunnat) omistama osakeyhtiö JärviS-Energia Oy. Kuntayhtymän velat ja varat siirrettiin perustettavalle osakeyhtiölle. Kunnat takaavat siirtyviä lainoja, joista Lappajärven kunnan osuus on 500.000 euroa.

Kunnanjohtajan kanssa on tehty kunnanjohtajasopimus, jossa erokorvaukseksi on sovittu kuuden kuukauden kokonaisansiota vastaava korvaus. Johtajasopimuksen mukainen sitoumus on 31.12.2025 49.084,62 euroa.

Arvonlisäveron palautusvastuu:

Palautuksena tai vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot vuosina 2017 - 2025 valmistuneista uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenosta, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa palautukseen tai vähennykseen oikeuttamattomaksi (AVL 33 §).

Arvonlisäveron palautusvastuu	31.12.2025	1.160.055,49
-------------------------------	------------	--------------

5.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä

Lappajärven kunnan palveluksessa oleva henkilöstö osastoittain 31.12.2025:

Osasto	2025	2024
Yleishallinto	5	3
Sivistystoimi	56	56
Muut palvelut	4	3
Tekninen toimi	21	29
Elinvoimapaalvelut	3	1
Yhteensä	89	92

Koko henkilöstön määrään sisältyvät kunnan palveluksessa olleet koko- ja osa-aikaiset henkilöt 31.12.2025. Osa-aikaisia ei ole muutettu laskennallisesti kokoaikaisiksi. Lukuun sisältyvät vakituiset, määräaikaiset, sijaiset ja työllistetyt.

43) Henkilöstökulut

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2025	2024
Palkat ja palkkiot	-3.937.164,22	-3.897.623,45
Eläkekulut	-805.671,48	-833.270,75
Muut henkilösivukulut	-107.583,74	-85.319,14

Henkilöstökorvaukset	36.219,51	38.888,86
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	80.904,87
Henkilöstökulut yhteensä	-4.814.199,93	-4.696.419,61

44) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Lappajärven kokoomus r.y.	545,25	456,00
Lappajärven Keskustapuolueen kunnallisjärjestö	2.205,00	1.782,50
Lappajärven sos.dem. yhdistys	203,50	172,50
Kristillisdem. Lappajärven paikallisosasto	107,00	190,00
PerusS:n Lappajärven paikall.osasto	963,00	750,50
Yhteensä	4.023,75	3.351,50

45) Tilintarkastajien palkkiot

	2025	2024
Tilintarkastusyhtiö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastus	10.712,50	11.372,00
Lautakunta	5.872,50	5.524,50
Lakipalvelut		-
Yhteensä	16.585,00	16.896,50

46) Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Lappajärven kunta on antanut KOY Lappajärven Vuokrataloille pääomallinaa 1.810.531,21 euroa. Kunnan käsityksen mukaan em. lainaan saattaa sisältyä taloudellinen riski. Kyseessä on ennen kuntalain 2015 voimaan tuloa annetusta lainasta. Kunnanvaltuusto on 5.6.2023 päättänyt muuttaa lainaehtoja siten, että pääomallina on koroton ja eräpäivätön.

Kunta on antanut pääomallinaa 160.000 euroa Kivitippu Spa Oy:lle. Yhtiö hakeutui velkasaneeraukseen vuonna 2023 ja vuonna 2024 se asetettiin konkurssiin. Vuonna 2023 tilinpäätöksessä tehtiin varaus 160.000 euroa, joka purettiin vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Koska yrityksistä huolimatta yhtiölle ei löytynyt ostajaa, kunnanvaltuusto päätti ostaa kiinteistön. Paikalliset yrittäjät vuokrasivat toimitiloja ja aloittivat toiminnan keväällä 2025 aikana. Kunta palkkasi projektipäällikön, jonka tehtävänä oli etsiä sekä sijoittajia että operaattoreita. Hotellioperaattori löytyi ja sopimukset laadittiin loppuvuodesta 2025. Vuokraustoimintaan liittyvät sopimukset siirrettiin vuoden 2025 lopulla kunnan tytäryhtiö Lappajärvi Invest Oy:lle niiden markkinaehtoisuuden vuoksi.

6 Vesihuoltolaitos

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Vesihuollon tehtävänä on talousveden laatuvaatimukset ja –tavoitteet täyttävän veden toimittaminen asiakkaille ja asiakkaiden viemäriverkostoon toimittamien jätevesien pois johtaminen ja puhdistaminen ympäristöviranomaisen edellyttämällä tavalla. Laitos huolehtii myös alueellaan olevan hulevesiverkoston kautta vastaanotettujen sade- ja hulevesien johtamisesta vesistöön.

Vesihuoltolaitoksella on kaksi vedenottamoa ja alavesisäiliöitä sekä paineenkorotusasemia. Länsirannalle ostetaan vettä Kauhavan Vedeltä. Vesiverkoston pituus on n. 80 km ja liittyjiä n. 800. Jäteverkoston pituus on n. 90 km ja pumppaamoita n. 60 kpl, liittyjiä on n. 775. Jätevedet käsitellään jätevedenpuhdistamolla. Viemäriverkostossa on kaksi jätevesisäiliötä, joiden avulla pystytään säätämään jäteveden syöttöä puhdistamolle tasaisesti ympäri vuorokauden. Putkitettua hulevesiverkostoa on n. 2,5 km. Vesilaitoksella on käytössä valvontaan automaatio-ohjelma.

Puhdistamolietettä toimitettiin Pohjanmaan Biokaasulaitokselle 270 tn.

Puhdasta vettä myytiin lähes 80000 m3 ja jätevettä puhdistettiin noin 105000 m3.

Sakokaivolietettä käsiteltiin arviolta 720 m3 ja umpisäiliöjätevettä noin 440 m3.

Tavoitteena on toimintavarma verkosto. Tavoitteena on parantaa liittymisastetta rakennettuihin jätevesiverkostoihin. Vain Söyringin alueella lähes kaikki kiinteistöt on liitetty viemäriin.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vesihuoltolaitoksen laadulliset tavoitteet ovat saavutettu.

Jätevesilaitoksen liittymisaste on jäänyt tavoitellusta. Tavoite ei ole toteutunut.

Jäte- ja puhdasvesi hintoja on korotettu vuonna 2023, jolla tavoitellaan laitoksen talouden tasapainoa.

Tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteutuma
Talousvesi täyttää asetetut laatu- ja määräraatimukset	Laboratoriotulokset Kuluttajien antaman palautteen määrä Häiriöiden määrä	Ei poikkeamia veden laadussa. Veden toimitus on ollut keskeytyksettä. <5 kpl/vuosi	Toteutunut Toteutunut
Jätevedet käsitellään lupaehtojen mukaisesti. Laitoksen toimintavarmuus Liittymisaste	Laboratoriotulokset Toimintahäiriöitä <10 kpl/vuosi Toiminta-alueella 100 %	Lupaehdot täyttävät puhdistustulokset. Häiriöiden määrä	Toteutunut Toteutunut Ei toteutunut
Käytön taloudellisuus	Talouden toteutuma	Laitoksen tulot kattavat menot	Osittain toteutunut

Vesihuolto	TP 2024	Budjetti 2025	Bu-muutos	Budjetti+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	426.169,96	496 500,00		496 500,00	389 563,39	106 936,61
Toimintamenot	-435.769,46	-399 210,00		-399 210,00	-420 473,47	21 263,47
Toimintakate	-9.599,50	97 290,00		97 290,00	-30 910,08	128 200,08

VESIHUOLTOLAITOS (VESILAITOS+VIEMÄRI-LAITOS) TASEYKSIKKÖ				
TULOSLASKELMA	2025		2024	
Liikevaihto		389 563,39		426 169,96
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-122 775,20		-140 377,75	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-236 283,93	-359 059,13	-257 302,07	-397 679,82
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut	-27 515,65		-27 060,25	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-7 577,74		-8 045,91	
Muut henkilösivukulut	-851,90	-35 945,29	-749,65	-35 855,81
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-179 217,50		-185 455,50	
Arvonalentumiset		-179 217,50		-185 455,50
Liiketoiminnan muut kulut	-25 469,05		-2 233,83	
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-210 127,58		-195 055,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-22 042,89		-22 042,89	
Muut rahoituskulut		-22 042,89		-22 042,89
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-232 170,47		-217 097,89
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-232 170,47		-217 097,89
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-232 170,47		-217 097,89
	2025		2024	
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto%	-41,22	%	-9,85	%
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto%	-41,22	%	-9,85	%
Voitto%	-59,60	%	-45,77	%

VESIHUOLTOLAITOS (VESILAITOS+VIEMÄRILAITOS) TASEYKSIKKÖ				
RAHOITUSLASKELMA	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliikäämä (-aliäämä)	-210127,58		-195055	
Poistot ja arvonalentumiset	179217,5		185455,5	
Rahoitustuotot ja -kulut	-22042,89		-22042,89	
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät		-52952,97		-31642,39
Investointien rahavirta				
Investointimenot	0		-16453,33	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0		0
Toiminnan ja investointien rahavirta		-52952,97		-48095,72
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys kunnalle				
Antolainasaamisten lisäys muilta				
Antolainasaamisten vähennys kunnalta				
Antolainasaamisten vähennys muilta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos kunnalta				
Saamisten muutos muilta	47987,25		-56733,86	
Saamisten muutos				
Korottomien velkojen muutos kunnalta	25468,82		111227,91	
Korottomien velkojen muutos muilta	-20503,1		-6398,33	
Rahoituksen rahavirta		52952,97		48095,72
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12				
Rahavarat 1.1				
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2025		2024	
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5v	-19 261,23	€	26 536,22	€
Investointien tulorahoitus %	0	%	-58,34	%
Pääomamenojen tulorahoitus%	0	%	-58,34	%

Lappajärven kunta, TASEYKSIKKÖ, VESIHUOLTOLAITOS TASE

TASEYKSIKKÖ			
VESIHUOLTOLAITOS TASE			
	1.1.2025	31.12.2025	Muutos
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 705 884,84	2 526 667,34	-179 217,50
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	2 705 884,84	2 526 667,34	-179 217,50
Maa- ja vesialueet	38 621,87	38 621,87	0,00
Rakennukset	173 585,99	154 187,51	-19 398,48
Kiinteä laitteet ja rakenteet	2 492 069,81	2 332 250,79	-159 819,02
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	0,00
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	1 607,17	1 607,17	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	169 626,11	121 638,86	-47 987,25
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Saamiset	169 626,11	121 638,86	-47 987,25
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	169 626,11	121 638,86	-47 987,25
Myyntisaamiset	169 626,11	121 638,86	-47 987,25
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 875 510,95	2 648 306,20	-227 204,75

	1.1.2025	31.12.2025	Muutos	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA	741 939,27	509 768,80	-232 170,47	
Peruspääoma	2 204 288,85	2 204 288,85	0,00	
Liittymismaksurahasto	0,00	0,00	0,00	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 462 349,58	-1 462 349,58	0,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-232 170,47	-232 170,47	
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET				
VARAUKSET	0,00	0,00	0,00	
Poistoero	0,00	0,00	0,00	
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00	
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00	
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00	
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	
VIERAS PÄÄOMA	2 133 571,68	2 138 537,40	4 965,72	
Pitkäaikainen	0,00	0,00	0,00	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok- silta	0,00	0,00	0,00	
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	
Muut velat	0,00	0,00	0,00	
Lyhytaikainen	2 133 571,68	2 138 537,40	4 965,72	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok- silta	0,00	0,00	0,00	
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	
Ostovelat	63 129,64	42 626,54	-20 503,10	
Muut velat	333 363,20	333 363,20	0,00	
Siirtovelat	1 737 078,84	1 762 547,66	25 468,82	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 875 510,95	2 648 306,20	-227 204,75	
	2025		2024	
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT				
Omavaraisuusaste%	83,23	%	76,66	%
Suhteellinen velkaantuneisuus%	548,96	%	427,45	%
Kertynyt alijäämä	-1694520,05	€	-1462349,58	€

6.1 Liiketoiminnan tuloslaskelma

LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA		
TULOSLASKELMA	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot		
Liiketoiminnan myyntituotot	55 529,18 €	6 790,94 €
Muut toimintatuotot		
Vuokratuotot	329 168,88 €	218 806,44 €
Muut toimintatuotot	1 432,90 €	2 450,17 €
Toimintatuotot	386 130,96 €	228 047,55 €
Toimintakulut		
Palkat ja palkkiot	-49 062,39 €	-16 884,41 €
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-11 726,05 €	-6 883,33 €
Muut henkilösivukulut	-1 376,60 €	-459,82 €
Henkilöstökorvaukset	798,36 €	106,43 €
Henkilösivukulut		
Henkilöstökulut	-61 366,68 €	-24 121,13 €
Palvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	-142 324,85 €	-23 136,63 €
Ostot tilikauden aikana	-199 387,38 €	-32 305,88 €
Muut toimintakulut		
Vuokrat	-118 932,76 €	-118 763,73 €
Muut toimintakulut	-1 171,51 €	
TOIMINTAKULUT	-523 183,18 €	-198 327,37 €
TOIMINTAKATE	-137 052,22 €	29 720,18 €
VUOSIKATE	-137 052,22 €	29 720,18 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-81 680,33 €	-81 152,36 €
Arvonalentumiset	-247 892,24 €	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-466 624,79 €	-51 432,18 €

Liiketoiminnan tuloslaskelma sisältää liiketoiminnan kiinteistöt

6.2. Vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuus

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Aineet- tomat oi- keudet	Tieto- kone- ohjel- mistot	Muut pitkä- vaik. menot	Aineett. hyöd. yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana				0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00
Vähennykset tilikauden aikana				0,00
Siirrot erien välillä				0,00
Tilikauden poisto				0,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0,00
Poistamaton hankintament 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa- alueet	Rakenn.	Kiint. rakent ja laitteet	Ko- neet ja ja ka- lusto	Muut aineel- liset hyö- dyk- keet	Kes- kener. hankin- nat	Yhteensä
Poistamaton hankinta- meno 1.1.	38 621,87	173 585,99	2 492 069,81	0,00	0,00	1 607,17	2 705 884,84
Lisäykset tilikauden aikana							0,00
Rahoitusosuudet tilikau- della							0,00
Vähennykset tilikauden ai- kana							0,00
Siirrot erien välillä	0,00					0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-19 398,48	-159 819,02				-179 217,50
Arvonlennukset ja niiden palautukset							0,00
Poistamaton hankinta- meno 31.12.	38 621,87	154 187,51	2 332 250,79	0,00	0,00	1 607,17	2 526 667,34

OSAKKEET JA OSUUDET	Osakkeet ja osuudet yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	
Rahoitusosuudet tilikaudella	
Vähennykset tilikauden aikana	
Siirrot erien välillä	
Tilikauden poisto	
Arvonlennukset ja niiden pa- lautukset	
Poistamaton hankintamenot 31.12.	0,00

Lisäykset yhteensä	0,00
Vähennykset yhteensä	0,00
Rahoitusosuudet	0,00

Täsmää rahoituslaskelmaan

17.2.2026

Annukka Alalantela
Pääkirjanpitäjä
Järvinet Oy

7 Henkilöstökertomus

7.1 Yleistä

Henkilöstökertomus on laadittu soveltaen Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n suositusta henkilöstökertomuksen laadinnasta. Henkilöstökertomuksen tarkoituksena on antaa kokonaiskuva Lappajärven kunnan henkilöstötilanteesta vuona 2025. Tiedot ilmoitetaan 31.12.2025 tilanteen mukaan. Kertomus sisältää tietoa henkilöstön määrästä, rakenteesta, tapahtuneista muutoksista, henkilöstökustannuksista, sairauspoissaoloista ja eläke-ennusteen. Kertomus on tarkoitettu työyhteisön, johdon ja luottamushenkilöiden käyttöön, ja se antaa kokonaiskuvan henkilöstövoimavarojen nykytilanteesta ja kehityssuunnasta. Sen kautta voidaan myös esitellä kuntaa mahdollisena työpaikkana potentiaalisille tuleville työntekijöille.

Henkilöstövoimavarojen arviointi edistää henkilöstöjohtamisen tuloksellisuutta ja tukee myös päätöksentekijöitä resurssien suuntaamisessa. Henkilöstöraporttia voidaan käyttää henkilöstöresurssien seurantaan ja vaikuttavuuden arviointiin sekä mahdollisten muutostarpeiden tueksi. Työterveyshuolto tarvitsee tietoa henkilöstön tilan (terveys, hyvinvointi, motivointi) ennakointiin ja esimerkiksi työsuojelutietoa tapaturmista ja sairauspoissaolojen kehityksestä.

Lappajärven kunnan tavoitteena on tarjota henkilöstölle terveellinen ja turvallinen työympäristö, monipuolisia tehtäviä kilpailukykyisellä palkalla, huolehtia henkilökunnan työhyvinvoinnista sekä tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta kohtelusta. Tavoitteena on työssään viihtyvä ja sitoutunut henkilöstö. Vuonna 2025 ei toteutettu erillistä työyhteisölle suunnattua kyselyä. Edellinen TT Botnia Oy:n toteuttama työyhteisökysely laadittiin syksyllä 2024, joka oli suunnattu kaikille kunnan palveluksessa olleille. Vaikka tuolloin saatuja vastauksia on melko vähän (n=29) henkilöstö koki, että työyhteisössä on hyvä työilmapiiri ja ihmisten välinen yhteistyö toimii hyvin. Suurin osa vastanneista oli hyvin tyytyväisiä omaan työhönsä ja siihen, miten voivat vaikuttaa työnsä kannalta tärkeisiin päätöksiin. Henkilöstö toivoi enemmän informaatiota henkilöstön ja johdon välille sekä yhteisiä palaverieita. Yleisesti ottaen henkilöstö oli hyvin tyytyväinen omaan työpaikkaansa (täysin samaa mieltä 9 henkilöä ja samaa mieltä 16 henkilöä). Tehdyn kyselyn perusteella johdon ja henkilöstön yhteisiä palaverieita on pyritty järjestämään säännöllisesti vuonna 2025. Seuraava työyhteisökysely suoritetaan vuonna 2026.

Lappajärven kunnan palveluksessa oli 89 henkilöä 31.12.2025. Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa (ns. vakituiset) oli 74 henkilöä. Määräaikaisia ja sijaisia oli yhteensä 15. Kunnanhallitus on hyväksynyt koulutussuunnitelman vuodelle 2025 sekä sopimuksen työterveyshuollosta TT Botnia Oy:n kanssa.

7.2 Henkilöstövoimavarat

7.2.1 Koko henkilöstön määrä vuosina 2023– 2025

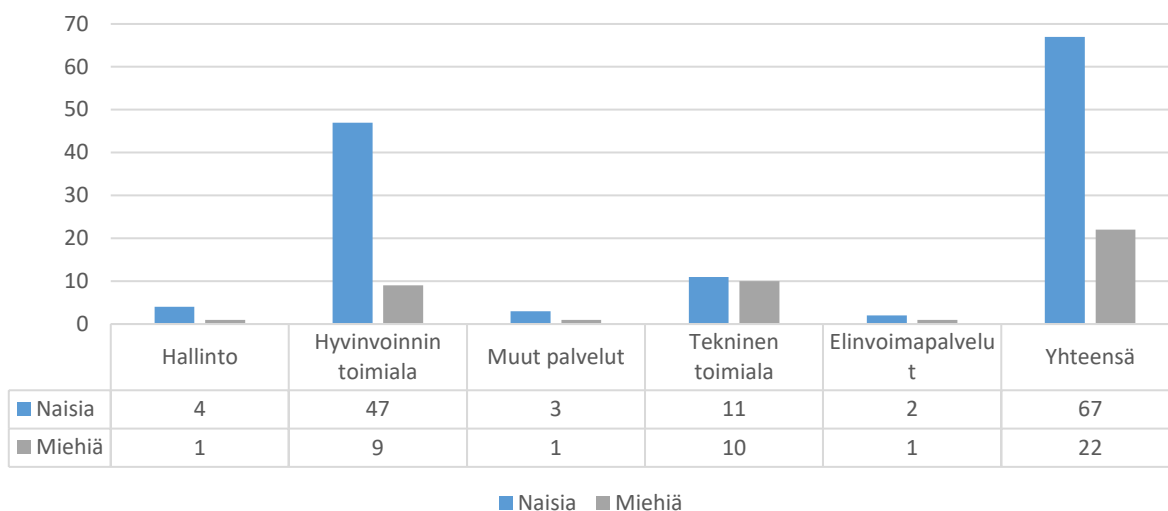
	2023	2024	2025
Hallinto	3	3	5
Hyvinvoinnin toimiala	57	59	56
Muut palvelut	3	6	4
Tekninen toimiala	25	23	21
Elinvoimapaalvelut	2	1	3
Yhteensä	90	92	89

Henkilöstön määrä on pysynyt suhteellisen vakiona viime vuosina. Poislähteneiden tilalle on saatu palkattua uutta henkilöstöä.

Koko henkilöstön määrään sisältyvät kunnan palveluksessa olleet koko- ja osa-aikaiset henkilöt 31.12.2025. Osa-aikaisia ei ole laskennallisesti muutettu kokoaikaisiksi. Lukuun sisältyvät vakituisten lisäksi määräaikaiset, sijaiset ja työllistetyt. Luvuissa näkyvät myös ne henkilöt, jotka ovat palkattomalla virka-/työvapaalla eli joissakin viroissa tai työsuhteissa on päällekkäisiä palvelussuhteita. Määräaikaiset henkilöt ovat lähinnä sijaisia. Yleishallinnon henkilöstön palkasta kirjataan osa elinvoimapaalveluihin ja muiden palveluiden toimialalla oleva henkilö on osittain teknisellä toimialalla.

Henkilöstöstä oli yleishallinnossa 5,6 %, hyvinvoinnin toimialalla 62,9 %, muissa palveluissa 4,5 %, teknisessä toimessa 23,6 % ja elinvoimapaalveluissa 3,4 %.

Henkilöstö 31.12.2025

Toimialat on jaettu seuraavasti:

Hallinto: hallintopalvelut, toimistopalvelut

Hyvinvoinnin toimiala: opettajat ja muu koulun henkilökunta, kirjasto, vapaa-aikatoimi

Muut palvelut: edunvalvonta, hankkeet

Tekninen toimiala: tekninen toimisto, ympäristönsuojelu, rakennustarkastus, kirvesmiehet, kiinteistöhoitajat, siivoojat, alueiden hoitajat.

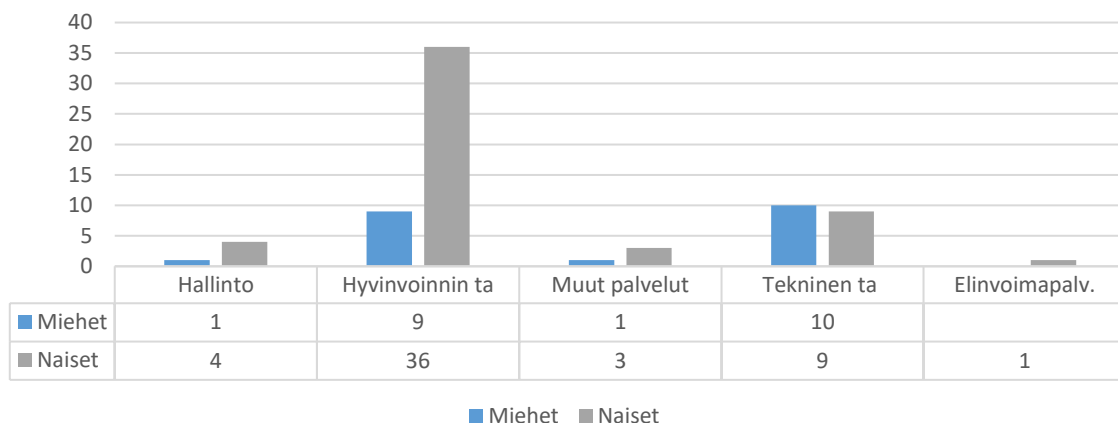
Elinvoimapalvelut: viestintä- ja hankekoordinointi/elinvoima- ja hankekoordinaattori

7.2.2 Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa oleva henkilöstö toimialueittain

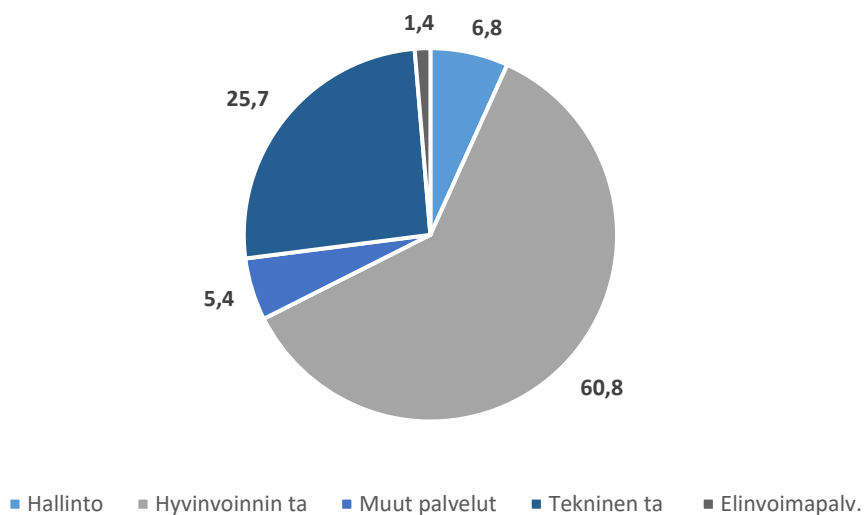
	2023	2023	2023	2024	2024	2024	2025	2025	2025
	miehet	naiset	yht.	miehet	naiset	yht.	miehet	naiset	yht.
Hallinto	1	2	3	1	2	3	1	4	5
Hyvinvoinnin ta	7	38	45	10	39	49	9	36	45
Muut palvelut		2	2		3	3	1	3	4
Tekninen ta	11	10	21	10	9	19	10	9	19
Elinvoimapalv.		1	1	0	1	1		1	1
Yhteensä	19	53	72	21	54	75	21	53	74

Miehiä oli yhteensä 21 (28,4 %) ja naisia 53 (71,6 %). Vakituisen henkilökunnan määrä hieman laskenut. Lappajärven kunnassa aloitti 9 henkilöä vakituksessa palvelussuhteessa vuonna 2025.

Vakituinen henkilöstö 31.12.2025

Vakituinen henkilöstö toimialoittain

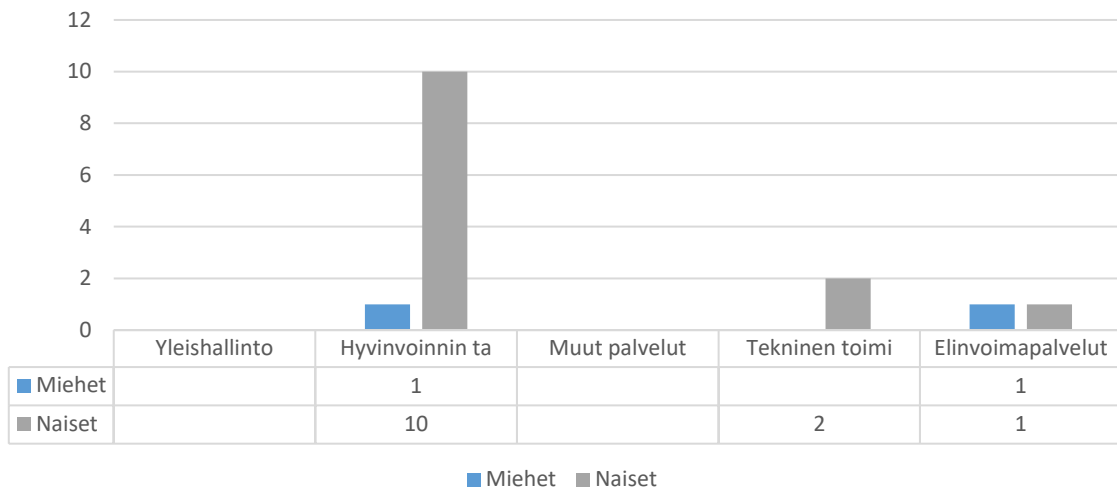

7.2.3 Määräaikainen henkilöstö

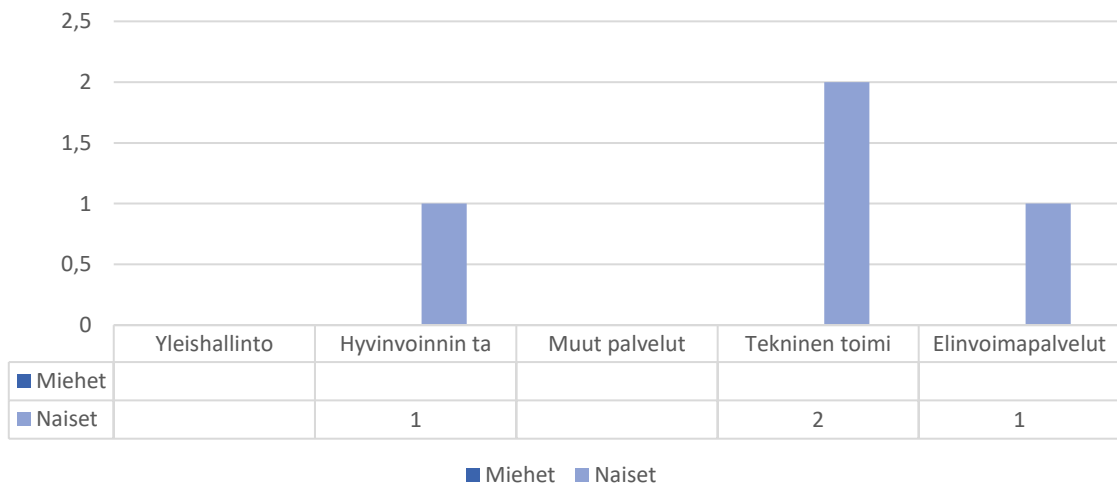
	2023	2023	2023	2024	2024	2024	2025	2025	2025
	miehet	naiset	yht.	miehet	naiset	yht.	miehet	naiset	yht.
Yleishallinto									
Hyvinvoinnin ta	4	8	12	1	7	8	1	10	11
Muut palvelut	1		1	1	0	1			
Tekninen toimi	1	3	4	1	0	1		2	2
Elinvoimapalvelut	1		1				1	1	2
Yhteensä	7	11	18	3	7	10	2	13	15

Määräaikaisia palvelussuhteita käytetään sijaisuuksissa ja projektiluonteisissa tehtävissä.

Määräaikaiset 31.12.2025

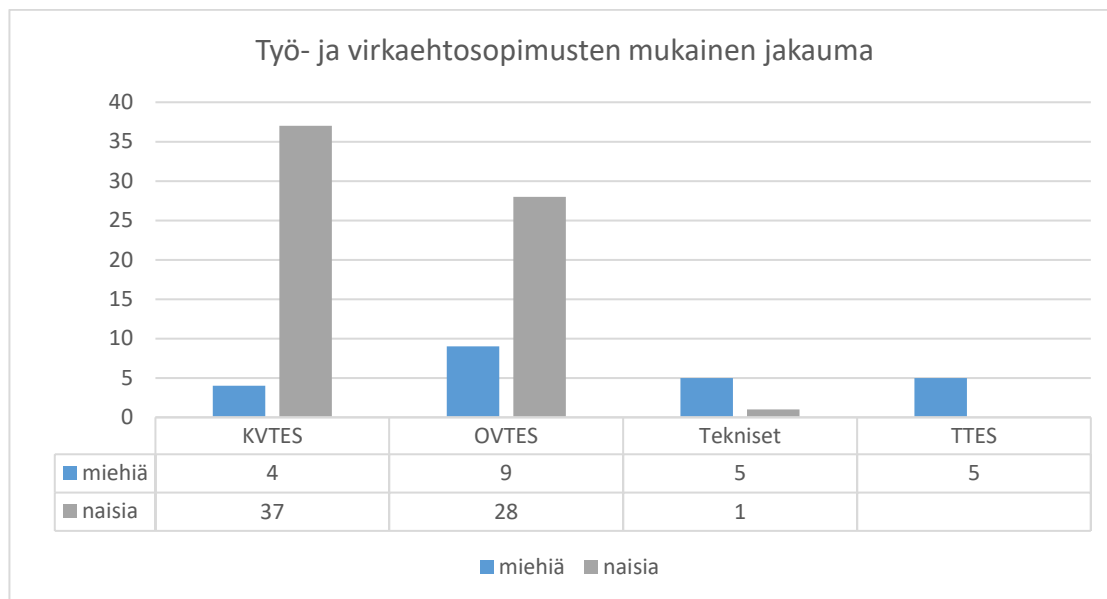
Sijaiset 31.12.2025

Yhteenveto

	Miehet			Naiset			Yhteensä
	vak	sij	ma	vak	sij	ma	
Yleishallinto	1			4			5
Hyvinvoinnin toimi	9		1	36	1	9	56
Muut palvelut	1			3			4
Tekninen toimi	10			9	2		21
Elinvoimapalvelut			1	1	1		3
Yhteensä	21		2	53	4	9	89

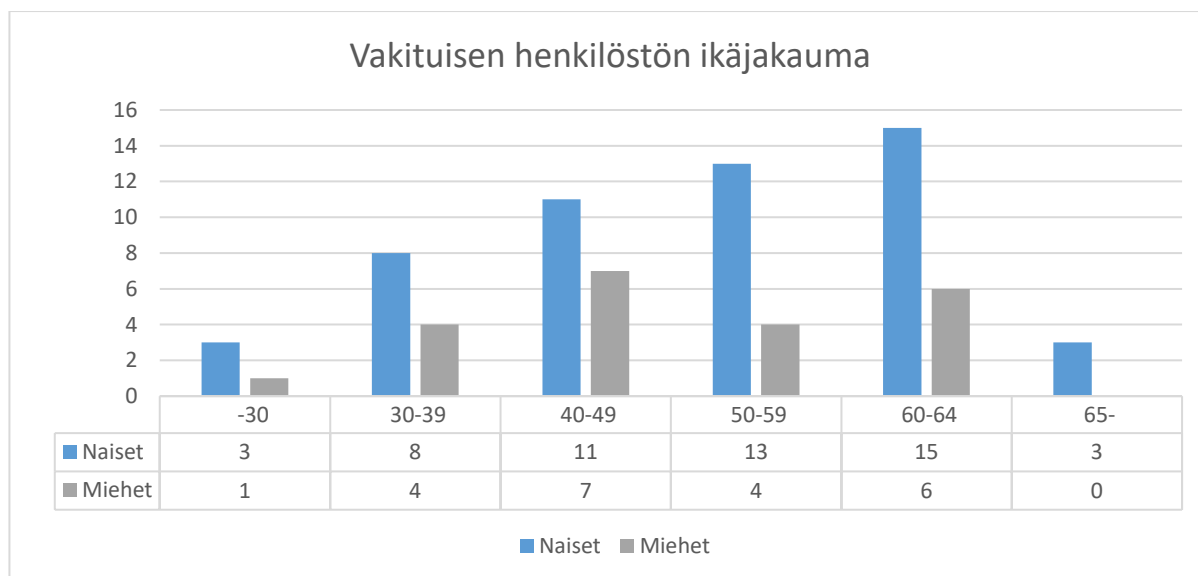
7.2.4 Henkilöstön määrä työehtosopimuksittain

TTES:n ja TS:n työehtosopimusten piirissä on yksi nainen ja 10 miestä. KVTES:n ja OVTES:n piirissä on sekä miehiä että naisia. Taulukossa on sekä vakituiset että määräaikaiset palkansaajat.

7.3 Henkilöstön ikärakenne ja sitoutuminen

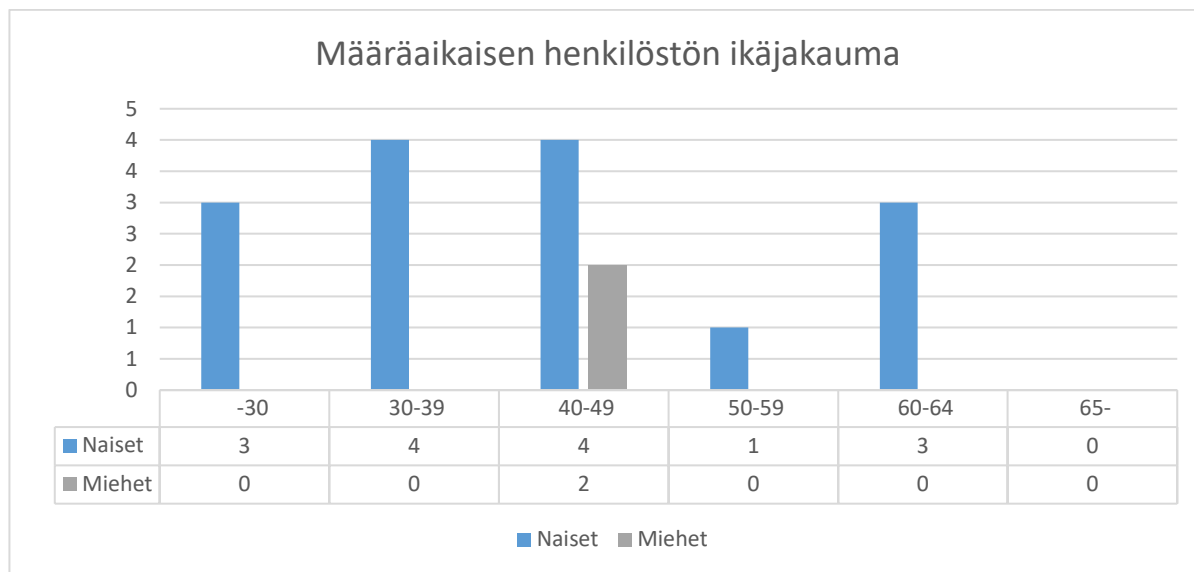
7.3.1 Vakituksen henkilöstön ikärakenne

Taulukosta voidaan todeta, että sekä naisia että miehiä oli eniten ikäryhmässä 60-64 vuotta. 60-vuotta täyttäneitä oli yhteensä 24. Alle 40-vuotiaita oli 16 henkilöä ja alle 25-vuotiaita ei ole ollenkaan.

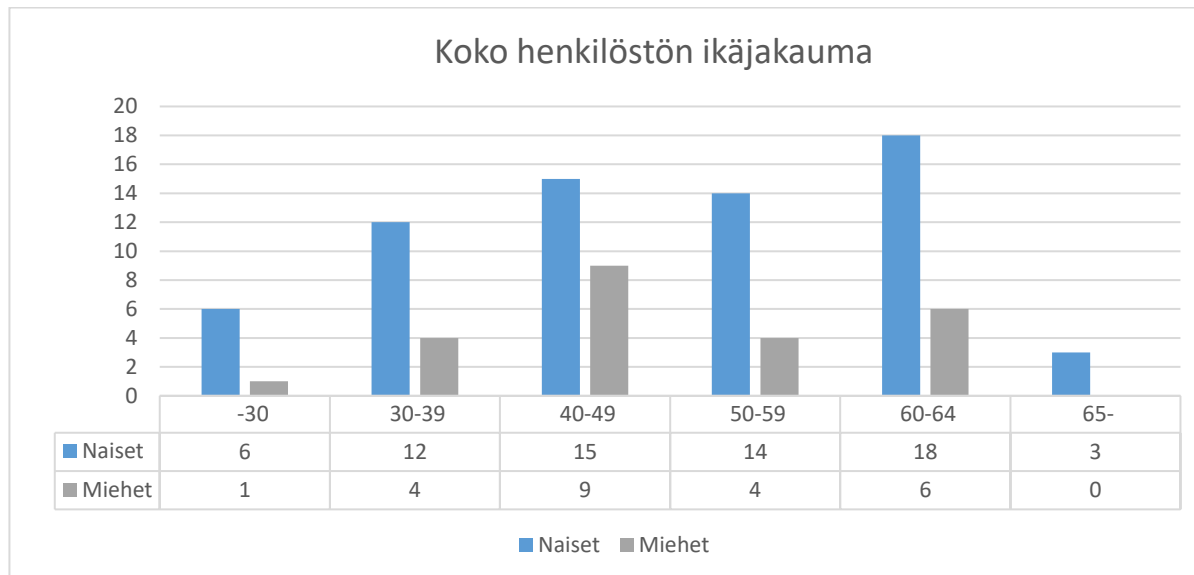
Vakituisen henkilöstön naisten keski-ikä oli 50,6 vuotta ja miesten keski-ikä 48,3 vuotta.

7.3.2 Määräaikaisten ikärakenne

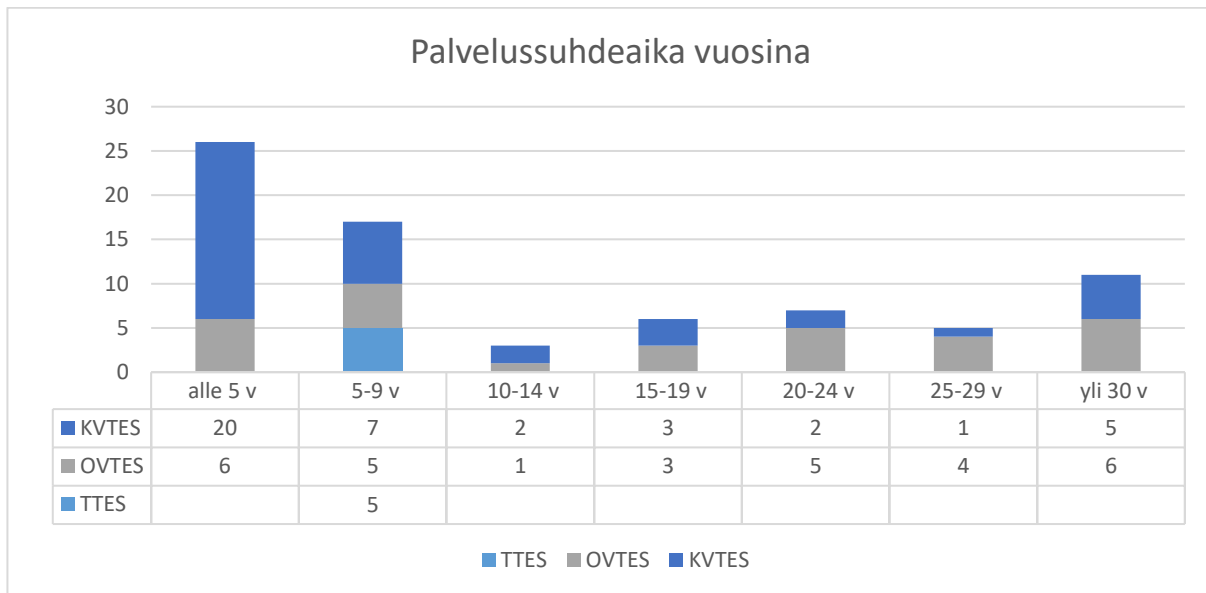
Taulukko sisältää määräaikaiset, sijaiset ja työllistetyt. Miesten keski-ikä oli 46,0 vuotta ja naisten keski-ikä 42,6 vuotta.

Koko henkilöstön ikärakenne:

7.3.3 Henkilöstön sitoutuminen työyhteisöön

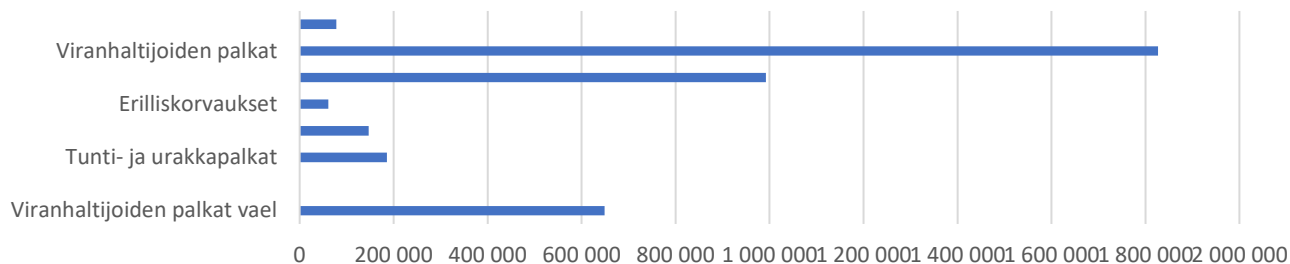
Lappajärven kunnan henkilöstö on hyvin sitoutunutta työhönsä, sillä yli 30 vuotta kunnan palveluksessa olleita on 11 henkilöä. Eniten on alle 5-vuotta palveluksessa olleita (26), mikä selittyy sillä, että viiden edellisen vuoden aikana eläkkeelle on siirtynyt yhteensä 21 henkilöä, joiden tilalle on palkattu uusia henkilöitä. Kertomusvuonna kunnan palvelukseen on tullut yhdeksän henkilöä vakituiseen palvelussuhteeseen. Vakituudesta palvelussuhteesta on jäänyt pois yhteensä 10 henkilöä, joista kuusi eläkkeelle. Vähäinen vaihtuvuus muista syistä, kuin eläköitymisestä johtuen voidaan tulkita siten, että henkilöstöllä on työssään kokonaisuutena positiivinen kokemus, mikä koostuu monista eri osa-alueista.

Maksettu palkka eriteltynä toimialoittain

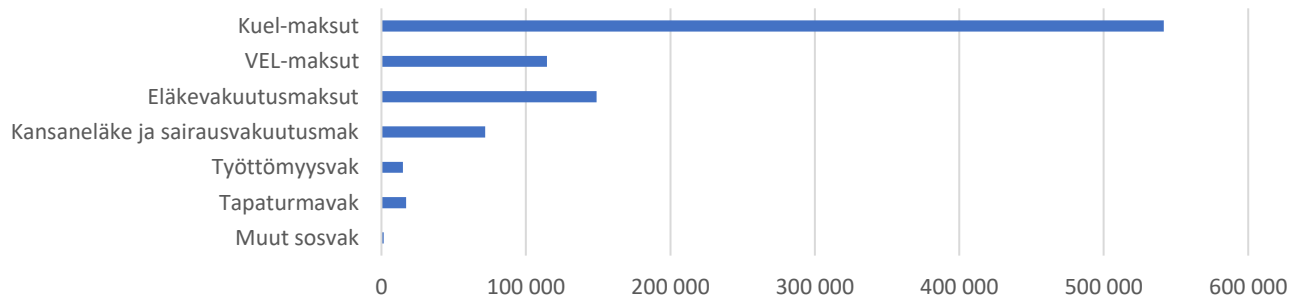
2025	Palkat	Erilliskorvaukset	Sijaisten palkat	Työll.palkat	Akti-voidut p	Jaksotetut p	Yht
Yleishallinto	233176,04					-19170,99	214005,05
Hyvinvoinnin ta	2490051,49		95074,21			7069,42	2592195,12
Muut palvelut	107952,46		12905,55			6453,94	127311,95
Tekninen toimi	704522,07	61220,07	39109,3			8619,07	813470,51
Elinvoimapa-	117785,8					-5372,61	112413,19
lvet							
Yhteensä	3653487,86	61220,07	147089,06	0	0	-2401,17	3859395,82

Maksetut palkat ja palkkiot

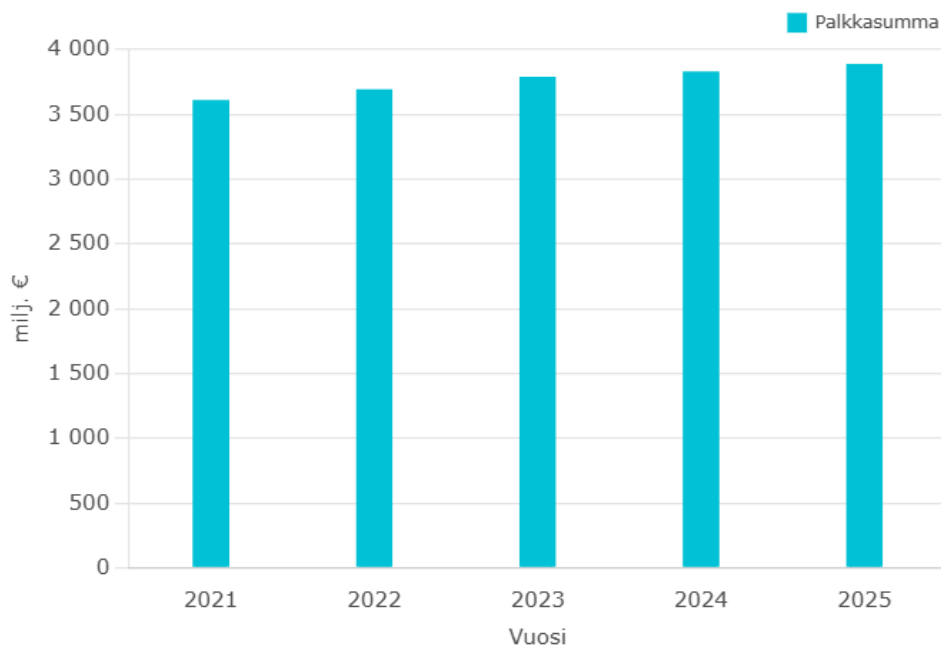
	Viranhaltijoiden palkat vael	Työllisyystukipalkat	Tunti- ja urakkapalkat	Sijaisten palkat	Erilliskorvaukset	Työsuhteisten palkat	Viranhaltijoiden palkat	Luottamushenkilöiden palkkiot
Sarja1	648 656,70	0	185 977,55	147 089,06	61 220,07	992 375,27	1 826 478,34	77 768,40

Eläkekulut ja muut sos. vakuutusmaksut

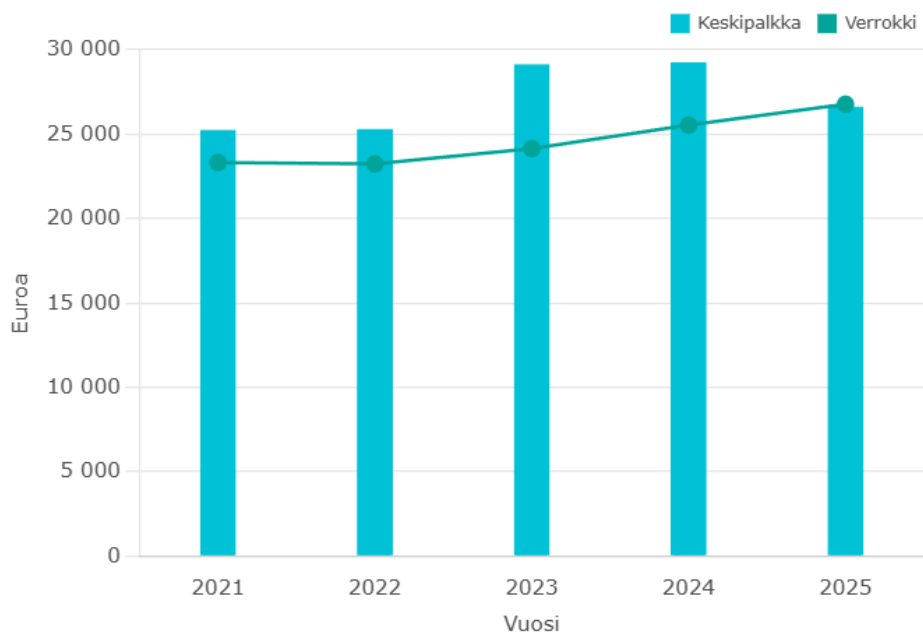

	Muut sosvak	Tapaturmavak	Työttömyysvak	Kansaneläke ja sairausvakuutusmaksut	Eläkevakuutusmaksut	VEL-maksut	Kuel-maksut
Sarja1	1 558,69	17 047,52	14 938,92	71 921,10	148 833,52	114 473,21	541 634,93

Palkat

Palkat

Lähde: Keva 20.3.2026

7.3.4 Eläköityminen

Eläkeuudistus 2025

Vuoden 2025 eläkeuudistus vahvistaa Suomen työeläkejärjestelmän rahoitusta ja vakautta, ja työmarkkinajärjestöt saavuttivat siitä neuvottelutuloksen tammikuussa 2025. Uudistus ei muuta itse eläke-etuuksia, karttumista tai ikärajoja, vaan keskittyy sijoitustoiminnan tehostamiseen ja rahoituksen kestävyys, pitäen eläkemaksut ennallaan vuoteen 2030 asti.

Eläkeuudistuksen neuvottelutuloksen ja ehdotettujen toimenpiteiden pohjalta Sosiaali- ja terveysministeriössä (STM) on käynnistetty lainvalmistelu. Lainvalmistelu jatkuu vuonna 2026.

Vuoden 2025 eläkeuudistuksen olennaisimmat muutokset

Sijoitustuotot

- tähtää eläkevarojen sijoitustuottojen parantamiseen muuttamalla yksityisten alojen työeläkelaitosten sijoitustoiminnan sääntelyä
- sisältää sopimuksen yksityisten alojen työeläkemaksun (TyEL) 24,4 prosentin maksutasosta vuosiksi 2026–2030
- sisältää inflaatiovakauttajan eli indeksirajoittimen, joka hillitsee työeläkkeisiin tehtäviä indeksikorotuksia, jos työeläkeindeksi nousee palkkakerrointa nopeammin kahden vuoden ajanjaksolla

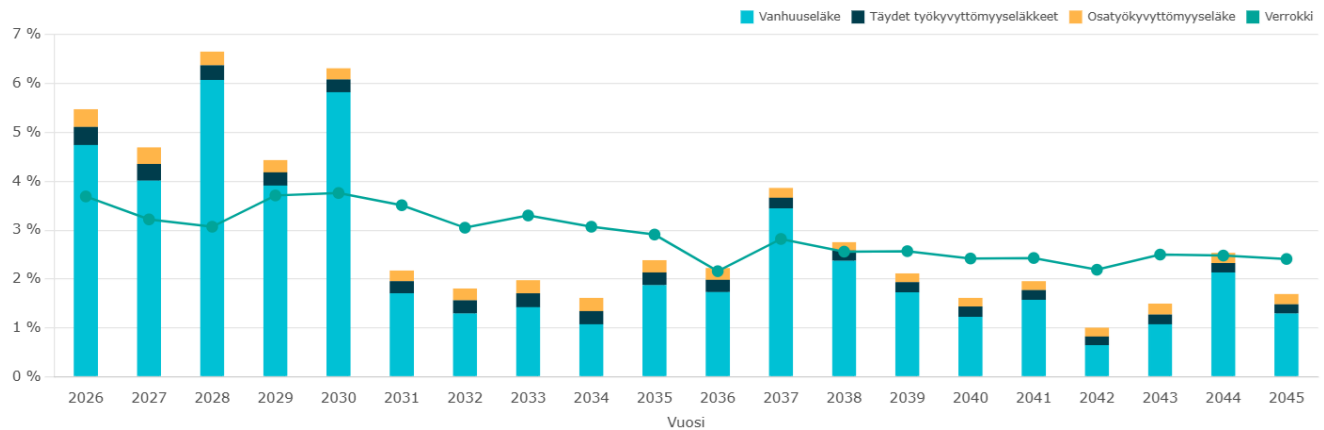
Eläkkeen karttuminen ja etuudet

Eläkeuudistus ei muuta nykyisiä eläke-etuuksia, kuten eläkeikiä ja -karttumia.

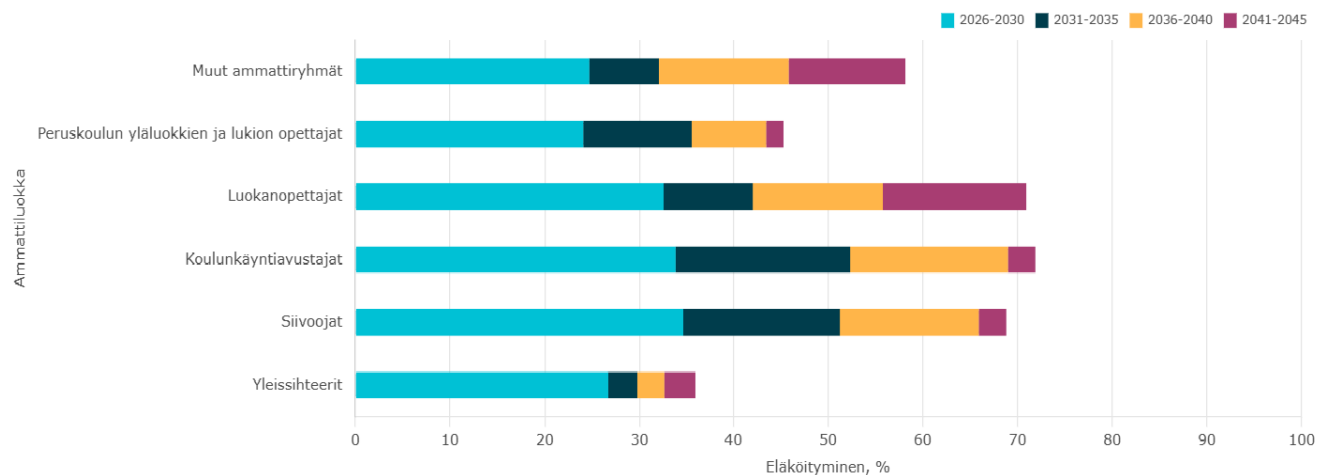
Syntymävuosi	Alin vanhuuseläkeikä	Eläkkeen kertymisen yläikäraja
1956	63 v 6 kk	68 v
1957	63 v 9 kk	68 v
1958	64 v	69 v
1959	64 v 3 kk	69 v
1960	64 v 6 kk	69 v
1961	64 v 9 kk	69 v
1962–1964	65 v	70 v
1965–	vahvistetaan myöhemmin	vahvistetaan myöhemmin

Eläke-ennuste:

Eläköitymisennuste eläkelajeittain

Eläköitymisennuste ammattiryhmittäin (jos vähintään 5 henkilöä)

Eläke-ennusteen mukaan kunnan vakituisesta henkilöstöstä on eläköitymässä lähivuosina 27 henkilöä eli 36,5 %. Eläkkeelle on poistumassa henkilöstöä tasaisesti kaikista työntekijäryhmistä. Työnantajan tulee huolehtia hyvästä työnantajaimagosta ja työsuhte-eduista jatkossakin, jotta eläköityvien tilalle saadaan palkattua osaavaa henkilöstöä. Toistaiseksi kunta on onnistunut palkkaamaan ammattitaitoista henkilöstöä ja avoimina olleisiin tehtäviin on ollut päteviä hakijoita.

Kunnan palveluksesta siirtyi kuusi henkilöä eläkkeelle vuonna 2025 ja vakituisen palvelussuhteeseen tuli yhdeksän henkilöä. Osa näistä oli työskennellyt määräaikaisessa työsuhteessa. Työkyvyttömyyseläkkeelle ei ole jäänyt kukaan.

7.3.5 Poissaolot vuonna 2025

Koko henkilöstö	Työpäivät	Koko henkilöstö	Työpäivät
		Sairauspoissaolot:	
Talkoovapaa	65	Sairausloma lääkäri/tervhoitajan todistus	341
Tilapäinen hoitovapaa	38	Sairausloma esimiehen luvalla	81
Lomautus	226	Sairausloma 2/3-osapalkalla	144
Työtapaturma	21	Sairausloma, palkaton	17
Koulutus	27	Työtapaturmat	21
		Yhteensä	604

Sairauspoissaolot, koko henkilöstö	Yleishallinto	Hyvinvointipalvelut	Muut palvelut	Tekninen toimi	Elinvoimapaalvelut	Yhteensä
Kalenteripäivät	2	411	12	297		722
Työpäivät	2	348	10	223		583

Sairauspoissaolot, ei tapaturmat vakituinen henkilöstö	Kalenteripäivät, 2024	Kalenteripäivät, 2025
1-7 pv	324	317
8-30 pv	183	260
yli 30 pv	230	90

Vakituksessa henkilöstössä oli 31 (41,33 %), joilla ei vuoden aikana ollut yhtään sairauspoissaoloa.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Yleishallinto	6	4,1	3,7	1	1	1,3	2,0	0,4
Sivistystoimi	23,1	16,7	8,2	15,6	25,4	12,5	7,5	9,1
Muut palvelut					8,6	0,3	0	3
Tekninen toimi	5,2	4,0	10,5	16,2	6,7	13,5	18,7	15,6
Elinvoimapaiv.						6,5	5	0

Sairauspoissaolot keskimäärin/henkilö

Vuoden 2020 sairauspoissaolot on laskettu koko henkilöstöstä vuoden aikana eli mukana ovat myös tilapäiset työntekijät. Keskimäärin sairauspoissaolot ovat olleet 8,3 pv/henkilö. Vuonna 2021 otettiin käyttöön uusi Populus-ohjelma, joten raportit ovat nyt hieman erilaisia. Sairauspoissaoloissa on vain 31.12.2021 hetkellä oleva henkilöstö.

Vuonna 2022 sairauspoissaoloissa on koko henkilöstö. Keskimäärin sairauspoissaoloja on ollut 14,7 kalenteripäivää/henkilö.

Vuonna 2023 laskennassa on käytetty vain vakituksessa palvelussuhteessa olevia henkilöitä ja heidän sairauspoissaolojaan. 2023 poissaolot olivat keskimäärin 11,6 pv/hlö.

Vuonna 2024 laskennassa on käytetty vain vakituksessa palvelussuhteessa olevia henkilöitä ja heidän sairauspoissaolojaan. 2024 poissaolot olivat keskimäärin 9,8 pv/hlö.

Vuonna 2025 laskennassa on käytetty vain vakituksessa palvelussuhteessa olevia henkilöitä ja heidän sairauspoissaolojaan. Henkilöstö 31.12.2025. Keskimäärin poissaolot olivat 8,9 kalenteripäivää/henkilö.

Sairauspoissaolotilastossa näkyvät herkästi erilaiset muutokset, koska henkilöstön määrä on aika pieni. Jos vuodessa on muutama pitkä sairauspoissaolo, heijastuu se tilastoon merkittävästi. Keskimääräinen sairauspoissaolo on ollut laskusuuntainen useamman vuoden ajan ja arvo on alle kansallisen keskiarvon.

Työtapaturmia aiheutui yhteensä 21 poissaolotyöpäivää (74 poissaolotyöpäivää v.2024). Läheltäpiti -ilmoituksia ei tullut. Myöskään uhka- ja väkivaltatilanneilmoituksia ei ollut.

Kevan tietojen mukaan kunta-alan henkilöstön kasvussa olleet sairauspoissaolot taittuivat vuonna 2023.

Vuonna 2024 sairauspoissaolopäivien määrässä ei tapahtunut suurta muutosta vuoteen 2023 nähden.

Poissaolopäiviä sairauden vuoksi oli vuonna 2024 keskimäärin 12,9, kun vuonna 2023 13,3 ja vuonna 2022 päiviä kertyi 16,5. Pidemmät, 8–29 päivän poissaolokertymät olivat vuonna 2024 reilu neljännes (27 %), kun edeltävinä vuosina 2019–2021 niitä vajaa oli neljännes (24 %) kaikista sairauspoissaoloista. Ikäryhmistä vain alle 30-vuotiaille työntekijöille kertyi enemmän sairauspoissaoloja edeltävään vuoteen verrattuna. Eniten poissaoloja oli yli 60-vuotiailla, kun taas 50–59-vuotiailla poissaolopäivien määrä oli selvästi vähentynyt.

Myös yli 30 päivän poissaolokertymät laskivat hieman ja ovat nyt noin 11 % kaikista sairauspoissaoloista.

(Lähde: Keva, Sairauspoissaolot vuosina 2023-2024, ei uudempaa tietoa saatavilla 21.3.2026)

7.4 Henkilöstön osaaminen, kehittäminen ja koulutus

Osaaminen vaikuttaa sekä henkilöstön työhyvinvointiin että tulokselliseen toimintaan. Osaamisen suunnitelmalliseen kehittämiseen kuuluvat osaamisen ylläpito, osaamisen siirtäminen ja uuden osaamisen hankkiminen.

Osaamisen kehittämiseen sisältyvät täydennys-, uudelleen- ja jatkokoulutus sekä erilaiset työssä oppimisen ja osaamisen kehittämisen tavat.

Laki koulutuksen korvaamisesta tuli voimaan 1.1.2014 ja työnantajalla on oikeus koulutuskorvaukseen sellaisesta koulutuksesta, joka perustuu suunnitelmaan. Kunnanhallitus hyväksyi Lappajärven kunnan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman vuodelle 2025. Kunnat voivat hakea koulutuskorvausta työttömyysvakuutusrahastolta 31.12.2025. Koulutuskorvaus on 10 prosenttia koulutuskorvauksen perusteena käytettävästä palkkakustannuksesta. Koulutuskorvauksen perusteena käytettävä palkkakustannus lasketaan siten, että työntekijöiden keskimääräinen päiväpalkka kerrotaan koulutuskorvaukseen oikeuttavien koulutuspäivien määrällä. Vuosi 2025 on viimeinen, jolloin koulutuskorvausta voi hakea.

Talousarvioon 2025 oli varattu määrärahaa koulutusmenoihin. Lisäksi kunnanhallitus on tehnyt päätöksen, jonka mukaan henkilökunnalle voidaan myöntää palkallista virkavapaata tai työlomaa enintään viisi päivää vuodessa itse maksettuihin, omaehtoiseen ammatilliseen koulutukseen.

Henkilökunta osallistuu ammattialansa koulutuksiin ja seminaareihin ylläpitääkseen osaamistaan ja kehittääkseen ammattitaitoaan tarpeen ja määrärahojen puitteissa. Koulutustarpeet ja -toiveet kartoitetaan kehityskeskusteluissa. Koulutuspäiviä oli 27 vuoden 2025 aikana, ja ne jakaantuivat kaikille toimialoille. Kaikki koulutuspäivät olivat palkallisia koulutuspäiviä. Opintovapaata ei käytetty lainkaan.

Sivistystoimessa kehityskeskustelut pidetään yleensä vuosittain – koulujen lukuvuosikierron mukaan kehityskeskustelut perusopetuksessa ja lukiossa eivät aina ajoitu samalle kalenterivuodelle. Henkilöstöä on koulutettu joko omana koulutuksena (mm. veso-koulutukset), saatujen hankkeiden koulutuksina tai henkilöstö on osallistunut ulkopuoliseen koulutukseen tarpeen mukaan. Myös muilla toimialoilla pyritään pitämään kehityskeskustelut vuosittain tai kahden vuoden välein.

Henkilöstöhallintojärjestelmään ei ole kaikkien henkilöiden osalta syötetty tutkintoastetta, joten järjestelmästä ei ole tulostettavissa luotettavaa henkilöstön koulutustasotietoa. Myös ohjelmassa on puutteita, koska siinä ei ole valittavissa oikeaa koodia tutkinnolle. Pääsääntöisesti henkilöstö on pätevää, lähinnä sijaisuuksiin tai määräaikaisiin tehtäviin on palkattu epäpätevää henkilöstöä.

Vapaista työpaikoista ja viroista ilmoitetaan Kuntarekryssä, kunnan koti- ja facebook-sivuilla sekä TE-toimiston sivuilla. Vuoden 2025 aikana avoimena oli yhteensä 17 tehtävää, joista 9 oli vakituisia ja 12 määräaikaisia. Lisäksi 4 määräaikaista tehtävää vakinaistettiin.

Rekrytoinnit	Työpaikat	Työsuhde	Virkasuhde	Vakinainen	Määräaikainen	Julkinen rekrytointi
17	21	9	12	9	12	17

Yhteensä vakituisia tehtäviä oli 9 ja tehtävät jakautuivat 3 sivistystoimeen, 2 tekninen toimeen ja 4 yleishallintoon. Sivistystoimen kahteen tehtävään haki yhteensä 15 ja yksi tehtävä vakinaistettiin, teknisen toimen tehtävät (2) vakinaistettiin ja yleishallinnon kolmeen tehtävään haki yhteensä 80. Lisäksi yksi yleishallinnon tehtävä vakinaistettiin.

7.5 Panostukset henkilöstöön

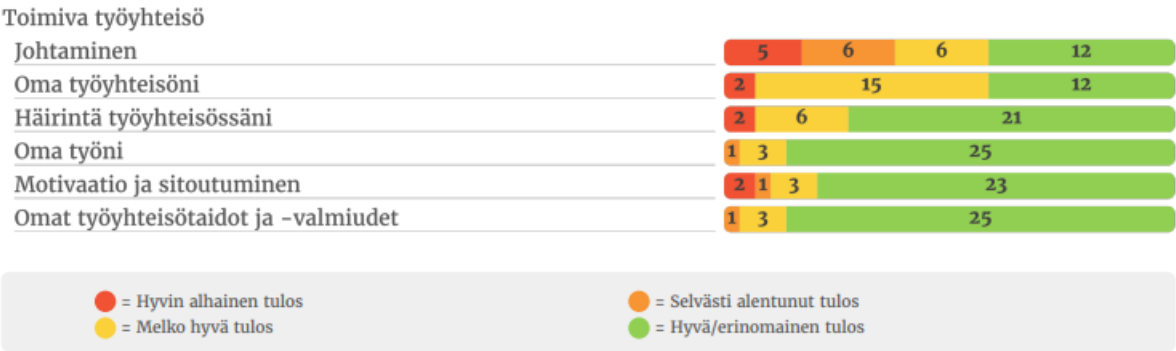
Työhyvinvointi

Talousarviossa oli 10.000 euron määräraha henkilökunnan tyky-toimintaan, joka on tarkoitettu henkilökunnan työhyvinvoinnin ylläpitämiseen. Tyky-toiminnasta pyydetään henkilökunnalta toiveita ja niiden mukaan pyritään järjestämään tyky-toimintaa. Henkilökunnalla on käytössään kuntosalikortti ja ePassi. Lisäksi henkilökunnalla on mahdollisuus käydä uudessa liikuntahallissa henkilökunnalle varatulla ajalla. Henkilökunnalla on myös mahdollisuus lunastaa golf-peliosake, jota käytti kolme henkilöä. Polkupyöräetua hyödynsi kahdeksan henkilöä. Joulun alla vietettiin yhteistä tyky-hetkeä Halkosaareen toteutetussa Joulusaarella musiikin ja jouluisen ohjelman merkeissä.

Henkilökunnalle tehtiin työyhteisökysely 2.9. -22.9.2024. Kyselyn toteutti TT Botnia Oy. Vastauksia saatiin 29 ja vastauksia saatiin joka toimialalta. Vastausprosentti jäi melko pieneksi, ja jatkossa pyritään saamaan vastausaktiivisuus paremmaksi. Kyselyn perusteella henkilökunta oli varsin tyytyväisiä omaan työhönsä. Sen sijaan viestintään ja informointiin toivottiin panostusta. Vastaukset käytiin läpi henkilöstön kanssa toimipaikoittain.

Yhteenveto

Työkyky- ja työhyvinvointikyselyt

Kyselyn pohjalta laadittiin työyhteisön kehittämissuunnitelma sekä henkilöstöstrategia, jotka kunnanhallitus hyväksyi maaliskuussa 2025. Vuonna 2025 keskityttiin parantamaan viestintää työyhteisössä mm. viikkopalaverilla.

Henkilökunnan työympäristö pyritään pitämään terveellisenä ja turvallisena. Kunnassa toimii sisäilmatyöryhmä, johon kuuluu työsuojelun, työterveyshuollon ja kunkin toimialan edustajia. Sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa, vuonna 2025 ryhmä kokoontui yhden kerran. Lisäksi kunnassa toimii yhteistoimintaelin ja henkilöstöjaosto.

Kiinteistöissä on tehty tarpeellisia korjauksia tai hankittu ilmanpuhdistimia, mikäli esim. sisäilma on koettu haastavaksi. Myös ergonomiaan on pyritty panostamaan hankkimalla toimialasta riippuen työntekoa helpottavia kalusteita, laitteita tms.

7.6 Työsuojelu

7.6.1 Työsuojelutoimikunta

Työsuojelutoimikunnan toimikausi on neljä vuotta. Toimikausi alkoi 1.1.2022 ja päättyy 31.12.2025. Syksyllä 2021 pyydettiin ilmoittautumisia halukkuudesta asettua ehdolle työsuojelutehtäviin, mutta ilmoittautuneita ei tullut, joten aiemmin työsuojeluorganisaatioon kuuluvilta kysyttiin suostumusta jatkaa kaudella 1.1.2022 – 31.12.2025. Kaikki antoivat kirjallisen suostumuksen. Syksyllä 2025 tulee valita uudet työsuojeluorganisaation henkilöt joko vaalilla tai sopuvaalilla.

Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön toimikausi 1.1.2022 – 31.12.2025.

Toimikunnan kokoonpano:

Päivi Huhtala	työsuojelupäällikkö, työnantajan edustaja 30.9.2025 saakka
Maria Ahvenniemi	työsuojelupäällikkö, työnantajan edustaja 1.10.2025 alkaen
Jaana Pyy	työsuojeluvaltuutettu, työntekijät
Miika Övermark	työsuojeluvaltuutettu, työntekijät
Minna Takala	työsuojelutoimikunnan jäsen

Työsuojelutoimikunnan varajäsenet ovat Anu Vähälä (Övermark Miika), Miro Övermark (Takala Minna) ja Mari Turpeinen (Jaana Pyy).

Työsuojeluvaltuutetut:

Toimihenkilöiden edustajat:

Miika Övermark	työsuojeluvaltuutettu
Anu Vähälä	I varavaltuutettu
Miro Övermark	II varavaltuutettu

Työntekijöiden edustajat

Jaana Pyy	työsuojeluvaltuutettu
Minna Takala	I varavaltuutettu
Mari Turpeinen	II varavaltuutettu

Toimikunta kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa ja käsitteli 20 asiaa.

Aluehallintovirasto suoritti työsuojelutarkastuksen ulkomaisen työvoiman käytöstä. Aluehallintoviranomaisen ohjeistuksesta Lappajärven kunta päivitti työnantajan ohjeen Ulkomaisen työvoiman palkkaamisesta.

Syksyllä 2025 suoritettiin työsuojeluvaalit. Vaalien tuloksena Lappajärven kunnan työsuojeluorganisaatio on seuraava:

TYÖSUOJELUORGANISAATIO 1.1.2026 – 31.12.2029

Toimihenkilöt

Työsuojeluvaltuutettu	Jaana Pyy
I varavaltuutettu	Juho Fränti
II varavaltuutettu	Mari Yliahtela

Työntekijät

Työsuojeluvaltuutettu	Miika Övermark
I varavaltuutettu	Miro Övermark
II varavaltuutettu	Mari Turpeinen

Työsuojelutoimikunnan lisäjäsen

Varsinainen edustaja	Anssi Kuusela
Varaedustaja	Anne Finnilä

Työsuojelutoimikunta

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Maria Ahvenniemi	(työsuojelupäällikkö)
Jaana Pyy	Juho Fränti
Miika Övermark	Miro Övermark
Anssi Kuusela	Anne Finnilä

7.6.2 Ohjeistus

Henkilökunnalle on laadittu seuraavat asiakirjat:

- ✓ Työsuojelun toimintaohjelma
- ✓ Työsuojelutoimikunnan toimintasuunnitelma
- ✓ Perehdyttämisohjeet ja –suunnitelma
- ✓ Tekninen osasto, perehdyttämiskansio
- ✓ Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, uusittu 2023
- ✓ Psykososiaalisen kuormituksen tunnistaminen, ehkäiseminen ja hallitseminen, uusittu 2023
- ✓ Työpaikkakiusaamisen ja häirinnän ehkäisyn menettelytapaohje, 2023
- ✓ Työpaikkaväkivallan uhan ja väkivaltatilanteiden ehkäisyn menettelytapaohje, 2023
- ✓ Näyttöpäätetyö, 2023
- ✓ Ohje huomautuksen ja varoituksen antamisesta, 2023
- ✓ Kemiallisten aineitten kaupanimen mukainen luettelo
- ✓ Käsin tehtävät nostot ja siirrot työssä
- ✓ Laaja hyvinvointikertomus valtuustokaudelta 2017 – 2021 ja hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2021 – 2025
- ✓ Järviseudun kotouttamisohjelma 2023-2026
- ✓ Savuton Lappajärvi –toimenpideohjelma
- ✓ Sisäilmaongelmien ratkaisun toimintaohje
- ✓ Turvallisuussuunnitelma
- ✓ Sosiaalisen median julkaisu- ja käyttäytymisohje henkilöstölle ja –luottamushenkilöille
- ✓ Lappajärven kunnan viestintäohje
- ✓ Tietoturvapoliittika ja tietosuojaohjeistukset
- ✓ Matkustusohje, 2023.

Laaja riskien kartoitus tehtiin kaikilla kunnan kiinteistöillä. Riskien kartoituksen tuloksista pidettiin infotilaisuus työpaikoittain henkilöstölle. Loppuvuodesta tietoa jaettiin vielä henkilökuntatiedotteessa. Uuden henkilön kanssa käydään läpi perehdyttämisohje sekä kerrotaan yllä olevista ohjeista ja suunnitelmista. Vuoden 2024 aikana henkilökunnalle laaditut ohjeet laitetaan sähköiseen järjestelmään, josta ne ovat jokaisen helposti saatavissa.

7.6.3 Työterveyshuolto

Lappajärven kunta on tehnyt työterveyshuollon toimintasuunnitelman TT Botnia Oy:n kanssa ajalle 1.1.2025 – 31.12.2025. Työterveyshuollon toimintasuunnitelman liitteeksi on laadittu Työkyvyn hallinta, seuranta ja varhainen tuki –asiakirja sekä Suositus päihdeongelmaisen hoitoonohjausjärjestelmäksi.

TT Botnia on vastannut työterveyshuollosta 1.4.2021 alkaen.

Työnantajan tilikaudelta 2025 alkaen ehkäisevän työterveyshuollon korvaus on 60 % ja sairaanhoidon 50 % hyväksytyistä kustannuksista.

Korvausluokka 1 kustannukset ovat yhteensä 27 538,10 euroa ja korvausluokka II kuuluvat kustannukset 32 372,89 euroa. Työterveyshuollon kokonaiskustannukset ovat olleet 65.827,10 euroa ml. myös ei korvattavat kustannukset.

Korvausluokka I: Työpaikkaselvityksiin on osallistunut fysioterapeutti ja terveydenhoitaja, yhteensä 11,0 tuntia. Tietojen antaminen, neuvonta ja ohjaus (ryhmän neuvonta ja ohjaus) toimintaan on osallistunut lääkäri, terveydenhoitaja ja fysioterapeutti. Yksilön neuvontaan ja ohjaukseen on osallistunut terveydenhoitaja ja fysioterapeutti. Myös muihin terveystarkastuksen käynteihin on osallistunut lääkäri, terveydenhoitaja, psykologi.

Työkykyä ylläpitävä toiminta on työnantajan ja työntekijöiden sekä työpaikan yhteistoimintaorganisaatioiden yhteistyössä toteuttamaa suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, jonka avulla tuetaan ja edistetään jokaisen työelämässä mukana olevan työ- ja toimintakykyä. Työkykyä ylläpitävä toiminta on työpaikan jatkuvaa toimintaa, jonka tueksi suunnitellaan erilaisia työ-hankkeita.

TT Botnia Oy suoritti henkilökunnalle työyhteisökyselyn syksyllä 2024 ja vastausten pohjalta laadittiin työyhteisön kehittämissuunnitelma ja henkilöstöstrategia. Henkilöstöstrategia ja kehittämissuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2025.

8 Allekirjoitukset ja merkinnät

LAPPAJÄRVEN KUNNANHALLITUS

30.03.2026

Lappajärvi

Juhani Laasanen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Johanna Lamminen
kunnanhallituksen varapuheenjohtaja

Marko Angervisto
kunnanhallituksen jäsen

Mari Hernesniemi
kunnanhallituksen varajäsen

Heikki Honkaniemi
kunnanhallituksen jäsen

Jari Ollila
kunnanhallituksen jäsen

Maarit Viitala
kunnanhallituksen jäsen

Maria Ahvenniemi
vt. kunnanjohtaja

9 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lappajärvenä 20. toukokuuta 2026

KPMG OY AB

 Sanni Nyyssönen

JHT

10 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tilikautena 1.1. - 31.12.2025 on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Pääkirja

Päiväkirja

Talousarvion toteutuminen

Tuloslaskelma

Tase

Rahoituslaskelma

Tositesarjat 2025

<i>Selite</i>	<i>Tositelaji</i>	<i>Käytetyt tositenumerot</i>
Muistiotositteet	002	020001-020329
Vyörytykset	007	007000-007063
Käyttöomaisuusviennit	009	009000-009022
Tilinpäätössimulointi (KKTPA)	019	008800-008802
Ostoreskontran suoritukset	101	101000-101255
Myyntireskontran viitesuoritukset	151	151000-151366
Myyntireskontra, suoritukset	153	153000-153135
Myyntiresk./Intrumin viitesuoritukset	154	154001-154087
Myyntiresk./Intrumin suoritukset	156	156001-156008
Tiliotteet (tosnum Nomentia Cash Managementilta)	201	000001-000492
Palkat	301	301000-301028
Kierrätettävät ostolaskut	470	470000-475295
Vuokralaskutus	603	603000-603529
Yleislaskut, yl. Ja tal.hallinto	605	605000-605158
Yleislaskut, sivistystoimi	607	607000-607320
Yleislaskut, tekninen toimi	609	609000-609220
Rakennusvalvontalaskutus	610	611000-611016
Edunvalvonnan maksut	614	614000-614182
Vesi- ja jätevesilaskutus	690	690000-692931

11 Tunnuslukujen selvitteet

11.1 Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kunta-kohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

11.2 Rahoituslaskelman tunnusluvut

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate laskeaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten mak-suun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kas-sasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä.

11.3 Taseen tunnusluvut

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vaka-varaisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tun-nusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valti-onosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vai-kuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdolli-suudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmää-ränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen